

Zajištění bezpečnosti vybraných letních táborů

Bc. Nikola Zedníková

Diplomová práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Nikola Zedníková
Osobní číslo: L22451
Studijní program: N1032A020002 Bezpečnost společnosti
Specializace: Ochrana obyvatelstva
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Zajištění bezpečnosti vybraných letních táborů

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte rešerši dostupných zdrojů k řešenému tématu.
2. Zpracujte historicko-právní vstup do problematiky letních táborů.
3. Ověřte, jak vybrané letní tábory zajišťují bezpečnost jejich účastníků.
4. Navrhněte možná doporučení vedoucí ke zkvalitnění bezpečnosti účastníků letních táborů.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. BRZOBOHATÁ, Zuzana et al. *Velká kniha o táborech*. Prostějov: Computer Media, 2022. ISBN 978-80-7402-454-2.
2. CHANG, Megan et al. *Assessing Disaster Preparedness Among Select Children's Summer Camps in the United States and Canada*. Online. Southern Medical Journal, vol .110, August 2017. Dostupné z: <https://doi.org/10.14423/SMJ.0000000000000678>. [citováno 2023-12-08]
3. Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jan Kyselák, Ph.D.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2023**

Termín odevzdání diplomové práce: **26. dubna 2024**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 4. prosince 2023

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 23.4.2024

Jméno a příjmení studenta: Bc. Nikola Zedníková

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Diplomová práce řeší problematiku bezpečnosti dětských letních táborů, cílenou na prevenci před mimořádnými událostmi a na reakce na ně. Cílem bylo zjistit, na jaké úrovni a jakým způsobem je zajišťována bezpečnost na vybraných dětských letních táborech.

Teoretická část práce se věnuje pojmům, právním normám a historii dětských letních táborů a také jejich stručné charakteristice. V praktické části jsou popsány vybrané dětské letní tábory a provedení průzkumu na nich.

Využito bylo dotazníkového šetření, pozorování nebo například polostrukturovaného rozhovoru. Po provedení průzkumu byly vytvořeny návrhy na zajištění vyšší úrovně bezpečnosti na dětských letních táborech a výstupem práce je příručka „*Reakce letních táborů na mimořádné události.*“

Klíčová slova: bezpečnost, děti, letní tábor

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the issue of summer camp safety, aimed at preventing and responding to emergencies. The aim was to determine at what level and how safety is ensured at selected summer camps.

The theoretical part of the thesis deals with the concepts, legal norms, and history of summer camps as well as their brief characteristics. The practical part describes selected summer camps and researching them.

A questionnaire survey, observation, or, for example, a semi-structured interview was used. After conducting the survey, suggestions for ensuring a higher level of safety at summer camps were made and the output of the thesis is the manual „*Summer Camps Emergency Response.*“

Keywords: children, safety, summer camp

Tímto bych chtěla poděkovat Ing. Janu Kyselákovi, Ph.D. za skvělé rady a pomoc při celém průběhu zpracování této práce.

Vážím si také velké pomoci, konzultací a odborných rad pana Ing. Tomáše Karáska.

Dále ze srdce děkuji mé rodině a příteli, kteří mne podporovali po celou dobu studia, především babičce při psaní této práce a sestře Tíňě za její čas.

Velké díky patří všem zúčastněným dětským letním táborům, díky kterým mohla tato práce vnést nové poznatky do problematiky bezpečnosti dětských letních táborů.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍL PRÁCE, POUŽITÉ METODY	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 REŠERŠE DOSTUPNÝCH ZDROJŮ PROBLEMATIKY LETNÍCH TÁBORŮ	14
1.1 PRÁVNÍ NORMY	14
1.2 DOSTUPNÉ PUBLIKACE	19
2 HISTORICKÝ VSTUP DO PROBLEMATIKY LETNÍCH TÁBORŮ	25
2.1 VZNIK TÁBOŘENÍ.....	25
2.2 POČÁTKY TÁBORŮ V ČESKÉ REPUBLICE	26
3 SOUČASNÉ LETNÍ TÁBORY	30
3.1 POJMY	30
3.2 TYPY LETNÍCH TÁBORŮ	35
3.3 LETNÍ TÁBORY A MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	38
3.3.1 Mimořádné události na letních táborech v České republice	39
3.3.2 Mimořádné události na letních táborech v zahraničí	44
4 DÍLČÍ ZÁVĚR	48
II PRAKTICKÁ ČÁST	49
5 AKTUÁLNÍ SITUACE V POŘÁDÁNÍ LETNÍCH TÁBORŮ	50
5.1 VYBRANÉ LETNÍ TÁBORY	50
5.1.1 Letní tábor Uhelná.....	51
5.1.2 Letní tábor Soptíkovo táboření.....	52
5.1.3 Letní tábor Stopa	53
5.1.4 Letní tábor Expedice Vlků	55
5.1.5 Letní tábor Nadačního fondu dětské onkologie Krtek	56
5.1.6 Letní tábor Dlouhá Loučka	58
5.2 ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI ÚČASTNÍKŮ LETNÍHO TÁBORA.....	59
5.2.1 Vyhodnocení dotazníků pro oddílové vedoucí, praktikanty a pracovníky letních táborů.....	59
5.2.2 Shrnutí dotazníkového šetření.....	71
5.3 POHLED VEDOUČÍCH TÁBORŮ NA ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI LETNÍCH TÁBORŮ	71
5.3.1 Vyhodnocení dotazníku pro hlavní vedoucí letních táborů	71
5.3.2 Shrnutí dotazníkového šetření.....	85
5.4 CVIČNÁ EVAKUACE	86
5.4.1 Provedení cvičné evakuace	86
5.4.2 Výsledky cvičných evakuací.....	88
5.5 SWOT ANALÝZA	92

5.6	POLOSTRUKTUROVANÝ ROZHOVOR S PRACOVNÍKEM HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE	97
5.7	ÚROVEŇ ZAJIŠŤOVÁNÍ BEZPEČNOSTI NA LETNÍCH TÁBORECH	98
5.8	DÍLČÍ ZÁVĚR	100
6	MOŽNOSTI ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI LETNÍCH TÁBORŮ	101
6.1	VLASTNÍ NÁVRH BEZPEČNOSTNÍCH ELEMENTŮ	101
6.2	REAKCE LETNÍCH TÁBORŮ NA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	106
6.3	DÍLČÍ ZÁVĚR	107
	ZÁVĚR	109
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	111
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	123
	SEZNAM OBRÁZKŮ	124
	SEZNAM GRAFŮ	125
	SEZNAM TABULEK	126
	SEZNAM PŘÍLOH	127

ÚVOD

Dnešní doba nám dokazuje, že mimořádné události jsou tu stále a nelze je stoprocentně eliminovat. Proti mimořádným událostem se můžeme bránit prevencí (před jejich vypuknutím) a pokud již mimořádná událost nastala, musíme se bránit efektivním řešením mimořádné události, minimalizací nežádoucích dopadů a celkovou eliminací důvodů, proč mimořádná událost vznikla.

I když jsou dětské letní tábory pro spoustu dětí plné zábavy a místem pro získávání krásných vzpomínek, často bývají zasaženy mimořádnými událostmi různého charakteru.

Jelikož momentálně v rámci České republiky (dále jen „ČR“) neexistuje právní norma zaměřená na dětské letní tábory a bezpečnost na nich, a také není mnoho dostupné a aktuální literatury na toto téma, vztahuje se proto práce právě na zajišťování bezpečnosti účastníků dětských táborů, pro užší zvolení tématu pouze těch letních. Práce se bude věnovat především zajišťování bezpečnosti vůči mimořádným událostem, nebude se zabývat úrazovostí a plněním hygienických norem a podmínek.

Dětské letní tábory (v práci zkráceně „letní tábory“ nebo „tábory“) slouží především pro zábavu a rekreaci dětí a mládeže v rámci jejich letních prázdnin. Většina rodičů si nemůže dovolit mít volno po celé letní prázdniny, a tak si váží a využívají možností, které letní tábory nabízí. Pokud děti nemají z velké části stanovený program přes prázdniny, může je to nabádat k páčání nepěkných aktivit a neplech, které mohou skončit úrazy, škodou na majetku a jinými negativními dopady.

Z vlastních zkušeností autorky práce jakožto účastníka letního tábora, instruktora a poté i vedoucí oddílu jsou občas na bezpečnost kladeny malé požadavky z důvodu absentujících právních postihů. Například pokud nejsou školení stanovena zákonem, pro spoustu hlavních vedoucích to pak nemusí mít smysl své pracovníky na nějaká školení posílat, proškolí si je dle svého uvážení a tím jejich úsilí o zajištění bezpečnosti může končit.

Čím dříve se bude vštěpovat dětem a mladistvým do paměti prevence a předcházení mimořádným událostem, tím dříve si začnou uvědomovat své chování, budou si více všimnout toho, co je ovlivňuje, a budou sebevědomější při reakcích na nastalé mimořádné události. A to vše je ovlivní nejen na letním táboře, ale i v normálním životě.

Problematika bezpečnosti na letních táborech, zaměřená přímo na řešení a prevenci mimořádných událostí (kde není téma zaměřeno na úrazovost a splňování hygienických

podmínek) nebyla v rámci ČR autorkou dohledána jako téma bakalářské ani diplomové práce. Podobnému zaměření se věnuje diplomová práce *Přírodní rizika a jejich předcházení při táboření v přírodě*. Autorka čtenářům přibližuje různé typy přírodních rizik a následně vysvětluje, jak se chovat, pokud člověka ohrožuje některé z vyjmenovaných rizik. (Hrčková, 2010) Autorka se však zaměřila pouze na jeden tábor, pro který vytvořila metodický postup o třech základních bodech, jak tábořiště chránit před přírodními riziky.

Pro praktickou část této práce bylo zvoleno 6 letních táborů. Jejich výběr byl cílen především na odlišné typy ubytování i celkové zaměření letního tábora. Výzkumu v praktické části se tak účastnil hasičský tábor, skautský tábor, tábor pro děti po náročné onkologické léčbě a další tábory byly všeobecného zaměření s celotáborovou hrou. Díky tomu bylo provedené šetření rozsáhlejší a nezaměřovalo se pouze na jeden vybraný letní tábor.

Autorka práce očekávala značnou ochotu ze stran vedení letních táborů. Jelikož se program tábora plánuje většinou $\frac{3}{4}$ roku až celý jeden rok dopředu, předpokládala, že budou hlavní vedoucí na svých uvedených táborových kontaktech aktivní, že budou chtít posunout stav bezpečnosti na vyšší úroveň a průzkumem napomocť k novému zjištění.

CÍL PRÁCE, POUŽITÉ METODY

Cílem práce je zjistit, jak je zajištěna bezpečnost účastníků na vybraných letních táborech. Pokud budou zjištěny nedostatky nebo věci, ve kterých by mohlo být zajištěno určité zlepšení, budou navrženy možné způsoby, jak ještě více zlepšit existující úroveň zajištění bezpečnosti na letních táborech.

V rámci práce byla na třech vybraných letních táborech uskutečněna **cvičná evakuace**, díky které se účastníci tábora dozvěděli, jak by měli postupovat při nutnosti evakuace, a také jak by se měli chovat.

V průběhu evakuace bylo využito zjevného a skrytého **pozorování**. Díky tomu mohla autorka vyhodnotit celý průběh evakuace a ten komparovat s dalšími provedenými evakuacemi.

Následně bylo využito **dotazníkového šetření**, které bylo cílené na pracovníky vybraných letních táborů (instruktory, oddílové vedoucí, programátory, hlavní vedoucí) pro zjištění jejich znalostí a způsobů zajišťování bezpečnosti na letních táborech.

Metoda **komparace** byla využita při sbírání statistik a údajů o pořádaných letních táborech za poslední roky, vztaženého na typ ubytování a počty účastníků.

Pro praktickou část práce byl uskutečněn **polostrukturovaný rozhovor** s vedoucím pracoviště prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení u Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje.

V návaznosti na provedené dotazníkové šetření a rozhovor byla vypracována **SWOT analýza**, která přináší pohled na silné a slabé stránky zajišťování bezpečnosti na letních táborech.

Výstupem práce je vypracování kvalitní příručky **Reakce letních táborů na mimořádné události**, která by měla hlavním vedoucím letních táborů obecně představit nejčastější mimořádné události, vhodné postupy a opatření vůči nim.

Práce má vnést více jistoty pro rodiče, že budou jejich děti v co nejméně rizikovém prostředí, pro hlavní vedoucí by měla být ukazatelem toho, v jakých sférách se lze zlepšit a jaké možnosti prevence v této době existují.

Pro společnost jako takovou může práce poukázat na fakt, že při každé situaci může dojít k mimořádné události, kdy bude zapotřebí jednat okamžitě, bezpečně a efektivně. Proto bychom měli být na takové situace předem připraveni.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REŠERŠE DOSTUPNÝCH ZDROJŮ PROBLEMATIKY LETNÍCH TÁBORŮ

Většina pracovníků letních táborů získává své znalosti a dovednosti převážně z vlastních zkušeností na letních táborech. Pokud by se však některý z pracovníků chtěl začít více vzdělávat v oblasti letních táborů a bezpečnosti na nich, nebude mít v rámci knižních publikací mnoho možností.

V této kapitole bude nejdříve představeno právní ukotvení letních táborů, jejich organizace a zajišťování bezpečnosti. Následně bude představena provedená literární rešerše problematiky (nejen) bezpečnosti na letních táborech.

1.1 Právní normy

V ČR neexistuje zákon, který by pojednával přímo o letních táborech a jejich pořádání. I přes to je každý pořadatel dětského tábora vázán určitými právními normami, které musí dodržovat. Pořadatel si musí být vědom všech existujících právních norem, které se k letním táborům vztahují a musí si počínat tak, aby jednal podle příslušných právních norem. (Šejtka, 2016)

Právní normy a vyhlášky, které ovlivňují organizaci a pořádání letních táborů:

- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
- zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich,
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích,
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví,
- vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti,
- novela 422/2013 Sb., informace o lékárnice, vzor posudku,
- vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných,
- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích,

- zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon,
- zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů,
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí,
- zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách,
- zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim,
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. (Ševčík, 2014)

Jelikož neznalost zákona neomlouvá, musí být pořadatel tábora seznámen se všemi právními normami, které se vztahují k pořádání letního tábora. Z těchto zákonů pak vyplývají různorodé povinnosti pro pořadatele tábora, kterými jsou:

- dodržet hygienické požadavky,
- ohlásit letní tábor příslušné krajské hygienické stanici a dalším potřebným úřadům,
- splnit podmínky účasti fyzických osob (kvalifikace, školení apod.),
- splnit podmínky účasti dětí (podrobně níže viz. zákon 258/2000 Sb.),
- zajistit dohled,
- pečovat o zdraví účastníků,
- vést povinnou dokumentaci a tu následně archivovat,
- seznámit rodiče účastníků s každou závažnou informací. (Brzobohatá et al., 2022)

Níže budou popsány dvě nejzásadnější právní normy z oblasti letních táborů a jejich vztah k zajištění bezpečnosti na nich.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon je pro pořadatele tábora důležitý především proto, že obsahuje podmínky pro pořádání akcí, jinak zvané zotavovací akce. Do zotavovacích akcí patří za splnění podmínek i dětský tábor.

Podmínky pro zařazení letního tábora do zotavovacích akcí:

- více než 30 účastníků,
- délka pobytu více než 5 dní,

- účel tábora dle vymezení zákonem.

Povinnosti pořadatele letního tábora:

- „zajistit místo pobytu,
- zásobování vodou,
- odstraňování odpadu a splaškových vod (v souladu s hygienickými požadavky – provádějící právní předpis),
- dodržovat hygienické požadavky: prostorové a funkční členění staveb a zařízení, vybavení a osvětlení, ubytování, úklid, stravování, režim dne.“ (Šejtka, 2016)

Měsíc před zahájením letního tábora musí pořadatel:

- A. „Oznámit orgánu ochrany veřejného zdraví: termín a místo konání zotavovací akce, počet dětí zúčastněných na zotavovací akci, způsob jejího zabezpečení pitnou vodou, způsob zajištění stravování účastníků tábora.
- B. K tomu je pořadatel povinen předložit (pokud pitnou vodu nezajišťují osoby uvedené v §3 odst. 2 ZoVZ) protokol o kráceném rozboru jakosti pitné vody. Tento protokol nesmí být starší jak 3 měsíce.“ (Šejtka, 2016)

Na letní tábor může být přijato pouze dítě, které:

- A. Je zdravotně způsobilé, podrobilo se pravidelným očkováním/má doklad, že je imunní/má potvrzení, že se nemůže podrobit danému očkování.
- B. Neprojevuje známky akutního onemocnění (průjem, horečky apod.).
- C. V předchozích 14 kalendářních dnech nebylo ve styku s osobou, která byla nemocná nebo podezřelá z nákazy nebo jí nebyla nařízena karanténa. (Šejtka, 2016)

Zdravotní způsobilost na zotavovací akci posuzuje a vydává dětský ošetřující lékař. Daný posudek obsahuje informace o pravidelných očkováních, imunitě proti nim nebo nemožnost očkovat toto dítě ze zdravotních a jiných důvodů. Posudek má platnost 2 roky od jeho vystavení, pokud nedošlo v průběhu této doby ke změně zdravotního stavu dítěte (změna zdravotní způsobilosti). Posudek spolu s potvrzením o bezinfekčnosti (podepisuje jej rodič, nesmí být starší více než 1 den před odjezdem na tábor) předává zákonný zástupce pořadatel/vedoucímu tábora.

Pořadatel tábora je dále povinen:

- A. Zajistit, aby v průběhu tábora osoby, plnící funkci dozoru či zdravotníka, byly zdravotně způsobilé k výkonu této funkce.
- B. Zajistit, aby v průběhu tábora osoby, které plní některou z funkcí při stravování, byly pouze osoby, které splňují požadavky, jenž stanovuje ZoVZ (pro výkon činností epidemiologicky závažných). (Šejtka, 2016)

Každý tábor by měl mít kvalifikovaný personál, který dokáže poskytnout první pomoc na místě bez ohledu na vzdálenost od nemocnice/doktora (resuscitace, pomoc při záchvatu, podání správných léčebných látek pro anafylaktický šok nebo pro hypoglykémii). Osoba, která má kvalifikaci zdravotníka (zdravotnické vzdělání nebo zdravotnický kurz), musí být dostupná 24 hodin denně, a to jak na místě tábořiště, tak při výletech. (Ambrose et al., 2019)

Další z povinností pořadatele tábora:

- péče o zdraví všech účastníků tábora po celou dobu tábora,
- kontrola dodržování hygienických požadavků (stanovených zákonem a prováděcími právními předpisy),
- kontrola dodržování osobní hygieny způsobilou osobou (zdravotník),
- kontrola, že se tábora účastní pouze fyzické osoby, jenž splňují všechny stanovené podmínky,
- zajištění neustálé dostupnosti zdravotníka,
- po ukončení tábora vrátit posudky o zdravotní způsobilosti zákonným zástupcům účastníků tábora,
- správné vybavení lékárničky (viz příloha č. 4 vyhlášky č. 106/2001 Sb.),
- mít praktického lékaře dostupného v místě konání tábora,
- vedení seznamu účastníků a zdravotnického deníku,
- informovat zákonného zástupce účastníka o zdravotních potížích, které v průběhu tábora účastník prodělal. (Šejtka, 2016)

Vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška nabyla platnosti i účinnosti 26. 3. 2001 a pojednává o hygienických nárocích pro zotavovací akce. Pojednává o umístění zotavovací akce, prostorových podmínkách (požadavky na stavby, stany, umývárny, záchody), ubytování, vybavení, úklidu (musí být denní úklid všech prostor, ale do úklidu se mohou pod vedením vedoucích zapojit také účastníci, nesmí pouze uklízet záchody), zásobování vodou, likvidaci odpadu a nakládání s odpadními vodami, stravování a také režim dne. (Vyhláška č. 106/2001 Sb.) Vyhláška pojednává v příloze č. 4 o obsahu táborové lékárničky. Za její obsah je zodpovědný zdravotník a pořadatel tábora. Všechny věci v lékárničce musí být v uzavřeném obalu. (Brzobohatá et al., 2022)

Koncepční dokumenty v oblasti bezpečnosti obyvatel

Bezpečnostní strategie České republiky je koncepční dokument vydávaný Ministerstvem zahraničních věcí, který schvaluje vláda ČR. Nejnovější verze byla přijata v roce 2023 a navazuje na předchozí strategie s reakcí na současný stav bezpečnostního prostředí v rámci Evropy i ve světě. Ve strategii jsou zmiňována východiska bezpečnostní politiky ČR, bezpečnostní zájmy a jejich strategie prosazování, pozornost je věnována i aktuálnímu vývoji regionální a globální bezpečnostní situace. Jsou zde vymezeny hrozby, které ohrožují bezpečnostní zájmy ČR a jaké způsoby opatření by měly být využity pro jejich ochranu a prevenci. (Ministerstvo zahraničních věcí)

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030 (dále jen „KOO“) je dokument vydaný v roce 2020. Zpracovalo jej Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. Dokument udává další vývoj ochrany obyvatelstva v ČR a stanovuje úkoly pro jeho dosažení. Úkolů je v KOO stanoveno 12 a jsou rozděleny do 3 oblastí (strategických cílů). Těmi jsou: *rozvoj podmínek ochrany obyvatelstva, podpora úkolů a opatření a zvyšování účinnosti organizace*. Právě v oblasti *podpora úkolů a opatření* jsou zadány úkoly, kde první dva cíle právě na prevenci:

A. *„Vzdělávání a příprava žáků a studentů.*

B. *Příprava obyvatelstva.*

C. *Revize opatření ochrany obyvatelstva.*

D. *Koncepční a technologický rozvoj varování a informování.* “ (Ministerstvo vnitra, 2020)

1.2 Dostupné publikace

Při hledání dostupných zdrojů k řešenému tématu bezpečnosti na letních táborech bylo zjištěno, že v rámci ČR je v oběhu velmi málo kvalitních, a především aktuálních publikací. Nejnovější knihou je *Velká kniha o táborech*, která byla vydána v roce 2022 a níže bude popsána.

Odborné publikace

Rádce provozovatele a vedoucího dětského tábora

Starší, ale stále kvalitní publikace vydaná roku 1999. Kniha je vydána s cílem vytvořit příručku, která bude sloužit provozovatelům tábora či těm, kteří chtějí začít s pořádáním táborů. Autor Beroušek si uvědomuje, jaký dopad může mít nepřipravený či nezodpovědný personál na děti a informaci (nejen) o této hrozbě se snaží předat dál. Zmiňuje také fakt, že aktuálně organizaci letních táborů vyloženě „omezuje“ pouze jeden zákon a ostatní pravidla je zapotřebí vnímat z celého právního řádu. Kniha se postupně věnuje všem částem letního tábora, vyjmenovává všechny povinnosti pořadatele letního tábora, zmiňuje protipožární prevenci a zajišťování bezpečnosti, ale i logistiku. (Beroušek, 1999)

Provozovatel tábora z pohledu práva

Další ze starší možné literatury z oblasti bezpečnosti na letních táborech, která byla vydána roku 2008. Některé právní normy jsou sice aktualizovány nebo zrušeny, avšak většina lze stále využít pro uvedení do problematiky tábora a práva. Jedná se o první díl z cyklu *Tábor a právo*. Autor Filouš se zpočátku věnuje obecným věcem z problematiky tábora a jeho organizace a poté přechází k podstatnějším částem, jako jsou: plánování tábora, školení, dokumentace a dalším důležitým informacím, ke kterým připojuje příklady z praxe. (Filouš, 2008)

Jak se zachovat když...

V knize lze najít kvalitní informace o tom, jak se chovat (například i při táboření) při různých typech mimořádných událostí. Obsahuje vždy popis mimořádné události se správnou reakcí na ni. Byla zpracována jako učebnice pro základní školy, ovšem rozhodně může být využita i širokou veřejností. Vydána byla roku 2016. (Plucková et al., 2016)

Světový skauting

Knih z roku 2016 se věnuje skautingu od jeho počátků, přes popis organizací, vzdělávání v něm a jeho poslání. Jedná se o pěkný souhrn důležitých informací, které formulovaly skauting do takové podoby, jakou má nyní. (Vallory, 2016)

Rizika a prevence v oblasti ochrany dětí v dětských táborech

Precizně napsaný článek, který je zveřejněn v časopise Krizový manažment z roku 2017. Autoři zde upozorňují na možná rizika, která existují na letních táborech a zdůrazňují způsoby prevence proti nim. (Princ, Šafařík, 2017)

Rizika, prevence a ochrana dětí v dětském táboře Kennolyn Camps v USA

Stejnomený časopis z roku 2018 pak obsahuje článek na podobné téma, který se zabývá riziky a jejich prevencí na vybraném americkém táboře. Je zde popsán způsob zajišťování bezpečnosti na daném táboře a také jsou představeny některé bezpečnostní dokumenty, které tábor využívá. (Princ, Lipovský, Šafařík, 2018)

Velká kniha o táborech

Nejvíce kvalitní a moderní kniha v oblasti letních táborů, která byla vydána v roce 2022. Kniha je užitečná například pro začátečníka, který by rád zorganizoval svůj vlastní tábor a kniha by mu byla skvělým průvodcem při veškerém plánování před táborem i v průběhu konání tábora. Dále je vhodná pro instruktory a vedoucí oddílů, kteří zajisté ocení různé rady v rámci konání tábora, ale i nápady na hry a aktivity s dětmi. V neposlední řadě může sloužit pro hlavního vedoucího, který chce mít po ruce knihu, ve které bude sepsáno vše ohledně letních táborů. Kniha obsahuje rozsáhlejší vstup do historie letních táborů, soupis právních norem a pravidel, které musí pořadatel tábora dodržovat, popis a typy letních táborů, ale také podrobný popis toho, jakou akci kdy a jak provádět – např. hospodaření s pitnou vodou, likvidace odpadů, dokumentace, logistika, stravování apod. (Brzobohatá et al., 2022)

Summer camps – protection, learning and fun!

Ze zahraničních zdrojů je velmi kvalitně napsán podklad pro tvorbu tábora vytvořený organizací Terre des hommes v roce 2012. Ten obsahuje podrobně napsaný návod pro tvorbu a organizaci bezpečného letního tábora. Celý podklad je sepsán na základě poznatků a zkušeností pracovníků CPU (Child Protection Unit, tzn. oddělení (pod sociálním úřadem), které se zabývá zajištěním bezpečného prostředí pro děti) v Albánii. Psán je čtivě

a jednoduše, čtenáři předá podstatné informace od přípravy tábora až po jeho uskutečnění. (Llakaj-Lolja, 2012)

Scouting in East Europe

Polský autor Kozik vytvořil stručné shrnutí skautingu napříč západní Evropou, vydané roku 2017. Věnuje se samotným počátkům skautingu, zmiňuje počátky a vývoj v různých státech Evropy a také přibližuje různá skautingová uskupení (YMCA, Wandervögel, Sokól apod.). Českému a Slovenskému počátku skautingu věnoval jeden malý odstavec a následně vyjmenovává organizace, které na Československu existovaly. Zdůrazňuje fakt, že český skauting se věnoval přírodě více než například ten anglický. Avšak čemu se věnoval skauting u nás méně, bylo zařazení víry do vzdělávání skautů – to podle autora bylo na vyšší úrovni právě v Anglii. (Kozik, 2017)

Assessing Disaster Preparedness Among Select Children's Summer Camps in the United States and Canada

Velmi zajímavý článek, který byl zveřejněn organizací The Southern Medical Association v roce 2017. Článek pojednává o připravenosti letních táborů na různé mimořádné události a po průzkumu zdůrazňuje fakt, že mnoho letních táborů se nesoustředí na svoji připravenost vůči mimořádným událostem různého charakteru. Mnoho táborů podle jejich zjištění má své plány nouzových situací, ovšem některé z nich nezohledňují účastníky se specifickými potřebami či zdravotním postižením. (Chang et al., 2017)

Internetové zdroje

V dnešní době lze téměř všechny informace dohledat na internetu. Ovšem ne každý zdroj může být kvalitní a podávat ty správné a pravdivé informace. Níže budou vypsány internetové zdroje, které autorka považuje za adekvátní a které obsahují informace k řešené problematice.

Surveillance dětských úrazů na letních dětských táborech

Tento článek přináší spousty zajímavých informací. Shrnuje stav úrazovosti za rok 2009, kdy byly zkoumány vybrané tábory za pomoci dotazníkového šetření. Provedený průzkum byl zaměřen na četnost a formu úrazů u účastníků letních táborů. Článek je obsáhlý, nicméně informace v něm jsou kvalitní. (Novotná et al., 2010)

Zdraví ohrožující aktivity na dětských táborech

Autorka Klevetová zpracovala bakalářskou práci s tématem Zdraví ohrožující aktivity dětí na dětských táborech. Zaměřila se především na letní tábory a víkendové pobyty organizace Junák – svaz skautů a skautek ČR. Jejím cílem bylo ověřit, jestli je dbán dostatečný ohled na bezpečnost při realizaci letních táborů. Autorka naznačila fakt, že v České republice není dostatečně právně upravena oblast výběru vedoucích letních táborů. Z jejího zkoumání vyplynulo, že při plánování tábora jsou vnímána i možná rizika v oblasti přírodních podmínek. (Klevetová, 2014)

Příprava, personální, organizační a obsahové zabezpečení tábora

Pod pionýrským projektem Pojd'me spolu vznikla příručka Příprava, personální, organizační a obsahové zabezpečení tábora. Jedná se o pracovní text ke studiu, cílený na účastníky kurzu, ovšem příručka je volně dostupná na internetu. Obsahuje skvělou větu „*Kdo je připraven, není překvapen.*“ (Matyáš, 2015) V příručce najdeme stručný teoretický přehled problematiky letních táborů spolu s potřebnými informacemi (požadavky na tábořiště, maximální zátěž dětí v pěší turistice, seznam důležitých informací pro přípravu tábora apod.). Následně jsou v příručce probrány role na táboře, táborová pravidla, dokumentace a celková organizace tábora. Celá příručka obsahuje kvalitní informace. (Matyáš, 2015)

Historie letních táborů v Čechách

Skvělý stručný přehled historie zveřejnila internetová stránka ptejsknihovny.cz jako jednu ze svých odpovědí. V pár odstavcích shrnula podstatná data z historie letních táborů v Čechách. (Národní knihovna ČR, 2016)

Vůdcovská zkouška

Rozsáhlý podklad pro složení vůdcovské zkoušky vydala organizace Junák – český skaut roku 2017. Kniha je volně dostupná v elektronické podobě na internetu. Jedná se o velmi kvalitní literaturu, která slouží především skautům, ale využít ji mohou jakékoliv organizace, které pořádají letní tábory. Publikace představuje úkoly instruktorů a vedoucích skautských oddílů, popisuje důležité části spadající pod organizaci letního tábora, věnuje se motivaci i vývoji účastníků a v neposlední řadě se zabývá programem tábora. Samotnou část v práci má téma „*Zvládání krizových situací a bezpečnost*“, které je ovšem popsáno pouze na 4 stranách. (Junák – český skaut, 2017)

Příprava praktikantů k vedení dětských oddílů na letních táborech

Bakalářská práce autora Škody pojednává o přípravě praktikantů na letních táborech. Obsahuje náhled do pedagogiky, táborových norem ale i navržený program cílený na praktikanty táborů. Celá podkapitola 6.2 se poté věnuje vybraným bezpečnostním postupům na táboře, kde je snahou autora specifikovat nejrizikovější aktivity, kam řadí například střelbu, práci s náradím nebo koupání. (Škoda, 2019)

Summercamps tips for parents

Každý rodič, který má v plánu vyslat své dítě o prázdninách na letní tábor, by měl myslet nejen na to, co dítě zabalit, ale také na to, zda a jak je řešena bezpečnost daného tábora. Není jednoduché vědět, co hledat při výběru bezpečného tábora. Průzkum Michiganské univerzity uvedl, že jen polovina dotazovaných rodičů mohla s jistotou říct, že je jejich tábor pro dítě bezpečný. Více než polovina dotazovaných chtěla vědět, zda jsou pracovníci tábora školení v první pomoci a zda probíhá na táboře inspekce. Více než polovina dotazovaných se zajímala o plány havarijní připravenosti. Jedna z dotazovaných, jejíž dítě navštěvuje americký tábor pod záštitou American Camp Association, je velmi spokojená s vybraným táborem. Chválí si, že první táborový den má vedení tábora s dětmi rozhovor o bezpečnosti. Ten stejný den si také děti cvičí nouzový akční plán. (Fisher, 2022)

Jak poznat dobrý tábor

V dnešní době, kdy je velký zájem o letní tábory je i jejich nabídka velká a rozmanitá. Z toho důvodu záleží především na výběru toho správného a dobrého tábora (cena, kvalita pracovníků, program apod.). Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zveřejnilo seznam důležitých bodů, na které si dát při výběru správného tábora pozor. Patří do něj:

- A. Co nejvíce informací ještě před konáním tábora – co zahrnuje cena (doprava, pojištění, vstupy na výlety apod.), storno podmínky.
- B. Hygiena.
- C. Bezpečnost – tábor by měl být nahlášen hygieně, pracovníci jsou kvalitně proškoleni (táborový řád, plán pro nouzové situace – zjistit, zda je tábor má).
- D. Kvalifikovaní pracovníci tábora – nikde není právně stanovena povinnost školení vedoucích.
- E. Strava – nebát se zeptat na zajištění pitného režimu, příkladu denního jídla apod.

- F. Co dítě získá účastní na vybraném táboře – tábor by měl pomáhat dítěti v jeho seberozvoji, získávání znalostí a dovedností. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, © 2013–2024)

Osmero dobrého tábora

Stránky pionyr.cz uvádí základní osmero dobrého tábora. To dle nich zní:

- má kvalifikované vedení,
- má zajímavý program,
- je bezpečný,
- je ve vhodných prostorách,
- je zdravotně zabezpečen,
- má dostatek informací pro všechny,
- rozvíjí osobnost účastníka,
- má důvěryhodného pořadatele.

Každý z těchto bodů je na webových stránkách Pionýru rozveden dopodrobna a vysvětluje, co daný pojem znamená, proč je důležitý a jak si jej ověřit. (Pionýr, © 2023)

2 HISTORICKÝ VSTUP DO PROBLEMATIKY LETNÍCH TÁBORŮ

Letní tábory a různé několikadenní akce pro děti jsou tu již přes sto let. Níže bude stručně přiblížena historie vzniku letních táborů, se zaměřením na skautské a pionýrské, které jsou v rámci ČR nejvíce rozšířené.

2.1 Vznik táboření

Počátky opakovaného a systematického táboření sahají do první poloviny 20. století. Spisovatel a přírodovědec **Seton** (obr. č. 1) tábořil s mladými chlapci, kteří měli o táboření a pobyt v přírodě zájem, poprvé v roce 1902. Tentýž rok se stal zakladatelem prvního tábornického hnutí Woodcraft Indians, které se následně šířilo do dalších států. Slovo „woodcraft“ znamená lesní moudrost, na kterou se Seton snažil tábory zaměřovat. Jednalo se tedy především o táboření, stavbu stanů (týpí), střelbu z luku atd. Vymyslel také zkoušky, za jejichž úspěšné splnění byl daný táborník odměněn orlím perem (např. rozdělování ohně, práce se sekerou, lukostřelba apod.). Pokud se jednalo o větší úkol, pak bylo orlí pero doplněno o korálek nebo svazek žíní. (Brzobohatá et al., 2022)

Obrázek 1 Seton s táborníky (ResearchGate, 2010)

Generál **Powell**, původem z Anglie, se s přístupem Setona obeznámil v roce 1906 a hned následující rok se konal skautský tábor. Za začátky skautství je považován právě rok 1907. Poměrně rychle se rozšířilo po celém světě a formovalo vývoj táborů. Do činností skautských táborů patřilo zásluhou Powella (inspirovaného Setonem) pobyt ve stanech, fungování v přírodě, sledování přírody, poskytnutí první pomoci, práce s ohněm, táborové ohně a občasná hry. Právě z těchto činností byla inspirována valná většina konaných táborů. (Brzobohatá et al., 2022)

Po celé zemi začaly vznikat skautingové organizace kolem roku 1910. Chlapecký skautský dorost (vlčata) vznikl roku 1914, který měl za cíl připravit chlapce ke skautingu s inspirací v literárním díle *Knihy džunglí* od Kiplinga. Berušky (brownies) měly podobný původ u dívčího skautingu. (Hubáček)

2.2 Počátky táborů v České republice

V rámci České republiky byly první skautské aktivity pozorovány v roce 1911, do kterých patřilo i táboření v přírodě v rámci letních prázdnin. Skautingu se u nás věnoval profesor **Svojsík**, který roku 1911 v Anglii poznal základy Powellova skautingu. Ten ho natolik zaujal, že o něm začal psát a přednášet. Následující rok vyzkoušel táboření s 13 chlapci. (Brzobohatá et al., 2022) Tábor byl přátelský, nicméně povinnosti na něm nechyběly. Chlapci museli držet noční hlídky nebo si postavit tábořiště. Ale zábava byla také zajištěna, chlapci měli tělocvik, sportovní závody anebo také sbírali lesní plody. Vznik *Junáku* a jeho aktivita byla společností přijata velmi dobře. Táborníci se vzdělávali při rozhovorech na různá témata, učili se samostatnosti, a především přežívali v přírodě. (Minaříková, 2022) Svojsík o tomto prvním táboře napsal knihu *Den v táboře junák*. (Národní knihovna ČR, 2016) V té době znamenal tábor pro skauty odměnu za jejich celoroční práci. Oproti dnešní době, kdy trvá tábor nejčastěji 14 dní, trvaly tábory na svém počátku měsíc. Jídlo si museli obstarávat samotní táborníci, které si i uvařili. (Berková, 2015)

Knihu *Základy junáctví* vydal Svojsík roku 1912. Základem mu bylo skautingové pojetí Powella a důraz kladl na vztah k přírodě, neopomenul ani poznatky Setona a nutnost tělesné výchovy. Původně měl v plánu napojit skautingovou výchovu na Sokola, ovšem s tím funkcionáři Sokola nesouhlasili. Rozhodl se tedy založit skautský odbor pod záštitou Svazu spolků tělesné výchovy. O účast ve skautské organizaci byl velký zájem, a tak bylo zapotřebí založit centrum organizace. Proto byla roku 1914 vybrána Praha a centrum neslo název **Junák – český skaut**, jehož vůdcem se stal právě Svojsík. (Hubáček)

Roku 1913 byla na českém táboře vytvořena dřevěná stanová podsada, která se tak stala českým vynálezem. (Brzobohatá et al., 2022) Zprvu se spalo pouze pod plachtou bez spodní části, tu tvořila sláma. Vlivem počasí rychle hnila, a proto se postupem času vynalezla podsada. Podsadě, kterou známe dnes, předcházela prototyp, kde byla prkna pouze kolem plachty a na její podlahu se navrstvila sláma. Poté se sešlo ze slámy, přidala se další prkna a vznikla podsada taková, jaká je dodnes – viz obr. č. 2. (Berková, 2015)

Dívky měly první skautský tábor roku 1915. (Brzobohatá et al., 2022)

Obrázek 2 Stanová podsada (FB LT Uhelová, 2023)

Hned po svém vzniku měl u nás skauting těžké časy. Sokol stále nechtěl přijmout skauting pod sebe, a tak musel být skauting osamostatněn. Roku 1919 vznikl Svaz junáků – skautů a skautek republiky Československé a později ho jako představitele českého skautingu uznal i sám Powell. Dvacáté výročí vzniku československého skautingu bylo oslaveno v Praze, lidé mohli nahlédnout do ukázkových táborů a na lehkootletické závody skautů apod. Velkým milníkem bylo setkání s prezidentem T. G. Masarykem, jenž se seznámil s náplní skautingu a podporoval jej. Skauting byl od této doby pozitivně začleněn do společnosti a získal velkou podporu. (Hubáček) V následujících letech vznikl nespočet organizací, věnujících se dětem a mládeži, které si zakládaly na stejných principech jako Svaz junáků. Mezi ně patřily například Sdružení socialistických skautů a skautek nebo Československá liga lesní moudrosti, jež přímo navazuje na Setonovy myšlenky. V rozmezí let 1918–1938 se kvůli velkému počtu konaných táborů začala budovat i stálá tábořiště. To usnadnilo spoustě táborníkům starosti s vybudováním tábořiště a mohli se tak věnovat jiným činnostem – např. lepšímu a promyšlenějšímu programu tábora. Významnou osobností v rámci českého táboření byl **Jaroslav Foglar**, jenž se zasloužil o začlenění lovu bobříků, her v přírodě a etapových her na letních táborech. Jeho knihy *Hoši od Bobří řeky*, *Pod Junáckou vlajkou* nebo například *Devadesátka pokračuje* obsahovaly tematiku letních táborů, kdy bylo jeho cílem seznámit co nejvíce děti a mládež s letními tábory a navnadit je na účast na nich. (Brzobohatá et al., 2022)

Po 2. světové válce

V rozmezí let 1938–1940 měl skauting u nás těžkou dobu a zažil plno organizačních změn. Roku 1940 byl zákaz táboření z důvodu podezření na brannou výchovu zaměřenou proti německé straně. Změnou stanov se snažil náčelník Junáckou organizaci zachránit, ovšem

i tak bylo 28. října 1940 rozhodnuto o jejím zrušení. Centrum Junáka bylo v listopadu zabráno gestapem a nesmělo dále provozovat svou činnost. (Hubáček)

Zákazem Sokola, Junáka a jiných organizací bylo pořádání táborů značně zkomplikováno, i tak se ale některé tábory uskutečnily. Junák a jiné organizace byly po 2. světové válce obnoveny, ale rozhodně se nejednalo o obnovu všech organizací, které existovaly před válkou. Následně se do činností táborů přidaly například pomoc při žních, sklizeň chmelu nebo i sběr borůvek po odchodu Němců z Šumavy. (Brzobohatá et al., 2022)

Svaz mládeže přijal Junáka jakožto kolektivního člena, ten se ovšem nechtěl účastnit jakýchkoliv politických prací. Následně vznikl Junák pro země české a Junák slovenský, tyto organizace vytvořily dohromady Československý junák. Po únorovém puči roku 1948 bylo velení Junáka změněno, vznikl výbor s cílem stoprocentně začlenit Junáka do Svazu mládeže. Junák se bránil proti takovéto změně, a tak byl označen jako „reakční“. Organizace přicházela o členy, dokonce ztratila členství v mezinárodním skautském ústředí. 1. ledna 1951 byl Junák oficiálně zrušen a jeho činnost převzala nová organizace – **Pionýrská organizace Československého svazu mládeže** (dále „PO ČSM“). PO ČSM byla založena 24. dubna 1945 a byla jedinou dětskou organizací. (Brzobohatá et al., 2022) Prvky skautingu se od roku 1964 začaly opět projevovat v pionýrských organizacích. Mnohokrát byla snaha obnovit Junáka, ale to bylo odmítnuto. I tak vznikaly organizace s podobným záměrem, jako měl skauting. Znovuoživení zažil Junák až v roce 1968 a opět byly pořádány letní tábory s velkou účastí. Nicméně dva roky poté bylo rozhodnuto o jeho ukončení. Roku 1989 se Junák obnovil. (Hubáček)

Revoluční odborové hnutí (dále jen „ROH“) se začalo na pořádání táborů podílet od roku 1950. Usnesením vlády v roce 1956 (ohledně toho, že pionýrské tábory budou spadat pod ROH) začalo nabývat počtů uskutečněných táborů. Větší podniky zabezpečily objekty, ve kterých následně probíhaly tábory pro děti zaměstnanců, většinou na dobu kolem 20 dní. Ubytování bylo různé – v chatkách, budovách nebo ve stanech. Jeden tábor měl kapacitu 100–200 dětí. Provoz tábora byl na dospělých. V této době využíval stát tábory pro výchovné účely v zájmu socialismu. Zprvu bylo cílem posílit zdraví dětí, následně se program zaměřoval na tábornictví, soutěže, celotáborové hry apod. (Brzobohatá et al., 2022)

Pionýrské tábory vznikly postupně ze skautských. Nebylo to však dobrovolné, v komunistické době chtěla Komunistická strana Československa ovládat mládež a nejvíce mládeže bylo právě členy Junáka. To se ovšem nepovedlo, a tak se snažila členy převést na svoji stranu – vyhlášením konce Junáka. Než se však tato informace roznesla do společnosti,

byla založena nová organizace – Pionýrské oddíly Junáka, kterou měla v moci právě Komunistická strana Československa. Původně byl pionýr pod záštitou Československého svazu mládeže. Od roku 1989 je pionýr samostatnou organizací, která má za cíl výchovu a zábavu dětí. (Berková, 2015) Od roku 1990 mají letní tábory volnou ruku ohledně svého programu. Dnešní letní tábory jsou ovšem výrazně ovlivněny technickým vývojem, ale i vznikem nových témat pro celotáborové hry – nové filmy, knihy. (Brzobohatá et al., 2022)

3 SOUČASNÉ LETNÍ TÁBORY

Pokud bychom porovnávali letní tábory, které probíhaly po jejich vzniku (1912) a dnešní tábory, rozhodně bychom našli mnoho rozdílů.

Co se programu týče, jsou dnešní programy letních táborů volnější a více rozmanité. Stravu si (na většině táborů) nevaří sami účastníci, ale kuchaři a i ubytování (i možnost osobní hygieny) už má na většině táborech vyšší úroveň. Zaměření tábora se na současných letních táborech může věnovat téměř jakékoliv aktivitě, oproti táborům v minulosti, které byly často omezovány pouze na určitou formu zaměření.

V roce 2022 bylo podle statistik zveřejňovaných Českou radou dětí a mládeže (dále jen „ČRD“¹) uskutečněných 2 425 letních táborů, z toho 167 příměstských. 85 % zapojených táborů nabízelo ubytování ve stanech, zbytek v budovách či chatkách. Zaměření táborů bylo v 88 % všeobecné, 4 % tvořily tábory turistické, 4 % jiné (jazykové, umělecké apod), 2 % poté tvořily sportovní a vodácké tábory. Cena táborů v roce 2022 byla průměrně 3 696 Kč za 14 dní. (Andresová, 2022) Počet účastníků letních táborů v roce 2022 byl 84 576. Oproti roku 2021 se jedná o snížení – 90 051 účastníků, a to z důvodu dlouhotrvající pandemie covid, která v České republice vypukla na počátku roku 2020. (Andresová, 2023) Níže budou vysvětleny důležité pojmy, popsány typy letních táborů a proběhlé mimořádné události, jež postihly letní tábory.

3.1 Pojmy

Pojem **zotavovací akce** znamená „*organizovaný pobyt 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů, jehož účelem je posílit zdraví dětí, zvýšit jejich tělesnou zdatnost, popřípadě získat specifické znalosti nebo dovednosti.*“ (Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů) Pro účely této práce je stejným pojmem vysvětlen i pojem **dětský letní tábor**. V této práci používány ve zkrácené formě „letní tábor“ nebo „tábor“.

Dítě je nezletilá osoba. (Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí) V rámci této práce znamená pojem dítě osobu ve věku 5–15 let, která navštěvuje letní tábor. Stejný pojem zde bude znamenat i „účastník tábora“ nebo jen „účastník“.

„**Pořadatel tábora** (který může, ale nemusí být zároveň provozovatelem objektu či pozemku, na němž se tábor uskuteční) je právnická osoba (instituce, organizace) nebo fyzická osoba, která pořádá tábor. Pořadatel může provádět vlastní organizaci tábora, nebo jí pověřit

kompetentní osobu (hlavního vedoucího tábora), který se řídí normami či směrnicemi pořadatele a stává se představitelem pořadatele.“ (Brzobohatá et al., 2022)

Pojmem **pracovník tábora** je pro účely této práce chápán každý, kdo na letním táboře pracuje a není účastníkem. Jedná se tedy o oddílové vedoucí, instruktory/praktikanty, programátory, uklízeče, kuchařky, hospodáře apod.

Tábořiště znamená v této práci prostor, kde se koná letní tábor. Jedná se o místo pro spánek (stany, chaty, budovy), venkovní aktivity (hřiště, volný prostor), ohniště, stravování (venkovní či vnitřní jídelna), hygienické potřeby apod.

Bezpečností je vyjádřen stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující objekt nebo jeho zájmy a kdy je tento objekt vybaven a ochoten tyto hrozby eliminovat. (Folwarczny, Pokorný, 2006) Bezpečnost může být vnitřní (hrozby ohrožují subjekt zevnitř) anebo vnější (hrozby ohrožují objekt zvenjšku).

V rámci ČR je vytvořen **bezpečnostní systém ČR**. Ten řídí a koordinuje činnosti složek, jež jsou odpovědné za zajišťování bezpečnosti ČR. Tento systém „*představuje nejen nástroj pro účinné zvládnutí mimořádných událostí a krizových situací vojenského i nevojenského charakteru, ale zajišťuje i prevenci a přípravu na možné mimořádné události a krizové situace a jejich včasnou identifikaci, varování obyvatelstva a vyrozumění orgánů.*“ (Folwarczny, Pokorný, 2006) Bezpečnostní systém ČR je tvořen třemi částmi, kde nejvyšší roli zaujímá prezident, vláda, parlament, Bezpečnostní rada státu a Ústřední krizový štáb. Druhou část tvoří čtyři pilíře – ozbrojené síly (Armáda České republiky, dále jen „AČR“), ozbrojené bezpečnostní sbory (Policie České republiky, dále jen „PČR“), záchranné sbory (Hasičský záchranný sbor České republiky, dále jen „HZS ČR“) a havarijní služby. Třetí částí systému jsou pak státní orgány, orgány územních samosprávných celků a právnické a fyzické osoby.

„**Hrozba** je jakýkoli fenomén, který má schopnost poškodit zájmy a hodnoty chráněné státem.“ (Kratochvílová a kol., 2013) V rámci této práce bude pojem hrozba znamenat jev, který může, jakkoliv ohrozit letní tábor a bezpečnost jeho účastníků.

Mimořádnou událostí (dále jen „MU“) se rozumí „*škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Mimořádné události se dělí na:

- způsobené přírodními vlivy – záplava, lesní požár, povodeň, tornádo, sesuv půdy, extrémní sucho apod.
- antropogenní (činností člověka) – dopravní havárie, teroristický útok, válka, přeapadení, žhářství, vloupání atd.
- technická chyba – požár, výbuch, radiační/ropná havárie, zřícení domu, únik nebezpečné látky apod. (CRDR, © 2023)

„Evakuace je přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí do bezpečných míst, kde je pro evakuované obyvatelstvo zajištěno náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění.“ (Plucková et al., 2016) Při evakuaci je důležité zachovat klid, zjistit důležité informace o situaci z místního rozhlasu, televize nebo vysílání Českého rozhlasu (informace o tom, kam se evakuovat, jakým způsobem apod.) a uposlechnout pokynů pověřených osob (hasiči, policie apod.).

Evakuace se dělí podle délky trvání na dlouhodobou (zajišťuje se i ubytování na dobu delší než 24 h, strava, základní hygienické podmínky apod.) a krátkodobou (nezajišťují se základní životní potřeby, pouze např. teplé oblečení, místo ke krátkodobému ukrytí, pití).

Pokud se jedná o krátkodobou evakuaci, zahrnuje evakuace pouze přemístění osob, zvířat a materiálu na bezpečné místo (shromaždiště).

Dále se evakuace může dělit na objektovou (evakuuje se pouze určitý objekt), anebo plošnou (evakuuje se určitá část podniku/města/kraje).

Dle způsobu řízení se evakuace dělí na řízenou (evakuaci koordinuje odpovědná osoba) nebo neřízenou (obyvatelstvo samo opouští určité místo).

Shromaždiště je bezpečné místo, kam jsou evakuované osoby okamžitě přemístěny z nebezpečné oblasti/objektu. Pokud je to zapotřebí a evakuace bude trvat delší dobu, je vytvořeno evakuační středisko, kam se osoby přemístí ze shromaždiště.

Každý objekt (škola, podnik) by měl mít svůj **evakuační plán**, na kterém budou vypsány základní údaje ohledně organizačních a materiálně-technických opatření, které je zapotřebí přijmout při evakuaci.

Pomocníkem pro plánování evakuace je webová stránka Elektrický digitální povodňový portál www.edpp.cz, kde je možné vyhledat výpis evakuačních míst podle potřebné lokace. Evakuační místa lze vyhledat také na webové stránce www.portalobce.cz.

Evakuace letního tábora je poměrně často řešenou situací v letních měsících. Nejčastěji jsou tábory evakuovány z důvodu špatného počasí. Účastníci táborů mohou být evakuováni jak v případě vypuknutí mimořádné události, tak v případě, že MU nenastala ale hrozí, že může nastat. Obvykle jsou účastníci evakuováni do nejbližšího možného bezpečného úkrytu (budova úřadu, školy). Ohledně dalších postupů (ukončení tábora nebo jeho pokračování) rozhoduje situace na místě události. (Krizport, 2023) Díky databázi lokací letních táborů – www.tabory.izscr.cz mohou hasiči okamžitě reagovat. I tato maličkost, jako je nahlášení letního tábora do této databáze, může znamenat rychlejší poskytnutí potřebné pomoci.

Evakuační zavazadlo je zavazadlo, které bychom využili v případě nutnosti opustit domov/tábor na více dní. Jedná se o zavazadlo, které jsme schopni po určitou dobu (i několik hodin) nosit s sebou – nejlépe batoh. Evakuační zavazadlo je důležité mít označené – jméno, adresa a telefonní číslo. V evakuačním zavazadle by měly být pouze opravdu důležité a potřebné věci. Těmi jsou: jídlo + pití na několik dní (2–3 dny minimálně, trvanlivé, krmivo pro zvíře, nádobí – příbor, miska, hrnek), důležité dokumenty (hotovost, smlouvy, doklady), osobní léky a potřebná hygiena, náhradní oblečení a potřebné věci pro přespaní (spací pytel, karimatka, pláštěnka), doplňky a zábava (mobilní telefon, nožík, nabíječka na telefon, svítilna, psací potřeby, kniha nebo karty a jiné společenské hry). (Krizport, 2023) Pro dnešní moderní dobu by však některé potřeby, uváděné v některých literaturách, byly už vcelku nepotřebné (např. bateriové rádio), ale například powerbanka by rozhodně neměla chybět.

„Terorismus bývá definován jako plánované, promyšlené a politicky motivované násilí, zaměřené proti nezúčastněným osobám, sloužící k dosažení vytyčených cílů. Teroristé používají hrozbu násilím nebo samotné násilí za účelem vyvolání pocitu strachu ve společnosti.“ (Plucková et al., 2016) Letní tábory jsou z pohledu terorismu považovány za měkké cíle.

Měkký cíl je považován jako místo, kde se vyskytuje velký počet osob a není zde kladen velký (nebo žádný) důraz na zabezpečení proti násilnému útoku. Díky tomu jsou poté lehkým cílem pro útočníka. Ochrana měkkých cílů je řešena ve Strategii ČR pro boj proti terorismu, ovšem v poslední době, kdy útoků přibývá, bude spolupracovat Ministerstvo vnitra s Policejním prezidiem, organizátory různých velkých akcí (sportovní, kulturní) nebo také Magistrátem hlavního města Prahy. Nově jsou kraje a obce informováni, pokud nastane

mimořádná událost určitého typu – aktivní střelec, teroristický útok apod., jelikož podepsaly smlouvu o spolupráci při sdílení informací tohoto typu. (Ministerstvo vnitra, © 2023)

Střelba označuje použití zbraně s úmyslem vystrašit anebo přímo ublížit na zdraví či životě.

Pokud jsme ohroženi střelbou, měli bychom se chovat následovně:

- pokud je to možné, utéct na bezpečné místo,
- schovat se na bezpečné místo (vytvořit barikádu, je-li to možné),
- neprovokovat útočníka (nehádat se),
- zavolat policii (s informací: kdo volá, co se děje, kde se to děje a další bližší informace),
- v každém případě zůstat ukrytí do příjezdu policie a jejich výzvy k opuštění úkrytu. (Plucková et al., 2016)

Integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“) znamená „*koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Jeho složky se dělí na základní a ostatní, kde do základních patří:

- HZS ČR,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- PČR. (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Do ostatních složek integrovaného záchranného systému patří:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní a jiné služby,

- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Panika znamená impulzivní, silné a úzkostné reakce způsobené strachem. Při mimořádných událostech ovlivňuje situace každého jedince jiným způsobem. Při hromadném vyděšení může být vyvolána panika. Ta se následně může změnit v davovou hysterii. (Plucková et al., 2016)

Jak se chovat pro uklidnění (nejen) davu:

- myslet racionálně,
- před lidmi jednat rozhodně,
- myslet na své bezpečí,
- pokud se nacházíte u východu, vyjít ven, jinak zůstat uvnitř,
- pokud můžete být ohroženi kouřem či jinými chemickými látkami, vytvořte si prostředky improvizované ochrany. (Plucková et al., 2016)

Pokud někdo trpí záchvatem paniky, pomůže mu navázat s ním kontakt (klidný a pozvolný hlas) a pomáhat mu klidně dýchat. (Plucková et al., 2016)

3.2 Typy letních táborů

Letní tábory se dělí dle jejich zaměření, dle místa a typu ubytování účastníků letního tábora. Dle výběru typu tábora je pak upravena celá příprava tábora právě pro tento vybraný typ.

Níže budou vypsány letní tábory dle místa jejich konání.

Pobytové tábory

Jedná se o letní tábor se stálým ubytováním, kde tábor využívá jedno místo pobytu. Může se jednat o jedno místo, kam jezdí tábor opakovaně, anebo existují tábory, které místo pobytu každoročně mění.

Výhody tohoto typu tábora jsou možnost přivezení většího množství věcí, lepší příprava programu (více času na jedné lokaci). Pokud tábor navštěvuje stále jedno stejné místo, účastníci, kteří na něj jezdí opakovaně, znají okolí tábora. Ví, kde se mohou pohybovat a kde naopak existuje nějaké riziko. Pro provozovatele tábora se jedná především o lepší

možnost navázat vztahy s dodavateli, řešit možné dlouhodobé dohody. Do nevýhod může být zařazeno možné „znavení“ stejným prostředím a neexistencí „něčeho nového“ k probádání. Nicméně, každé místo se časem mění, obnovuje, renovuje apod. Záleží tedy pouze na pestrosti programu, zda dokáže i tak děti zabavit stále na stejném místě. (Brzobohatá et al., 2022)

Pobytové tábory je možné dále rozdělit dle způsobu ubytování:

- ve stanech,
- v chatkách,
- v budově,
- kombinací výše uvedených.

Putovní tábory

Tyto letní tábory nemají svoji stabilní táborovou základnu, po určité době se účastníci přesunují a využívají možnosti tábořit na různých místech po své trase. Můžeme sem zařadit například cyklistické, turistické nebo i vodácké tábory. (Brzobohatá et al., 2022)

Hvězdicové tábory

Jedná se o typ putovního tábora. Tábory tohoto typu mají stálou táborovou základnu, ze které vyráží na několikadenní výlety po okolí. Výhodou je možnost poznat větší okolí tábora. (Fryšová, 2010)

Příměstské tábory

Na tyto tábory přivádí rodiče své děti každý den v ranních hodinách, a tentýž den si je v odpoledních hodinách zase vyzvedávají. Jedná se většinou o tábory o délce jednoho týdne – tedy 5 pracovních dní. Jsou vhodné především pro děti, které by ještě nezvládly celotýdenní odloučení od rodiny, a tak si mohou přes den užívat program tábora a večer jsou zase se svými rodiči doma.

Ozdravné tábory

Pro děti, které mají oslabenou imunitu, trpí nějakým onemocněním, jsou vyléčeni z těžšího onemocnění (např. nádorové onemocnění) nebo jsou zdravotně postižené, se pořádají ozdravné tábory, které jsou vytvořeny na míru pro tyto děti. I ty mají nárok na to si hrát a jezdit na letní tábor.

Například fakultní nemocnice v Ostravě právě takový pořádá, a to s cílem umožnit prožít si pořádný letní tábor i pro děti s poruchou pozornosti a hyperaktivitou. Náplní takového tábora jsou samozřejmě hry a jiné táborové aktivity, děti jsou však pod dohledem odborníků. (Flajžíková, 2023)

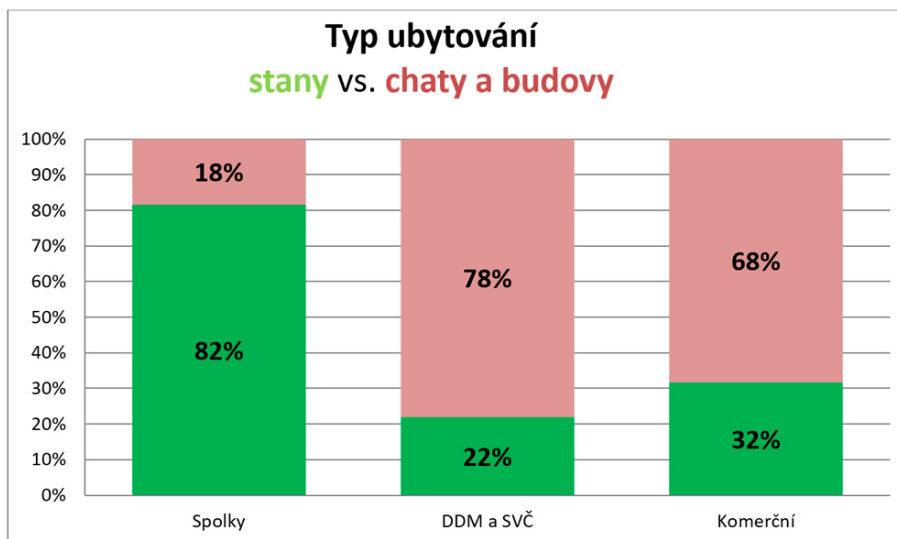
Fryšová rozděluje tábory dle programu na putovní, cyklistické/vodácké, tábory s jízdou na koních, sportovní, odborné, integrační (minimálně ¼ tvoří děti z rizikových skupin, se speciálními potřebami nebo z dětských domovů), hvězdicovité, klasické tábory. (Fryšová, 2010)

Dle asociace amerických táborů lze letní tábory dělit ještě takto:

- tradiční tábory – soukromé i agenturami pořádané tábory, pro smíšené pohlaví, nebo i pouze pro jedno pohlaví, personál i děti se vrací každoročně,
- speciální tábory – zaměřují se na konkrétní oblast (sport, umění) ve které rozvíjí znalosti a dovednosti, do klasického táborového dne zapojují aktivity pro danou oblast, nutnost proškoleného personálu pro zaměření tábora,
- dívčí skautský tábor – klasická filozofie skautů, pohyb v přírodě, táboření,
- tábory pro sociálně slabé – podpora rodin s nízkým příjmem, podpora ze strany charit či vládních organizací, umožnění pobytu v přírodě,
- tábory pro děti s postižením,
- tábory zaměřené na specifický problém – pro účastníky s konkrétním zdravotním problémem, aktivity na míru potřebám účastníků,
- náboženské tábory,
- denní tábory – účastníci jsou na táboře od 8 hodin do 18 hodin, pouze od pondělí do pátku, jedná se o stejný typ jako u nás příměstský tábor. (Ccusa, 2023)

Průzkumem, provedeným ČRD v letech 2016 a 2017 (viz obr. č. 3), bylo zjištěno, že ubytování ve stanech nabízí 71 % zkoumaných táborů, zatímco v budovách, chatách nebo jejich kombinací spí účastníci v 27 % zkoumaných táborů. Ovšem velký rozdíl je v tom, zda tábor pořádá spolek (větší část stanových táborů), středisko volného času/dům dětí a mládeže anebo firma/cestovní kancelář/agentura (zde převládají chatky a budovy).

Průzkumu se účastnilo celkem 3 675 táborů, což v letech 2016/2017 tvořilo téměř 70–80 % všech konaných táborů v ČR. (Krajčí, 2017)

Obrázek 3 Statistika ubytování na letních táborech (Krajčí, 2017)

Pro tvorbu těchto statistik má ČRDM zveřejněný odkaz na online formulář, kde hlavní vedoucí tábora vyplní základní údaje o pořádaném táboře (typ tábora, termín, typ ubytování apod.) a tím zařadí tábor do statistik.

3.3 Letní tábory a mimořádné události

Různé MU hrozily lidem již od nepaměti. Zprvu se jednalo především o přírodní pohromy (povodně, sucha, požáry, zemětřesení, epidemie), následně s růstem průmyslu to byly i průmyslové havárie a také dopravní nehody. V poslední době se k nim přidala hrozba terorismem a válečné konflikty.

Níže budou popsány různé typy MU, které mohou ohrozit (nejen) letní tábory.

„**Požár** je nekontrolovatelné a nežádoucí hoření, které není předem ohraničeno na určitý prostor. Podmínkami hoření jsou přítomnost hořlavé látky, vzduch a zápalná teplota.“ (Plucková et al., 2016) Následky požárů jsou ztráty na životech, majetku a také poničení přírody. Požár může způsobit lidský faktor (nedopalek v lese, opilost, dětská zvědavost apod.), havárie, nebo například přírodní faktor – např. sucha, extrémní teploty, bouřky. Přírodní požáry mohou být požáry na zemědělských plochách, sadech, parcích či loukách. Řadíme sem i požáry lesní. (Nedělníková et al., 2022) „**Lesní požár** je oheň, který vznikne a šíří se v lese a na jiných lesních pozemcích, nebo se šíří do lesa a na jiné lesní pozemky. Jsou nebezpečné kvůli schopnosti šířit se velkou rychlostí. Navíc chování požáru v lese je mnohdy nevypočitatelné a může se rozšiřovat například i pod povrchem země v hrabance nebo kořeny stromů.“ (Nedělníková et al., 2022) „**Povodeň** je přechodné zvýšení hladiny vodních toků nebo ostatních povrchových vod, při němž dochází k zaplavování míst mimo

samotné koryto vodního toku, a mohou tak vznikat škody. Je to také stav, kdy voda zaplavuje určité území, protože z něj nemůže odtékat nebo je její odtok nedostatečný, případně při soustředěném odtoku srážkových vod.“ (Plucková et al., 2016) Zákon č. 254/2001 Sb. (vodní zákon) pojednává o povodních, prevenci a o chování před, při a po povodních. Povodně mohou být přirozené, způsobené dlouhotrvajícími, rychlými nebo vydatnými dešti, táním sněhové pokrývky anebo při tání ledu při oblevě. (Plucková et al., 2016) Druhým typem jsou zvláštní povodně, které mohou být způsobeny protržením hráze vodního díla, poruchou nebo nouzovým řešením kritické situace, která ohrožuje bezpečnost vodního díla. Mohou vzniknout i důsledkem teroristické nebo vojenské akce. (HZS Vysočina, 2023) „**Bouřka je nebezpečný povětrnostní jev, který provázají blesky.**“ (Plucková et al., 2016) Nejvíce se vyskytují v létě a doprovázeny jsou blesky, nárazovým větrem, přívalovým deštěm, krupobitím anebo také tornády. Před výletem do přírody je velmi důležité sledovat předpověď počasí, která nás může od nepříjemného počasí „zachránit“. Pokud nás i tak zastihne bouřka na výletě, základním pravidlem je vyhledat si bezpečný úkryt a vyčkat, až bouřka přejde. (Plucková et al., 2016)

3.3.1 Mimořádné události na letních táborech v České republice

Níže budou vypsány MU, které postihly letní tábory v ČR. Rozděleny jsou dle podle typu MU na nepřízeň počasí, nehody a mimořádné události a obtěžování dětí.

Nepřízeň počasí

Libická Lhotka, 2020

Tábor musel být evakuován z důvodu zvyšující se hladiny na Doubravě. Jelikož zde táborníci měli pouze týpí stany, kde není žádná podsada, kromě postele chodily děti v blátě. Prvotně se všichni táborníci přemístili do hlavního sálu, který byl u řeky. Následně se řeka stále zvedala, a tak v brzkých ranních hodinách začali s balením svých věcí. Hasiči pak v dopoledních hodinách evakovali táborníky. Útočiště jim bylo poskytnuto v Libickém statku. (Saadouni, 2020)

Bouřky červenec 2021

Česko zasáhly přes noc na 9. července 2021 velké bouřky. Hasiči tak byli v pohotovosti na mnoha místech a pomáhali odklízet stromy, čerpat vodu nebo i evakuovat letní tábory.

Tábor u Verněřovic byl odštížen od cesty popadanými stromy, ty hasiči postupně odklidili a následně evakuovali táborníky (celkem 87 lidí) na základní školu v Meziměstí. (Novinky, 2021)

Obrázek 4 Poničený stan, Verněřovice (Novinky, 2021)

Spolu s táborem u Verněřovic musel být přerušen a evakuován i tábor v Liberku na Rychnovsku. Oba tábory byly evakuovány a vše proběhlo bez zranění. Některé děti byly promočené, a tak bylo potřeba obléct je do suchého oblečení. Díky rozhlasu a skvělým obyvatelům Lukavic byly zajištěny nejzákladnější věci potřebné k přespání. (ČR Hradec králové, 2021)

Křelovice, 2021

Základní škola v Červené Řečici poskytla dočasné ubytování pro účastníky zatopeného tábora v Křelovicích. Zde jim tábor zaplavila řeka, kde se výrazně zvýšila hladina a voda tak zaplavila okolí. (Novinky, 2021)

Libice nad Doubravou, 2021

Červencové bouřky udeřily i na Vysočině. Hasiči tak museli evakuovat kolem 10. hodiny večer 40 skautů do základní školy v Libici, kde byli přes noc. Nikdo nebyl zraněn, informovala mluvčí hasičů z Vysočiny, Petra Musilová. (Streichsbierová, 2021)

Rokytnice v Orlických horách, 2023

Tábor, který se nacházel v údolí, byl zaplaven řekou. Evakuováno bylo 80 osob a z toho 50 dětí, všichni bez újmy na zdraví. Důvodem zaplavení byl ucpaný průtok pod lávkou, která byla poblíž tábora. (HZS KHK, 2023)

Nehody, mimořádné události

Hororový konec tábora Kovčín na Klatovsku, 2004

Účastníci letního tábora v Kovčíně zažili hororový zážitek. 33 dětí bylo svědky opilého a hněvem poháněného běsnění, které popadlo dva praktikanty tábora. Všechny děti přežily díky barikádám, které si vytvořily v pokojích ve vyšších patrech. Nezmohly se na nic jiné, než otevřít okna a volat o pomoc. Praktikanti rozbili spoustu oken, umyvadel a víceméně vše, co jim přišlo pod ruce. Sami byli poranění, krev byla všude. Následně také spustili hydrant, který hororový pocit ještě zesílil, neboť poté protékala celou chodbou krvavá voda. Běsnění skončilo až po zásahu policisty, který byl na místo povolán, následně dorazila spousta policejních aut. Díky této události musely být děti na noc evakuovány do městské klubovny a následující den byl uskutečněn návrat dětí domů, jelikož byl tábor ukončen. (Blesk, 2004)

Smrt na táboře pro youtubery, Volyně, 2015

Nezletilý účastník tábora ve Volyni utrpěl řezné zranění krku, které nebylo slučitelné se životem. Byla mu poskytnuta první pomoc, nicméně již chlapci nebylo pomoci. Na místo dorazil psycholog pro účastníky tábora i vedení, byla zřízena krizová linka pro rodiče dětí. (Kopřiva, 2015)

Co přesně se na táboře stalo není jisté. Oficiální verze zveřejněná policií zní, že chlapec nešťastně upadl na nůž, který nesl. Účastníci tábora i dospělí o události nemohou hovořit, neboť jim to zakázala policie i hlavní vedoucí tábora. (TN.cz, 2015)

Chemický pokus skončil popálenými dětmi, 2019

Na jednom z příměstských letních táborů uskutečnily dvě vedoucí chemický pokus zvaný faraonův had. Mělo se jednat o smíchání cukru a sody, směs se má vsypat do popela, polít lihem a zapálit. Reakcí by se měl zformulovat pěnový had, který roste. První pokus nebyl uspokojujivý, a tak se rozhodly vedoucí provést druhý pokus. Ten však skončil třemi popálenými dětmi. Obě vedoucí byly potrestány podmíněnými tresty a také zákazem pořádání táborů na 3 a 2 roky. 43 % popálenin na těle měla teprve šestiletá dívka, dále osmiletý chlapec skončil s dvěma procenty a osmileté děvče s pěti procenty popáleného těla. Vedoucím hrozil trest za těžké ublížení na zdraví z nedbalosti. Nejvíce zasažená dívka překonala 10 dní v umělém spánku, ale postižením bude trpět ještě dlouho. Jelikož se její tělo neustále vyvíjí a roste, zasažená a transplantovaná kůže bohužel ne. Dívka si zatím musela projít už 25 narkózami, to nicméně není konečné číslo. Dokud její tělo poroste, musí

podstupovat plastické operace a zákroky laserem, který naruší nerostoucí kůži. Kromě estetických úprav musí navštěvovat psychiatra, jelikož má z nehody psychické potíže. (ČT24, 2022).

Utonulé dítě, Liberec, 2020

Nešťastně skončila návštěva koupaliště letního tábora na Liberecku v roce 2020. Poté, co hlavní vedoucí musel odvézt jednoho účastníka do nemocnice, vyrazil celý tábor pod vedením zástupce hlavního vedoucího na nedaleké koupaliště. Šestiletý chlapec, který byl na tábor zapsán jako neplavec, se koupal na nafukovacím kruhu. Jiní chlapci ho však z kruhu shodili, a to bylo naposled, kdy byl chlapec spatřen. Po celou tuto chvíli byl zástupce hlavního vedoucího nepřítomen, neboť si odskočil na toaletu a dále si u občerstvení objednával pivo. Ihned poté již dívky vytahovaly tělo chlapce, byla mu poskytnuta první pomoc, nicméně ani záchranářům se chlapce nepodařilo oživit. (Polák, 2023)

Děti spadly z trosky, Děčínsko, 2023

Výlet letního dětského tábora na rozhlednu v Markvarticích nedopadl tak, jak bylo očekáváno. Na rozhlednu vystoupala skupina 15 dětí ve věku 8–13 let. Což je téměř 4x překročení povoleného množství osob na plošinu, která má povolen vstup maximálně 4 osobám. Celá konstrukce je převážně dřevěná a pod vahou 15 osob se propadla. Na místě přistával vrtulník, vážně zraněné děti byly převezeny do traumacenter v okolí. (Trousilová, 2023)

Vyšetřování nehody stále pokračuje, zatím je označena jako trestný čin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti. Trosky vyhlídky jsou odstraněny, na místě již nebude vyhlídka, ale bude se zde nacházet posezení s přístřeškem. (Pelikán, 2023)

Nemocné děti, Liberecko, 2023

Střevními potíži byla postižena polovina tábora na Liberecku. Po následném pátrání hygieniků bylo zjištěno, že voda, potraviny ani vařené jídlo nebylo příčinou onemocnění. Jedno z dětí však trpělo příznaky téměř hned po příjezdu na tábor, a tak bylo vyhodnoceno, že se jedná o virové onemocnění přivezené od tohoto účastníka. (Polák, 2023)

Obtěžování na letních táborech

Zneužití dětí, Brno, 2018–2021

V letošním roce byl odsouzen tříletým trestem muž, který měl v průběhu tří let zneužít a znásilnit šest nezletilých chlapců. Dotyčný se k trestným činům přiznal. V následujících

letech musí podstoupit sexuologickou léčbu. Muž byl vedoucím letního tábora v Rokytnici nad Rokytnou, kde zneužil první oběť, následně v Břeclavi v průběhu tří let zneužil dalších pět chlapců. Nechal se slyšet, že práci s dětmi již vykonávat nebude, nicméně tomuto tématu se soud ani trest vůbec nevěnoval, žádný zákaz práce s mládeží mu nebyl přidělen. (Novinky, 2023)

Školník a táborový vedoucí, Praha, 2019–2022

V červnu roku 2023 byl odsouzen na 5,5 let 49letý muž z Prahy, který působil jako táborový vedoucí a také školník, a právě na letních táborech zneužíval děti v průběhu 4 let. U soudu mu byl také udělen maximální možný zákaz – na deset let – výkonu činnosti, kde by pracoval s dětmi. Muž trvá na tom, aby byl vykastrován. Dodává také, že kastraci chtěl již dříve, ale jeho ošetřující lékař mu ji vymluvil, a následně na to začal páchat trestnou činnost. (Bádal, 2023)

V síti, 2020

Dokument Víta Klusáka „V síti“ byl natočen především pro upozornění dětí i jejich rodičů na to, že internet není bezpečné místo, kde jsou pouze hodní lidé. V dokumentu jsou dospělé dívky namaskovány jako 12leté a vydávají se jako 12leté i na sociálních sítích. Následně jsou natočeny případy, kdy dospělí muži (a i ženy) dívky lákají ať už ke sdílení intimních fotografií nebo k osobnímu setkání. V dokumentu je zachycen moment, kdy je jeden z mužů identifikován ženou, která je ve filmovém štábu. Identifikuje jej jako muže, o kterém ví, že jezdí na letní tábory jako vedoucí, na lyžařské kurzy a pracuje s dětmi. Muž je konfrontován před vlastním domem, vše je zdokumentováno. Vinu rozhodně nepřiznává, naopak prý za vše může nezodpovědnost rodičů s výchovou dětí. Po zveřejnění dokumentu podnikl štáb právní kroky, kdy daného muže nahlásili.

Jedná se o muže Martina K., na kterého byla podána žaloba – obviněn byl z nedovoleného navazování kontaktu s dítětem a šíření dětské pornografie. Nejedná se o první případ tohoto muže, před více než 15 lety byl souzen za pohlavní zneužívání. Při natáčení dokumentu se s dívkami dalo do kontaktu celkem 2 458 lidí. (Karban, 2021)

Příbramsko, 2023

64letý muž je momentálně vyšetřován z důvodu obvinění ze sexuálního obtěžování nezletilé dívky, které se mělo odehrávat na letním táboře na Příbramsku, v táborové chatce. Celý incident byl odhalen vedoucími, kterým se svěřily děti. Muž měl plnit pozici táborového dozoru, aktuálně je ve vazbě. (Bartosz, 2023)

Prevence na letních táborech

Tábor pod Templštejnem, 2015

Jednalo se o taktické cvičení, které pojednávalo o hrozbě povodní na řece Jihlavě. Od rána byl zvýšen odtok z vodních děl z důvodu přívalových dešťů v minulých dnech. Zvyšování vodní hladiny a jeho hlídání měli za úkol hasiči. Jelikož se hladina neustále zvyšovala, bylo ohroženo blízké tábořiště. Proto ještě v dopoledních hodinách vyrazili hasiči z Břeclavi a také evakuační autobus z Brna směrem do Ivančic, kde starosta zalarmoval krizový štáb obce s rozšířenou působností. 4 jednotky hasičů s evakuační technikou pomohly po 12. hodině evakuovat tábor, který se nacházel na místě, které by mohlo být ohroženo povodní. Jiné 4 jednotky hasičů zatím připravovaly evakuační středisko v Budkovicích. Po 13. hodině začala evakuace řízená hasiči. Po dalších 75 minutách bylo tábořiště evakuováno. Doba postavení evakuačního střediska byla 30 minut. Proběhlo také hledání dvou dětí, které neměly ponětí o tom, že se musí evakuovat. Dvě hodiny od začátku evakuace již byli všichni v evakuačním středisku evidováni a bylo jim podáno občerstvení. Cvičení skončilo po 16. hodině a děti byly odvezeny autobusem zpět do tábořiště. (Dvořák, 2015)

Učení o evakuaci na letních táborech, 2021

Spolek Diakonie navštívil v roce 2021 tři tábory, na kterých dětem vysvětlovali, co je to evakuace a další důležité a zajímavé informace z oblasti evakuace a bezpečnosti při mimořádných událostech. S dětmi trénovali evakuaci, povídali si o tom, co by mělo obsahovat evakuační zavazadlo a také probírali emoce, které mohou zasažené osoby pociťovat. (Odolná obec, 2022)

Návštěva Policie na letním táboře v Podještědí, 2023

Pracovníci prevence navštívili letní tábor v Heřmanicích. Cílem bylo seznámit účastníky s hrozbami, které je mohou v létě ohrozit. Policisté si připravili zajímavou přednášku o silniční bezpečnosti, bezpečnosti v blízkosti vodního prostředí a také o postupech, když je nalezen podezřelý předmět. Aby byla účastníkům přiblížena práce policistů, seznámili se s policejním vybavením i policejním vozem. (Barták, 2023)

3.3.2 Mimořádné události na letních táborech v zahraničí

I v zahraničí jsou letní tábory často zasaženy MU. Níže budou vzestupně seřazeny vybrané MU ze zahraničí.

Útok na letní tábor v Gaze, 2010

Svázaný vedoucí tábora a zapálené židle, stoly a jiné táborové vybavení. Tak dopadl jeden letní tábor v Gaze po útoku 25 maskovaných ozbrojenců v roce 2010. Nikdo nebyl zraněn. Důvod útoku měl být ten, že OSN (pořadatel tábora) pořádá tábor, kde se mísí dohromady dívky a chlapci. OSN slíbilo obnovení tábora. (BBC, 2010)

Útok aktivního střelce, Norsko, 2011

Pro odvedení pozornosti způsobil 22. 7. 2011 Alexandr Breivik nejprve explozi v Oslu. Tato událost zalarmovala bezpečnostní složky, které vyrazily pomáhat na místo události. Breivik se odtud nepozorovaně dostal a přemístil se na ostrov Utoya, kde začal střílet do nejprve nic netušících mladých účastníků tábora, oblečen v policejní uniformě. Na místě se v ten moment nacházelo kolem 600 mladých lidí ve věkovém rozmezí 14–18 let. První střelby způsobily chaos a paniku. Někteří zvládli utéct, skočit do vody, jiní předstírali mrtvé. Celý jeho útok na ostrově trval více jak hodinu a půl. Poté ho zpacifikovaly policejní jednotky. Za celý den si jeho řádění vyžádalo 77 životů a 110 zraněných. V roce 2012 byl úspěšně odsouzen za masovou vraždu, terorismus a exploze s mrtvými. Nejen v souvislosti s touto událostí zakázalo Norsko od roku 2021 všechny poloautomatické zbraně. (Ray, 2018)

Jednalo se o nejsmrtelnější útok v Norsku od konce druhé světové války. Každoročně se na ostrov Utoya vrací nejen rodiče zraněných a zabitých, ale i ostatní lidé, aby uctili památku zesnulých.

Obrázek 5 Památník Utoya
(BucketlistNorway, 2022)

Roku 2022 byl odhalen památník přímo na ostrově Utoya. Jedná se o 77 bronzových sloupů (viz obr. č. 5), každý pro jednu z obětí jak z centra Osla, tak z tábora na ostrově. Jeho

zhotovení a následné umístění na ostrově komplikovala spousta názorů a soudních sporů, proto byl zpřístupněn až 11 let po útoku. (BucketlistNorway, 2022)

Evakuace tábora, Německo, 2021

Po 23. hodině propukla silná bouře, kterou doprovázel silný vítr a kroupy. Nejprve se pracovníci tábora Jubla Neuheim (Oberrickenbach) snažili dovést vodu vykopanými příkopy, ale to bylo vcelku zbytečné. I tak byl jejich tábor zaplaven. Zabalili si suché oblečení do pytlů a různými auty převezli 28 účastníků tábora do zařízení civilní obrany, které je nedaleko. Následující den se pracovníci tábora rozhodli tábor zbourat, jelikož bylo vše zablácené a podmáčené. Účastníci si sbalili své věci a odpoledne odjízďeli domů. Vedení tábora se však rozhodlo v táboře pokračovat, ovšem ne na tábořišti, ale ve vesnici, kde všichni bydlí. (Geske, 2021)

Střelba v Texaské škole, 2022

24. května roku 2022 se stala Texaská škola v Uvaldu terčem masového střelného útoku. Po střelbě zůstalo 19 dětí a 2 učitelé mrtví. Následně na to byl zabit útočník v přestřelce, kdy vstoupil na jeden z letních táborů. Tamní vláda se obává, že příchodem léta se mohou i další tábory stát terčem útoků. Prezident a ředitel Americké táborové asociace se nechal slyšet, že po střelbě na táboře v Texasu udělal pár kroků zpět ohledně plánování táborů a za necelých 30 let, kdy pracuje na táborech se nesetkal s násilným či střelným útokem na táborech ve Spojených státech amerických. (Hutchinson, 2022)

Statistiky letních táborů ve Spojených státech ukazují, že se uskutečňuje více jak 15 000 táborů každý rok, účastní se jich přes 26 milionů táborníků a přes 1 milion zaměstnanců. (Hutchinson, 2022)

Evakuace dětí, Řecko, 2023

Přes 1200 dětí bylo evakuováno z letních táborů v Loutraki z důvodu požárů, které sužovaly Řecko. Situaci zhoršoval silný vítr, který tak požár šířil ještě rychleji a tím znesnadňoval práci hasičů. (Plummer, Armstrong, 2023)

Možná zábava skončila tragicky, Německo, 2023

Dospělý muž a jedno dítě přišli o život při aktivitě, kterou si vymysleli dospělí muži pro zábavu dětí. Tábor pro muže a děti, který se konal v Harburgu, zažil nepříjemnou situaci. Skupina mužů s dětmi se bavila tím, že v zavěšené krabici na bagru vozili děti po polní cestě. Po utržení hydraulické hadice spadla krabice z bagru a způsobila zaklínění některých

přítomných. Zranění utrpělo dalších 10 dětí. Momentálně je řidič bagru podroben vyšetřování. (Dw, 2023)

Extrémní počasí, 2023

Spousta dětí se těšila na čas strávený na letním táboře Squanto v New Hampshire. Mezitím, co se táborníci ubytovávali, zesílil déšť natolik, že se cesty okolo tábora proměnily v bahnitě řeky. Účastníci tábora, vedení i rodiče, kteří své děti na tábor přivezli, tak museli přespát v jídelně. Další den odpoledne museli hasiči tábor evakuovat, ten byl tak ukončen. Ředitel tábora Jim Condap řekl, že zažil silné deště a další výkyvy počasí, ovšem nikdy nic takto extrémního. (Kurutz, 2023)

Lesní požáry v Kanadě, kterých bylo přes 900, způsobily nebezpečné závany kouře. Kvůli těm dosáhl index kvality ovzduší 183, což je velmi nezdravé. Účastníci tábora v Elmiře (New York) tak museli být pouze uvnitř budov, kde tomu byl uzpůsoben program tábora. Stejný scénář probíhal také v Pensylvánii na táboře YMCA. Potopa ukončila také třídní kempování v Hancocku. Oproti tomu extrémní teploty a velká vlhkost donutily táborníky kempů v Roxbury zdržovat se uvnitř budov. To stejné probíhalo na dívčím táboře v Texasu. (Kurutz, 2023)

4 DÍLČÍ ZÁVĚR

Teoretická část práce vznesla rozsáhlejší pohled na problematiku letních táborů a poté především na zajišťování bezpečnosti na nich.

Byly představeny právní normy, které zasahují do oblasti bezpečnosti na letních táborech, následně byly vysvětleny důležité pojmy v této problematice.

Dále bylo zmíněno různorodé dělení typů táborů, které se mohou dělit dle způsobu ubytování, zaměření letního tábora, dle charakteru účastníků letního tábora, a také byly popsány provedené statistiky letních táborů v posledních letech.

Celou teoretickou část poté uzavírala kapitola, která se věnovala historii a vzniku letních táborů. Dále na ni navazovala podkapitola, která obsahovala výčet MU, které se staly v ČR, ale i vybrané MU ze zahraničí. Tyto MU byly jak přírodního charakteru, tak způsobené lidským faktorem.

Problémem v této oblasti je scházející právní úprava, která by vymezovala práva a povinnosti pracovníků letních táborů a jiných zotavovacích a volnočasových akcí. V rámci ČR také není stanovena povinnost mít vypracován Plán nouzových reakcí či jinak nazvaný plán, kde by měli organizátoři pobytových a jiných akcí sepsány možné nebezpečné situace a následné postupy přímo pro svůj tábor. Přitom právě takový plán by měl být základem celé táborové připravenosti na MU.

Dostatečně vymezena je oblast hygienická, díky zákonu 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů.

ČR je v porovnání s jinými státy považována za jednu z bezpečných zemí, ovšem i u nás začínají růst počty MU různých typů. Ještě donedávna u nás nikdo o tornádu nemluvil, ale červen roku 2020 nám ukázal, že i v Česku je tornádo možné, následně v červenci roku 2022 postihl ničivý požár České Švýcarsko. Mimo přírodní hrozby to mohou být hrozby lidského faktoru, kam lze z posledních událostí zařadit útok aktivního střelce na filozofické fakultě v Praze v prosinci roku 2023, která ovlivnila stovky životů.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 AKTUÁLNÍ SITUACE V POŘÁDÁNÍ LETNÍCH TÁBORŮ

V rámci ČR je každoročně konáno nespočet letních táborů s různým zaměřením. V letech 2020–2022 byly letní tábory omezeny zdravotními nařízeními (testování, omezení cestování) z důvodu vypuknutí pandemie covid. Od roku 2023 již tábory probíhaly bez restrikcí.

Pohledem na statistiky zveřejňované ČRDM můžeme zjistit, že v roce 2022 (rok 2023 zatím nebyl v rámci statistik zveřejněn) bylo konáno 2 425 pobytových táborů. Jedná se pouze o tábory, kde hlavní vedoucí poskytli základní údaje pro zařazení letního tábora do statistik, reálné číslo pořádaných táborů bylo tedy o něco vyšší. (Andresová, 2022)

Od tábora je očekáváno, že bude důkladně připraven a v průběhu správně a dobře řízen. Rodiče svěřují dítě do rukou vedení tábora a věří, že se jim dítě bez újmy na zdraví či psychice vrátí zpátky plné nových zážitků a zkušeností. Po celou dobu konání tábora je důležité zajistit kvalifikované pracovníky pro práci s dětmi. Provozovatel tábora sám rozhoduje, jaká školení a v jakém rozsahu budou mít jeho podřízení pracovníci (programoví pracovníci, vedoucí oddílů, praktikanti/instruktoři). Pokud nemá hlavní vedoucí pedagogické vzdělání ani pedagogické minimum, musí se zúčastnit kurzu přípravy vedoucích tábora. (Filouš, 2006) Právě hlavní vedoucí by měl být prvním člověkem, který bude poučovat účastníky tábora o pravidlech a správných způsobech chování (práce s nástroji, chování ve vodním prostředí, chování v táboře apod.), až poté by měl přijít na řadu oddílový vedoucí, který poučí svůj oddíl. Přeci jen opakování je matka moudrosti.

5.1 Vybrané letní tábory

Pro tuto práci bylo vybráno 6 letních táborů, kde hlavní vedoucí souhlasili s účastí v dotazníkovém šetření a 3 z těchto táborů byly podrobeny cvičné evakuaci (popsána v kap. 5.4). Protože jeden z hlavních vedoucích vybraného letního tábora přestal komunikovat, byl jeho tábor posouzen pouze z prostorového hlediska – místa každoročního tábořiště. Každý letní tábor by měl mít dopředu zjištěné nejbližší evakuační místo pro případ, kdy by bylo potřeba evakuovat tábor. Z dostupných zdrojů byla u některých vybraných táborů evakuační místa vyhledána a znázorněna na mapě.

5.1.1 Letní tábor Uhelná

Tábor s dlouholetou tradicí, uskutečňován od počátků v prostředí Rychlebských hor v malé obci Uhelná. Tábor má každoročně kolem 40–50 účastníků. Zaměření tábora je všeobecné, s celotáborovou hrou na určité téma, ve kterém mezi sebou po celou dobu tábora soutěží oddíly. Roku 2023 byl tématem celotáborové hry Survivor, v letošním roce to bude Percy Jackson. Tábor si drží některé z pionýrských tradic, např. ranní a večerní nástupy, při kterých je mimo jiné vyvěšována táborová vlajka. Okolí tábora tvoří Rychlebské hory, lom Pelnář, město Javorník a nedaleké Polské hranice. Účastníci tábora jsou ubytováni ve stanech s podsadou (děti starší 10 let) a v budově (mladší děti). Tábor poskytuje rodičům pravidelné informace o dění na táboře (popis dne, fotky) prostřednictvím svých webových stránek – www.letnitaboruhelna.cz/, v posledních letech také prostřednictvím táborového Facebooku, kde jsou přidávány jak fotky, tak videa z předešlých dní. Zároveň je poskytnuta možnost napsat účastníkovi tábora vzkaz přes Návštěvní knihu, která je dostupná na webu letního tábora. Vzkazy jsou následně vyvěšeny na táborové nástěnce (na ní je vyvěšen též táborový řád, režim dne, jídelníček a aktuální stav celotáborové hry). Prostředí tábořiště je zachyceno na obr. č. 6.

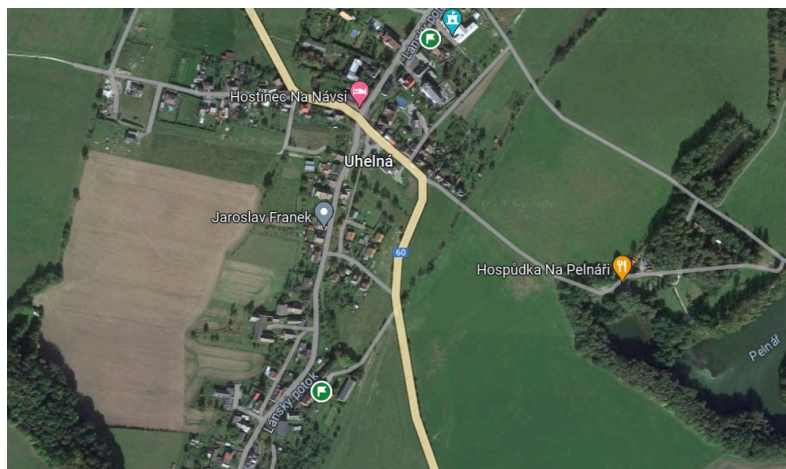
Obrázek 6 Tábořiště LT Uhelná (Vlastní)

Na obr. č. 7 je vyfocena část lomu Pelnář, který je v pěší vzdálenosti cca 5 minut od tábořiště. I zde se odehrává spousta her a aktivit letního tábora. Pár let zpět se do něj chodili účastníci tábora koupat, nicméně kvalita vody se postupem času horší, a tak si musí účastníci tábora vystačit pouze s aktivitami v okolí lomu. Při vysokých teplotách je do programu dne zařazena vodní hra nebo jsou účastníci kropeni vodou.

Obrázek 7 Lom Pelnář (Vlastní)

Nejbližší evakuační místo tohoto tábora je MŠ Uhelná na adrese Uhelná 71 přímo v obci Uhelná. Ubytovací kapacita je 50 osob a stravovací kapacita je 100 osob. (Elektronický digitální povodňový portál). Evakuační místo se nachází 700 metrů od tábořiště, chůzí přibližně 10 minut. Níže (obr. č. 8) je zachycena mapa, která znázorňuje okolí tábořiště (zelená vlajka ve spodní části), evakuační místo (zelená vlajka v horní části) i lom Pelnář.

Obrázek 8 Okolí LT Uhelná (Google maps, 2024)

5.1.2 Letní tábor Soptíkovo táboření

Tento tábor je uskutečňován již po několik let v areálu tábořiště Pavlatova Louka v blízkosti Nového Města nad Metují. Program je zajištěn celotáborovou hrou spolu s hasičskými aktivitami a získávání tábornických dovedností. Roku 2023 bylo téma Dobrodružství s piráty, letošní rok 2024 bude zaměřen na Flinstounovi spolu s Pevností Boyard. Okolí tábora je tvořeno Libchyňským potokem a především lesy. Účastníci bydlí v chatkách, jídelna se nachází v budově. Tábor má zákaz telefonů i tabletů. Pokud je potřeba, rodiče dostanou kontakt na vedoucího oddílu, do kterého je jejich dítě zařazeno. Nástup i ukončení

tábora je přímo v místě tábořiště. Tábor je spolufinancován dotacemi Královehradeckého kraje a realizován s podporou ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Na obr. č. 9 je zachycena mapa okolí tábořiště.

Obrázek 9 Okolí LT Soptíkovo táboření (Google maps, 2024)

Veškeré informace jsou dostupné na www.osrychnov.cz/. Zde je také dostupný táborový řád a poučení o bezpečnosti, které podepisuje účastník spolu s rodiči v první den tábora. Při závažném porušení má organizátor tábora možnost vyloučit účastníka. V poučení jsou dále tyto informace: „*Především jsou účastníci povinni:*

- A. Dodržovat bezpečnostní pokyny vedení LT a okamžitě hlásit jakýkoli, byť sebemenší úraz.*
- B. Dodržovat podmínky bezpečnosti při sportovních hrách a herních aktivitách na táboře.*
- C. Dodržovat režim dne.*
- D. Neopouštět bez souhlasu pověřeného vedoucího prostor tábora.*
- E. Dodržovat zákaz kouření.*
- F. Dodržovat zákaz požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek.*
- G. Dodržovat zákaz používání mobilních telefonů.“* (OSH Rychnov, 2024)

5.1.3 Letní tábor Stopa

Tábor Stopa se od roku 2020 pořádá ve Výcvikovém centru Armády ČR Mladkov. Program tvoří celotáborová hra na předem zvolené téma, dále jsou v programu obsaženy pohybové hry, logické a společenské hry nebo například výtvarná činnost. Účastníci jsou rozdělení v oddílech, ve kterých si tvoří název, oddílovou vlajku, pokřik i kostým. Každý rok je

tvořena nová táborová hymna s tématem celotáborové hry, na táboře se dodržují ranní a večerní nástupy. Okolí tábora tvoří především lesy. Pastvinská přehrada leží 6 km od tábořiště. Ubytování je poskytováno ve stanech s podsadou a chatkách, dále je dostupná stacionární budova. Příjezd a odjezd z tábora není zařizován, rodiče tak mohou nahlédnout do prostředí tábora. Tábor má své webové stránky – www.stopaci.cz/, kde v táborové kronice poskytuje každodenní informace o průběhu dne, postupně jsou také nahrávány fotky. Na stránkách tábora je zveřejněno Osmero tábora, které obsahuje potřebné základní informace – vedení, program, bezpečnost, prostory, zdravotní zajištění, poskytování informací apod. Tento tábor provádí občasnou cvičnou evakuaci, ke které využívá všech dostupných prostředků – megafony, gong ale i evakuační trasy. V každé chatce i budově lze najít evakuační plán, kde jsou znázorněny evakuační trasy a další potřebné informace.

Na obr. č. 10 je zachyceno okolí tábora. Tvoří jej převážně les.

Obrázek 10 Okolí LT Stopa (Google maps, 2024)

Nejbližší evakuační místa tohoto tábora se nachází v obci Mladkov, přibližně 4,5 km od tábořiště.

Mladkov - Evakuační místa

Evakuační místo	Obec	Katastr	Adresa	Kontaktní os.	Ubyt. kap.	Strav. kap.
ZŠ+školní jídelna	Mladkov	Mladkov	Mladkov 138, 561 67 Mladkov	Mgr. Soňa Filipová	20	60
Kulturní dům	Mladkov	Mladkov	Mladkov 87, 561 67 Mladkov	Josef Kalášek	50	
Mateřská škola	Mladkov	Mladkov	Mladkov 138, 56167 Mladkov	Mgr. Soňa Filipová	20	
Hasičská zbrojnice	Mladkov	Mladkov	Mladkov 29, 561 67 Mladkov	Tomáš Novotný	10	30

Obrázek 11 Evakuační místa Mladkov (Portál obce, 2024)

Výše je zobrazena tabulka daných evakuačních míst, která je dostupná na webových stránkách www.portalobce.cz po vyhledání dané obce. (Portál obce, 2024)

5.1.4 Letní tábor Expedice Vlků

Kmen Vlci spadá pod organizaci Liga lesní moudrosti (LLM), která existuje jako zapsaný spolek. Tato organizace nemá vedoucí ani instruktory, jedná se o kmen. Jsou zde i dospělí – aktivně se podílejí na programu tábora, na táboře mají své dítě anebo je prostě činnost kmene baví. Za práci na táboře nejsou dospělí finančně odměněni. Aby to mohli mít účastníci levnější, sami dospělí si platí plnou cenu tábora i všech výprav. Každý dospělý v kmene má svoji funkci (zdravotník, náčelník kmene, kuchař), kdo nemá funkci, pomáhá, kde je to potřeba anebo si užívá programu tábora. Tábor je pořádán v Údolí Višňového potoka mezi obcemi Křenec a Benešov u Boskovic. Zaměření je primárně na pobyt a přežití v přírodě, obohacené o další aktivity. Účastníci jsou ubytováni v týpí stanech nebo zubřících – stany, které jsou vhodné pro hoření ohně uvnitř (viz obr. č. 12).

Obrázek 12 Stany týpí a zubřící (Vystrčil, 2023)

Táborníci zde plní dobrovolně úkoly, následně získávají Orlí pera jako důkaz splnění úkolu nebo pokoření určité mety. V lize se nesoutěží o 1., 2. či 3. místo, ale dle toho, jaké „mety“ dotyčný dosáhl. Kromě tábora vykonávají účastníci pravidelnou činnost i v průběhu roku, kdy se jedenkrát v týdnu setkají a plní činnosti zaměřené na zručnost, hry či výrobu předmětů. Také se vzdělávají v přírodovědě, historii, ekologii či tábornictví. Každý měsíc pořádají výpravu, která je jednodenní nebo i celovíkendová. Ke spánku jim slouží stany (týpí, šeltry, zubříky) či chaty. Díky tomu jsou rodiče klidnější, když své děti posílají na letní tábor, neboť ví, že jsou připravené. Podmínka účasti na tomto táboře je, aby se dítě zúčastnilo minimálně jedné víkendové akce.

Tento tábor je zaměřen na skautské dovednosti, kam patří například pobyt v přírodě a práce na zručnosti. Účastníci se učí rozdělovat oheň (pomocí sirek, křesadel nebo třením dřeva), vaří, pečou a pracují se dřevem. Dále také korálkují, šijí z kůže a sami si staví přístřešky a stany. Rodiče účastníka obdrží před táborem kontakt na nejméně tři dospělé účastníky kmene a pokud něco potřebují, mohou zavolat. Děti si na tábor telefony nenesí, jelikož je

v místě tábořiště slabý signál a není tam elektřina. Většina rodičů v kmeni také vyrostlo. (Vystrčil, 2023)

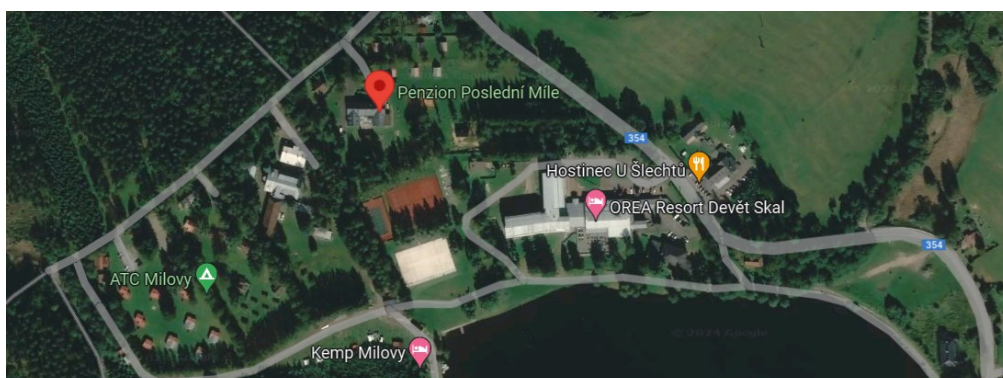

Obrázek 13 Okolí LT Letní expedice Vlků (Google maps, 2024)

Nejbližší evakuační místo tohoto tábora je Hotel Pythagor, který se nachází v pěší vzdálenosti přibližně 2 km od tábořiště. (Portál obce, 2024) Evakuační místo je na obr. č. 13 znázorněno zelenou vlajkou a tábořiště červeným znakem v levé spodní části mapy.

5.1.5 Letní tábor Nadačního fondu dětské onkologie Krtek

Letní tábor se koná v penzionu Poslední Mile v obci Milovy. Průměrně se jej účastní kolem 50 dětí každý rok. Tábor je organizován pro děti po onkologické léčbě a jejich sourozence i kamarády. Program tábora je tvořen formou celotáborové hry (roku 2023 se jednalo o téma Vesmírné dobrodružství). Okolí tábora je tvořeno Milovským rybníkem, Chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy, Autocamp Milovy a Orea resortem Devět skal (viz obr. č. 14).

Obrázek 14 Okolí LT NFDO Krtek (Google maps, 2024)

Účastníci jsou ubytováni v chatkách a budovách. Z internetových stránek nadace (www.krtek-nf.cz/) lze zjistit, že NDFO se snaží pomoci dětem usnadnit vstup do normálního života tím, že pořádá různé rekondiční a resocializační akce. Krtek organizuje každý rok letní i zimní tábor, v průběhu jara a podzimu pak rodinné víkendy nebo například

i zahraniční zájezdy. Dále pořádá spoustu dalších akcí na jeden či více dní, které jsou kulturního či sportovního zaměření. Právě tábor je většinou první místo, kde se svými vrstevníky tráví čas dítě po ukončené onkologické léčbě bez rodičů. Součástí tábora jsou sportovní aktivity, procházky, různé hry a výtvarné činnosti spolu s táborovou hrou, ale rozhodně je zde i prostor na relaxaci. (Krtek, © 2023) Děti zde nemají povolený mobilní telefon, rodiče jsou informováni pomocí sociálních sítí a fotografií, které jsou zveřejňovány v průběhu tábora. Pokud mají rodiče potřebu, lze telefonicky kontaktovat vedení tábora. Tábor je rozdělen na oddíly, kdy má každý oddíl maximálně 10 dětí a je veden dvěma vedoucími a jedním praktikantem, popř. osobní asistentkou. Na táboře pracuje přibližně 32 osob. (Nazarej, 2023)

Obrázek 15 Vesmírné dobrodružství
(NFDO Krtek, 2023)

Vesmírné dobrodružství bylo táborové téma pro rok 2023 (viz obr. č. 15). Program tábora byl připraven dle tématu a dle zdravotní kondice účastníků. I tak byl prostor na to, uspořádat dětem zábavné a naučné odpoledne s pomocí Moravské ligy TFA, která si připravila zajímavý program. Ten byl cílený na seznámení účastníků tábora se soutěží TFA (Toughest Firefighter Alive, přeloženo jako nejtvrďší hasič přežije), ale i obecně s činností hasičského záchranného sboru. (FB Nadační fond dětské onkologie Krtek, 2023) Níže je zachycena členka Moravské ligy TFA při svém výkladu (obr. č. 16).

Obrázek 16 Výklad o soutěži TFA
(FB NFDO Krtek, 2023)

5.1.6 Letní tábor Dlouhá Loučka

Jedná se o pionýrský letní tábor, který se koná v prostředí Jedovnických rybníků, v chatové oblasti. Účastníci jsou ubytováni ve stanech s podsadou a jídelna je uvnitř velkého stanu. Dostupné jsou suché WC a také venkovní sprchy.

Níže je na mapě (obr. č. 17) zachyceno tábořiště (černý ovál) a okolní rybníky (žluté ovály), které tvoří značnou hrozbu pro tento tábor. Červeným kruhem je zde zachyceno umístění dopravní značky, jež je blíže zachycena na spodní pravé části obr. č. 18.

Obrázek 17 Okolí LT Dlouhá Loučka (Google maps, 2024)

Na obr. č. 18 je zachyceno okolí letního tábora. Horní levá fotografie obsahuje místo, kde se nachází v letních měsících tábořiště, horní pravá fotografie zachycuje Vrbovský rybník. Levá spodní fotografie obsahuje chaty, které jsou na protější straně cesty, přímo naproti

místu tábořiště. Pravá dolní fotografie poté zachycuje dopravní značku, jež se nachází před vstupem do chatové oblasti ze směru od Vrbovského rybníku spolu s rybníkem Budkovan.

Obrázek 18 Fotodokumentace okolí LT Dlouhá Loučka (Vlastní)

Všechny tyto informace byly získány po prozkoumání okolí tábořiště.

5.2 Zajištění bezpečnosti účastníků letního tábora

Pro zjištění, jakým způsobem je zajišťována bezpečnost účastníků letních táborů a jaké znalosti mají pracovníci a praktikanti letních táborů, sloužil online dotazník.

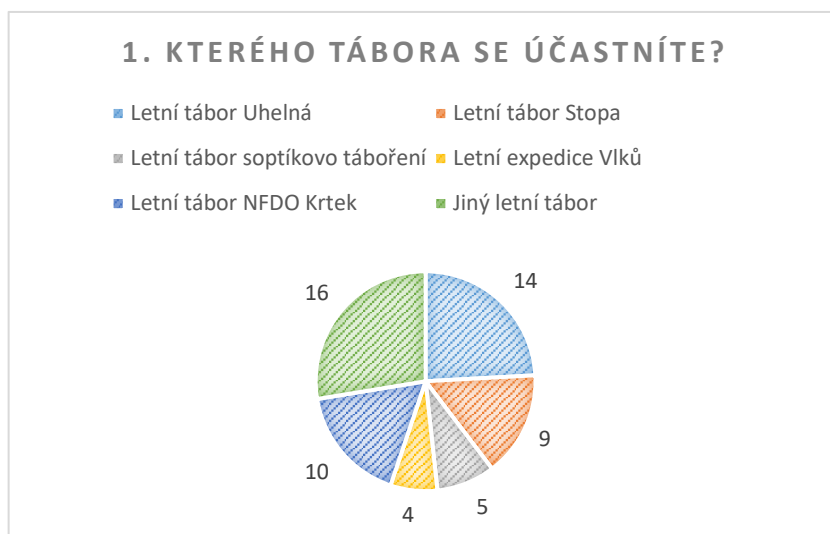
Tento dotazník byl vytvořen na platformě Google Forms (Příloha I), jež umožnila online vyplnění a následný sběr odpovědí. Dotazník byl anonymní a obsahoval 16 otázek, kdy bylo 10 uzavřených a 6 otevřených otázek. Následně byly získané odpovědi převedeny do tabulek, ze kterých byly autorkou vytvořeny grafy nebo tabulky. Sběr odpovědí probíhal od listopadu 2023 do ledna 2024. Kvalitně vyplněných dotazníků se vrátilo 58 z 59 přijatých.

5.2.1 Vyhodnocení dotazníků pro oddílové vedoucí, praktikanty a pracovníky letních táborů

Níže bude postupně vyhodnocena každá z položených otázek.

Otázka č. 1: *Kterého tábora se účastníte?*

Odpovědi:

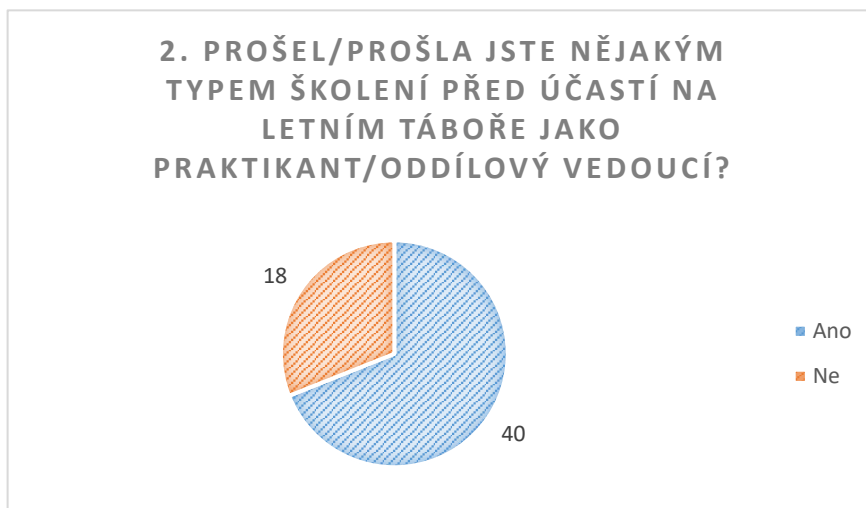

Graf 1 Otázka č. 1 (Vlastní)

Dotazníkového šetření se účastnilo 14 účastníků tábora Uhelná, 10 účastníků tábora NFDO Krtek, 9 účastníků tábora Stopa, 5 účastníků tábora Soptíkovo táboření, 4 z tábora Letní expedice Vlků a zbylých 16 respondentů z jiných letních táborů.

Otázka č. 2: *Prošel/prošla jste nějakým typem školení před účastí na letním táboře jako praktikant/oddílový vedoucí?*

Odpovědi:

Graf 2 Otázka č. 2 (Vlastní)

Různými typy školení prošlo 40 respondentů (68,97 %), 18 respondentů (31,03 %) neabsolvovalo žádné školení.

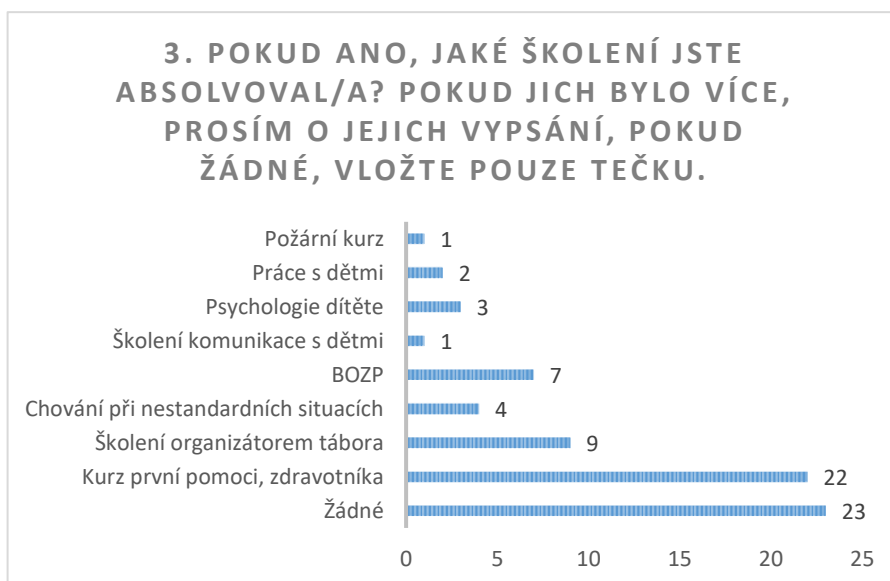
Otázka č. 3: *Pokud ano, jaké školení jste absolvoval/a? Pokud jich bylo více, prosím o jejich vypsání, pokud žádné, vložte pouze tečku.*

Odpovědi:

Tabulka 1 Otázka č. 3 (Vlastní)

Odpověď	Počet
Žádné	23
Kurz první pomoci, zdravotníka	22
Školení organizátorem tábora	9
Chování při nestandardních situacích	4
BOZP	7
Školení komunikace s dětmi	1
Psychologie dítěte	3
Práce s dětmi	2
Požární kurz	1
Celkem	72

Někteří respondenti měli více absolvovaných kurzů nebo školení, proto bylo zapsáno více než 58 odpovědí. 22 respondentů odpovědělo, že absolvovali školení zdravotníka či kurz první pomoci, 9 respondentů má školení pouze od organizátora tábora, 7 respondentů absolvovalo školení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, dále jsou respondenti proškoleni v rámci chování při nestandardních situacích, psychologii dítěte, práci či komunikaci s dětmi a jeden respondent absolvoval požární kurz.

Graf 3 Otázka č. 3 (Vlastní)

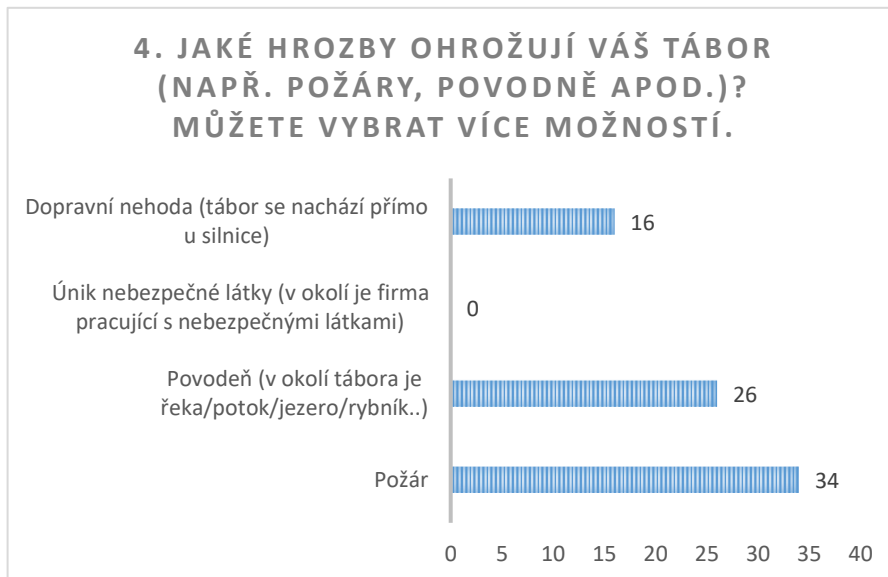
Otázka č. 4: *Jaké hrozby ohrožují Váš tábor (např. požáry, povodně apod.)? Můžete vybrat více možností.*

Odpovědi:

Tabulka 2 Otázka č. 4 (Vlastní)

Odpověď	Počet	Procentní vyjádření [%]
Požár	34	44,74
Povodeň (v okolí tábora je řeka/potok/jezero/rybník...)	26	34,21
Únik nebezpečné látky (v okolí je firma pracující s nebezpečnými látkami)	0	0,00
Dopravní nehoda (tábor se nachází přímo u silnice)	16	21,05
Celkem	76	100

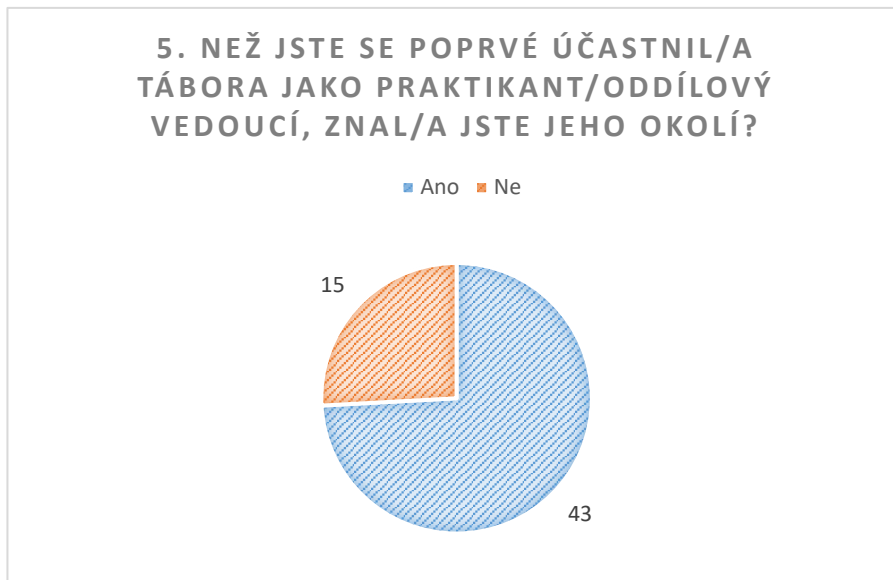
34 respondentů (44,74 %) si je vědomo hrozby požáru, dalších 26 (34,21 %) vnímá jako hrozbu povodeň a dopravní nehodu vnímá jako hrozbu 16 respondentů (21,05 %). Žádný z respondentů nevnímá jako hrozbu únik nebezpečné látky, a to z důvodu, že žádný z dotazovaných respondentů se neúčastní tábora, který by se nacházel v blízkosti firmy pracující s nebezpečnými látkami.

Graf 4 Otázka č. 4 (Vlastní)

Otázka č. 5: *Než jste se poprvé účastnil/a tábora jako praktikant/oddílový vedoucí, znal/a jste jeho okolí?*

Odpovědi:

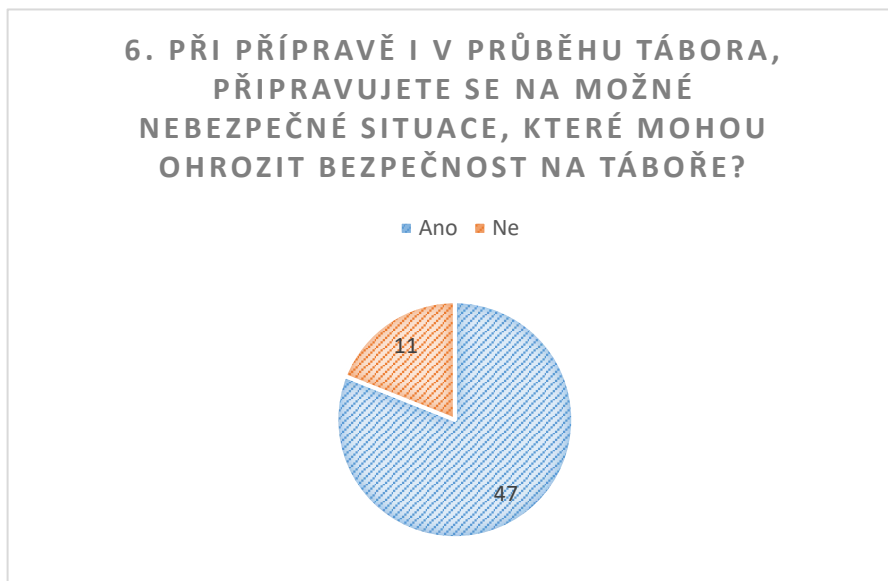

Graf 5 Otázka č. 5 (Vlastní)

43 respondentů (74,14 %) se před první účastí na táboře jako pracovník seznámilo s okolím letního tábora, popřípadě jej již znali z důvodu účasti na táboře jako dítě. Oproti tomu 15 respondentů (25,86 %) neznalo okolí tábora při své první účasti na táboře jako pracovník.

Otázka č. 6: *Při přípravě i v průběhu tábora, připravujete se na možné nebezpečné situace, které mohou ohrozit bezpečnost na táboře?*

Odpovědi:

Graf 6 Otázka č. 6 (Vlastní)

47 respondentů (81,03 %) odpovědělo, že se připravují před uskutečněním tábora i v jeho průběhu na možné nebezpečné situace. 11 respondentů (18,97 %) naopak odpovědělo, že se na nebezpečné situace nepřipravují.

Otázka č. 7: *Pokud se připravujete na možné nebezpečné situace, jakým způsobem?*

Odpovědi:

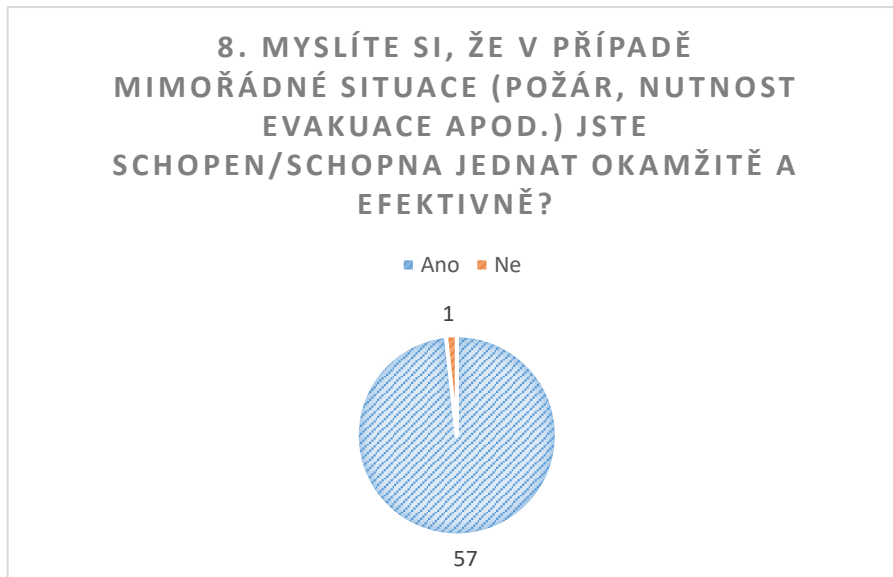
Tabulka 3 Otázka č. 7 (Vlastní)

Odpověď	Počet
Školení	11
Hlídaní areálu	2
Hlídaní výšky protékajícího potoka při dešti	1
Být v pozoru	3
Školení první pomoci	6
Cvičný poplach, nácvik evakuace	10
Prevenčí - plánování s důrazem na bezpečnost	3
Upozornění dětí předem	2
Psychicky, že budu muset jednat	1
Použití různých zábran	1
Vybavení lékárničky	1
Nabitý telefon	1
Komunikace s místním povodňovým úřadem	1
Zajištění místa pro případnou evakuaci	1
Seznámení s bezpečnostními pokyny	1
Ukázka, kde se nachází hlavní uzávěry	1
Cílené hry, kdy je záměr řešení krizových situací	1
Diskuse o nebezpečných situacích a jejich řešení	11
Nijak	2
Celkem	60

Nejvíce respondentů (11) odpovědělo, že se na nebezpečné situace připravují formou diskusí či školení v rámci tábora, 10 respondentů je připravováno cvičným poplachem či nácvikem evakuace, 6 respondentů absolvovalo kurz první pomoci, který považují za přípravu na nebezpečné situace, další odpovědi jsou vypsány v tabulce výše.

Otázka č. 8: *Myslíte si, že v případě mimořádné situace (požár, nutnost evakuace apod.) jste schopen/schopna jednat okamžitě a efektivně?*

Odpovědi:

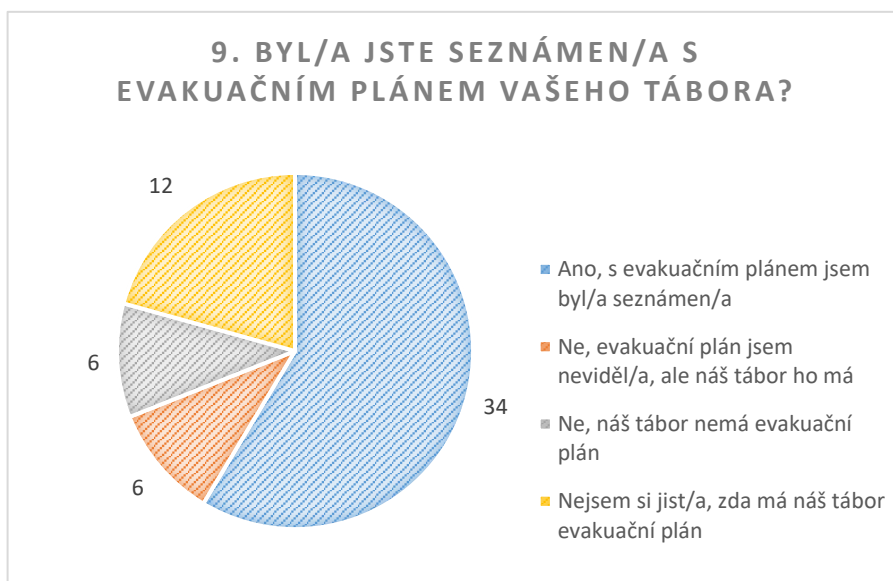

Graf 7 Otázka č. 8 (Vlastní)

57 respondentů (98,28 %) odpovědělo, že by byli schopni jednat okamžitě a efektivně při vzniku mimořádné situace, pouze jeden respondent si to o sobě nemyslí.

Otázka č. 9: *Byl/a jste seznámen/a s evakuačním plánem Vašeho tábora?*

Odpovědi:

Graf 8 Otázka č. 9 (Vlastní)

S evakuačním plánem tábora bylo seznámeno 34 respondentů (58,62 %), 12 respondentů (20,69 %) si není jisto, zda jejich tábor disponuje evakuačním plánem. Dalších 6 respondentů

(10,34 %) evakuační plán nevidělo, ale jsou si vědomi jeho existence, zbylých 6 respondentů plán nevidělo a jejich tábor takový plán nemá.

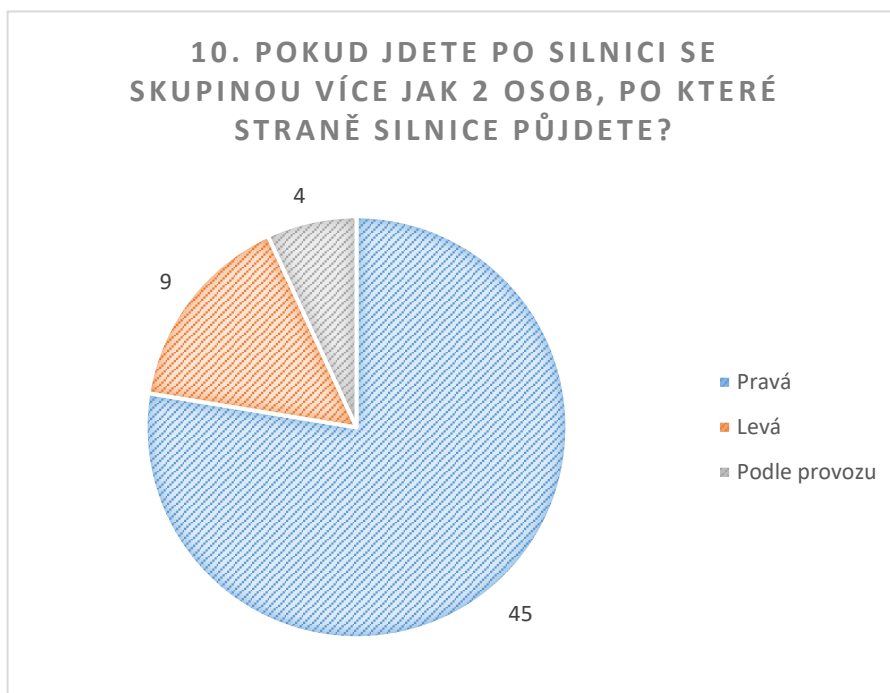
Otázka č. 10: *Pokud jdete po silnici se skupinou více jak 2 osob, po které straně silnice půjdete?*

Odpovědi:

Tabulka 4 Otázka č. 10 (Vlastní)

Odpověď	Počet	Procentní vyjádření [%]
Pravá	45	77,59
Levá	9	15,52
Podle provozu	4	6,9
Celkem	58	100

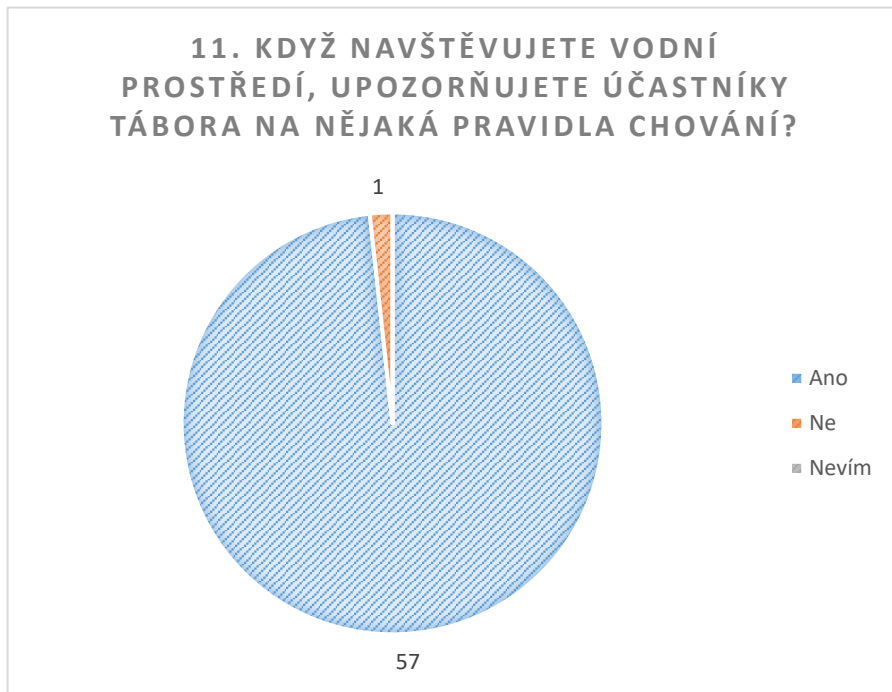
Pravou stranu silnice by se skupinou více jak 2 lidí zvolilo 45 respondentů (77,59 %), tato odpověď byla jediná správná – dle zákona o silničním provozu. Dle něj se musí organizovaný útvar chodců dětí a mládeže po silnici pohybovat na pravé straně. Nejen na tuto informaci se snaží paní Novotná (metodik dopravní výchovy) poukázat pomocí svých přednášek a výchovných materiálů. (Novotná, Polák, 2019) Levou stranu vozovky by zvolilo 9 respondentů (15,52 %) a 4 respondenti (9,9 %) by zvolili stranu vozovky dle provozu. Celkem 13 dotazovaných (25,42 %) by zvolilo špatnou stranu vozovky.

Graf 9 Otázka č. 10 (Vlastní)

Otázka č. 11: *Když navštěvujete vodní prostředí, upozorňujete účastníky tábora na nějaká pravidla chování?*

Odpovědi:

Graf 10 Otázka č. 11 (Vlastní)

Na potřebná pravidla bezpečného chování při návštěvě vodního prostředí upozorňuje 57 respondentů. Pouze 1 uvedl, že na žádná pravidla chování při návštěvě vodního prostředí účastníky tábora neupozorňuje.

Otázka č. 12: *Co budete dělat, když spatříte oheň ve vašem okolí?*

Odpovědi:

Tabulka 5 Otázka č. 12 (Vlastní)

Odpověď	Počet
Volám 150	36
Evakuace dětí	27
Snaha o uhašení	21
Ohlásím ostatním	16
Oznámím hl. vedoucímu	6
Zamezím šíření	4
Ujistím se, že to není táborák	4
Vyhlásím požární poplach	1
Zavolám IZS	1
Volám: „Hoří!“	1
Monitorování situace	1

Při spatření ohně v místě tábořiště by 36 respondentů volalo tísňové číslo 150, 27 respondentů by v průběhu evakuovalo děti a 21 respondentů by se snažilo vlastními silami a s pomocí hasicích prostředků uhasit požár. 16 respondentů by požár ohlásilo ostatním. 6 respondentů by situaci nahlásilo hlavnímu vedoucímu. 4 respondenti by se snažili zamezit dalšímu šíření požáru a 4 respondenti by si ověřili, zda se pouze nejedná o táborový oheň. Po jedné osobě byly odpovědi: vyhlášení požárního poplachu, zavolání IZS, volání „hoří“ a monitorování situace.

Otázka č. 13: *Co budete dělat, když bude extrémní vítr v noci poškozovat majetek tábora (např. ničit stany)?*

Odpovědi:

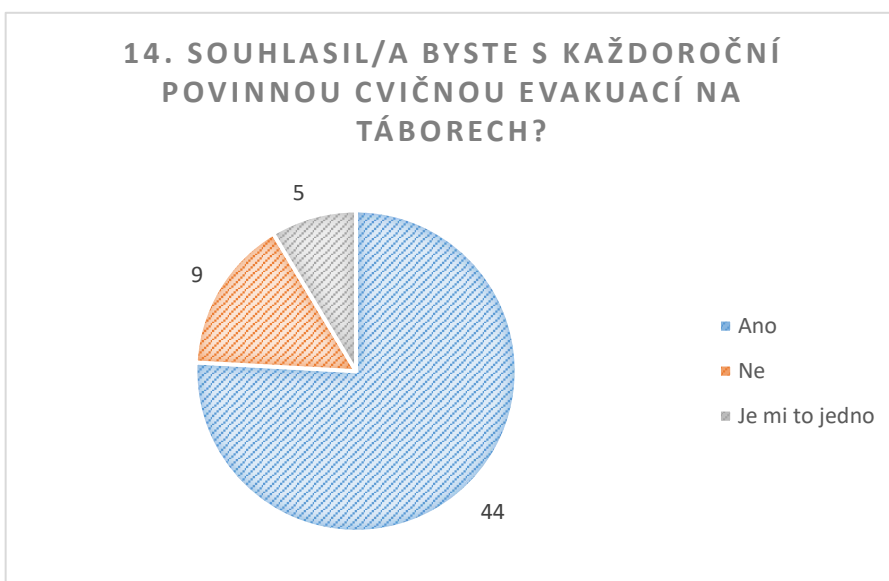
Tabulka 6 Otázka č. 13 (Vlastní)

Odpověď	Počet
Odvedení ohrožených osob do bezpečí	42
Upozorním ostatní dospělé	8
Nemáme stany	7
Zabezpečení majetku	7
V krajní situaci kontaktovat záchranné složky (hasiči, armáda)	5
Nic	4
Informuji hl. vedoucí/správce areálu/majiteli	4
Dle vývoje situace	3
Po uklidnění zjistím škody a napravím, co se dá	3
Uklidnění situace (zamezení paniky, zabavení dětí)	2
Snaha opravit škodu	1

V případě, kdy extrémní vítr v noci poškozují majetek tábora by 42 respondentů převedlo ohrožené osoby do bezpečí, 8 respondentů by zalarmovalo další dospělé, 7 respondentů by se snažilo zabezpečit majetek proti dalším škodám. Pokud by se jednalo o akutní situaci, 5 respondentů by kontaktovalo záchranné složky. Kontaktování majitele areálu, správce budovy či hlavního vedoucího by provedli 4 respondenti. 3 respondenti by čekali, až se situace uklidní a zjistili by rozsah škod s následnou opravou toho, co by se opravit dalo. 2 respondenti zmínili, že by se snažili uklidnit situaci a zabavili by účastníky tábora (pro snížení paniky). 4 respondenti by neprovedli žádnou činnost.

Otázka č. 14: *Souhlasil/a byste s každoroční povinnou cvičnou evakuací na táborech?*

Odpovědi:

Graf 11 Otázka č. 14 (Vlastní)

S každoroční povinnou cvičnou evakuací by souhlasilo 44 dotazovaných. 9 respondentů uvedlo svůj nesouhlas s touto možností. Zbylých 5 respondentů se nepřiklání ani k jedné z možností.

Otázka č. 15: *Váš důvod odpovědi, prosím.*

Odpovědi:

Tabulka 7 Otázka č. 15 (Vlastní)

Odpověď	Počet:
Prevence, připravenost	18
Ať všichni ví, jak se v případě evakuace zachovat	13
Zabrání panice	5
je mi to jedno	3
Zbytečné rozhození/panika u dětí	3
Zvýší úspěšnost	3
Je to sranda	2
Ano, ale ne každý rok	2
Nic	2
Tábor není na takovou situaci připraven	2
Stačí informace	2
Všichni stany staví i likvidují sami	1
Každoroční školení	1
Nesouhlasím s povinnou	1
Zdržuje program	1
Nijak zásadně nezdržuje	1
Zbytečné, ale nemám s tím problém	1

Odpověď	Počet:
Má to smysl	1
Nebezpečí nehrozí a většina neví, jak má evakuace vypadat	1
Ne vždy vhodné podmínky	1

18 respondentů uvedlo, že cvičná evakuace má pozitivní vliv na připravenost tábora, 13 respondentů by s cvičnou evakuací souhlasilo, aby každý na letním táboře věděl, jak se v případě potřeby evakuace zachovat. 5 respondentů uvedlo kladnou odpověď s odůvodněním, že při cvičení evakuací bude zabráněno velké panice. 3 respondenti uvedli, že by cvičná evakuace zbytečně rozhodla děti a vyvolala paniku, další 3 respondenti zmínili, že by taková cvičná evakuace zvýšila úspěšnost u reálné potřeby evakuace. Další odpovědi jsou vypsány v tabulce č. 7.

Otázka č. 16: *Máte nějaké další informace ohledně zajišťování bezpečnosti na Vašem táboře, o které byste se chtěl/a podělit?*

Odpovědi:

Tabulka 8 Otázka č. 16 (Vlastní)

Odpověď	Počet
Ne	49
Důležité pro nás je i to, že máme velmi dobré kontakty s lidmi ve 2 km vzdálené vesnici a na základě toho máme možnost okamžitě efektivně řešit případné nebezpečné situace. Navíc naše děti a mládež je na pravidelných týdenních schůzkách seznamovaná s riziky pobytu v přírodě. Máme i vypracovány zásady chování na výpravách a letní expedice, se kterými jsou všichni pravidelně seznamováni jak teoreticky, tak prakticky. A v neposlední řadě je často na našich akcích, samozřejmě pod dozorem nás starších, pověříme vedením akce. To vše pak za přítomnosti všech vyhodnotíme.	
Moji spoluvedoucí pořádají kurz (NARVAL), jehož součástí je LARP. Účastníci si zkusí vést tábor. Je daný scénář různých situací. Zranění, obědy, aktivity a na konci evakuace. Nový vedoucí se tak naučí, jak fungovat. Na konci LARPU je provedena zpětná vazba. (poznámka autorky – zkratka LARP – Live action role play)	
Máme děti po těžké léčbě, takže je tábor skvěle vybavený zdravotníky a místo našeho tábora je skvěle zabezpečeno a děti nejsou ubytovány v nevhodných podmínkách.	
Náš tábor má vyléčené děti a jejich zdravé sourozence. Některé děti musí brát ještě nějaké léky tak je potřeba přizpůsobit program. Máme tam také podporu lékaře.	
Mezi vedoucími jsou dobrovolní hasiči, je tam zdravotník a ostatní vedoucí jsou proškoleni. Takže se domnívám, že je bezpečnost maximálně zajištěna.	
Zavírání objektu, klást důraz na pohozené objekty na zemi, příležitostná kontrola pokojů a stanů.	
Nacvičit nelze úplně vše. Důležité je nepanikařit a nezapomenout, že zodpovídám za svěřené děti.	
Vždy vaříme z čerstvých potravin, aby nebyl problém s případnými zažívacími problémy.	
Na druhém táboře, na který jezdím, máme povinné oddílové školení.	

V tabulce č. 6 vyjádřili oddíloví vedoucí, praktikanti a další pracovníci tábora své názory, zkušenosti a popřípadě další informace k zajišťování bezpečnosti na letních táborech, kterých se účastní jako pracovníci. Obdivuhodná je zmínka o kurzu LARP, kde jsou účastníci přímo školeni na různé situace a vyzkouší si i evakuaci.

5.2.2 Shrnutí dotazníkového šetření

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 59 respondentů, ze kterých bylo 58 zařazeno do vyhodnocení. Poslední dotazník neobsahoval adekvátní odpovědi, popřípadě se jednalo o prázdné odpovědi, a proto byl z vyhodnocení vyřazen. Po vyhodnocení všech odpovědí byly zjištěny zajímavé informace v rámci zajišťování bezpečnosti na letních táborech.

Zajímavé zjištění poskytla otázka č. 10, která byla zaměřena na zjištění, zda znají pracovníci tábora pravidla silničního provozu při pohybu organizovaného útvaru dětí. Převažovaly správné výsledky, nicméně 9 respondentů zvolilo levou stranu silnice (špatná odpověď) a také 4 respondenti odpověděli, že by stranu silnice zvolili dle provozu (také špatná odpověď). Celkem tedy 13 lidí zvolilo nesprávnou odpověď.

Očekávané zjištění bylo, že v případě spatření ohně v prostředí tábořiště by každý z respondentů reagoval adekvátně a situaci se snažil nějakým způsobem vyřešit. Také při návštěvě vodního prostředí téměř všichni respondenti (až na 1 výjimku) odpověděli, že účastníkům tábora předávají potřebné informace o bezpečném chování v okolí vodního prostředí.

5.3 Pohled vedoucích táborů na zajištění bezpečnosti letních táborů

Pro zjištění informací a názorů od hlavních vedoucích letních táborů byl vytvořen druhý typ dotazníku. Ten byl také vytvořen pomocí platformy Google Forms (Příloha II). Dotazník byl anonymní a obsahoval 24 otázek, z toho 3 uzavřené a 21 otevřených. Sběr odpovědí probíhal od listopadu 2023 do ledna 2024. Správně vyplněných dotazníků se vrátilo 16.

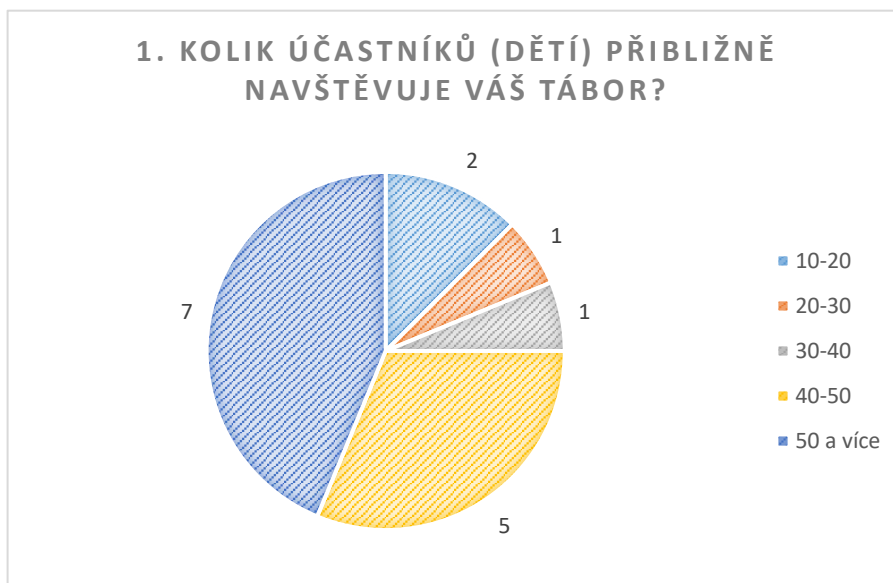
Před samotnou tvorbou dotazníku si autorka práce prošla poskytnuté dokumenty táborů, informace k táborům a také se seznámila s vedoucími vybraných táborů, kterým vysvětlila zaměření práce, důvod zpracování a možné benefity práce.

5.3.1 Vyhodnocení dotazníku pro hlavní vedoucí letních táborů

Níže bude postupně vyhodnocena každá z položených otázek. Z otevřených otázek byly vytvořeny tabulky s popisem odpovědí.

Otázka č. 1: *Kolik účastníků tábora (děti) přibližně navštěvuje Váš tábor?*

Odpovědi:

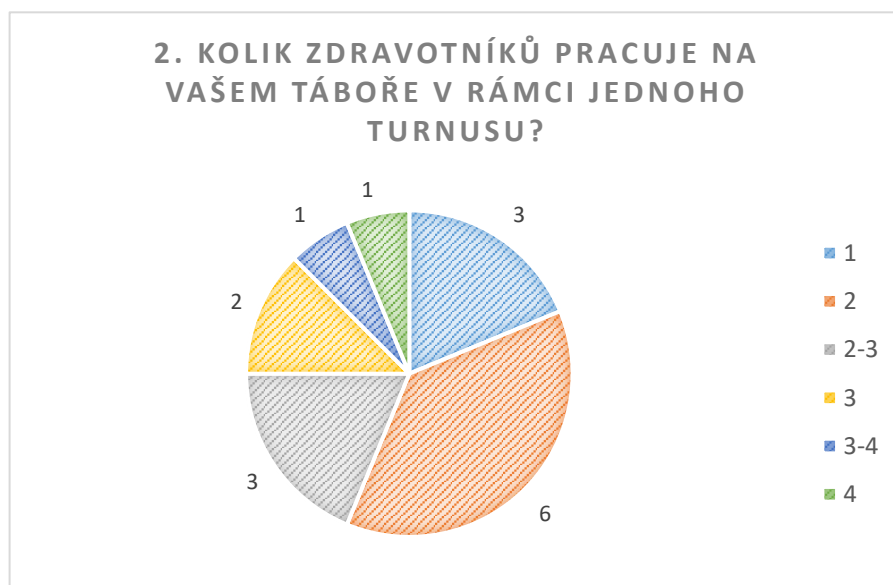

Graf 12 Otázka č. 1 (Vlastní)

Dotazovaní hlavní vedoucí pořádají nejčastěji tábory, kde se počet účastníků pohybuje v rozmezí 50 a více účastníků. Tuto informaci uvedlo 7 respondentů (43,75 %), dalších 5 respondentů (31,25 %) uvedlo, že mají většinou 40–50 účastníků na svých táborech. Dva respondenti organizují tábory pro 20–40 účastníků a 2 respondenti organizují tábor pro maximálně 20 účastníků.

Otázka č. 2: *Kolik zdravotníků pracuje na Vašem táboře v rámci jednoho turnusu?*

Odpovědi:

Graf 13 Otázka č. 2 (Vlastní)

V rámci uvedení počtu zdravotníků na letním táboře uvedlo 6 hlavních vedoucích (37,5 %), že mají většinou 2 zdravotníky na jeden turnus. 3 respondenti (18,75 %) uvedli, že mají jednoho zdravotníka a další 3 uvedli, že mají převážně 2–3 zdravotníky. 3 zdravotníky mají 2 respondenti. 3–4 zdravotníky uvedl jeden respondent a další uvedl, že má většinou 4 zdravotníky v rámci jednoho turnusu.

Otázka č. 3: *Jaká školení mají Vaši praktikanti a vedoucí? Jsou povinná?*

Odpovědi:

Tabulka 9 Otázka č. 3 (Vlastní)

Odpověď	Počet
BOZP	6
První pomoc	4
Jiné (psychologie, elektrotech. apod)	4
Žádná	3
Jsou pedagogové apod	3
Od hl. vedoucího	2
Zkoušky vedoucích akcí (Liga lesní moudrosti)	1
Zdravotnický	1
Povinné	6
Nepovinné	10
Celkem	24

Školení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci mají pracovníci u 6 respondentů, u 4 respondentů mají většinou pracovníci školení první pomoci a 4 respondenti mají pracovníky s dalšími typy školení (psychologie apod.). 10 respondentů odpovědělo, že daná školení nejsou pro jeho tábor povinná, 6 respondentů oproti tomu má školení jako povinná.

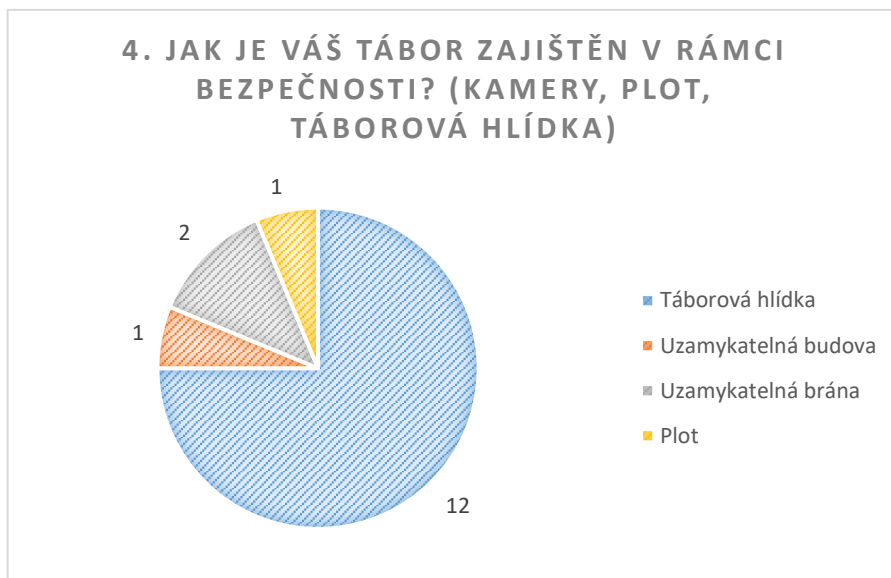
Další odpovědi jsou vypsány v tabulce č. 10.

Otázka č. 4: *Jak je Váš tábor zajištěn v rámci bezpečnosti? (kamery, plot, táborová hlídka)*

Odpovědi:

Tabulka 10 Otázka č. 4 (Vlastní)

Odpověď	Počet	Procentní vyjádření [%]
Táborová hlídka	12	75
Uzamykatelná budova	1	6,25
Uzamykatelná brána	2	12,5
Plot	1	6,25
Celkem	16	100

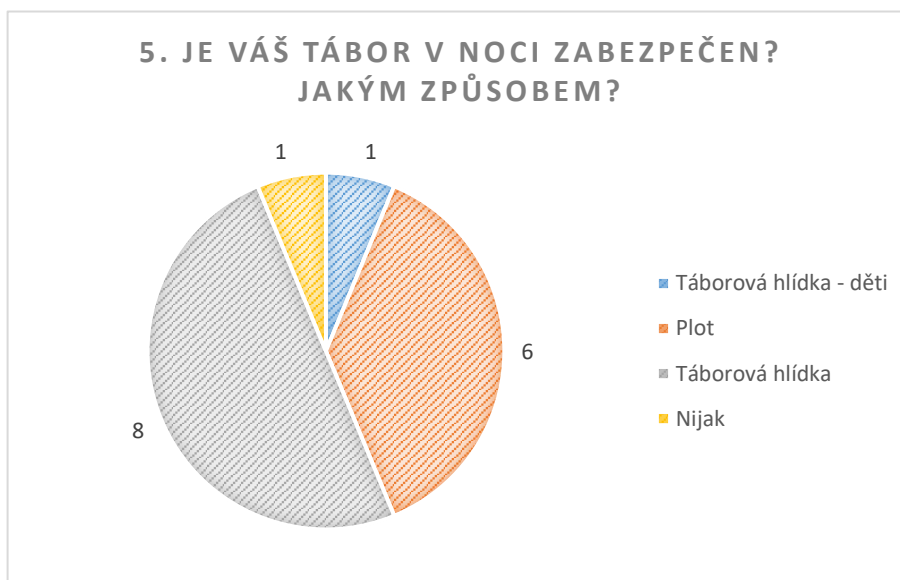

Graf 14 Otázka č. 4 (Vlastní)

V rámci jištění bezpečnosti tábora uvedlo 12 respondentů (75 %), že jejich tábor disponuje táborovou hlídkou. 2 respondenti uvedli, že mají uzamykatelnou bránu. Jeden zmínil, že má uzamykatelnou budovu a poslední respondent uvedl, že má celé tábořiště oplocené.

Otázka č. 5: *Je Váš tábor v noci zabezpečen? Jakým způsobem?*

Odpovědi:

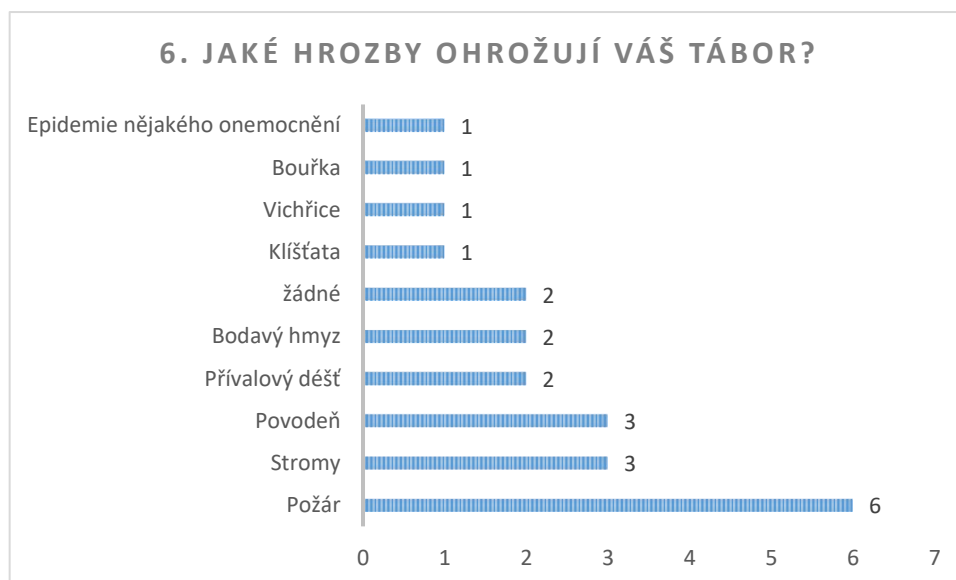
Graf 15 Otázka č. 5 (Vlastní)

Při nočním zajišťování bezpečnosti uvedlo 8 respondentů (50 %), že využívají noční hlídky složené z pracovníků tábora. 6 respondentů (37,5 %) uvedlo, že pro zajišťování bezpečnosti přes noční hodiny mají oplocené celé tábořiště. Táborovou hlídkou složenou z dětí využívá

jeden respondent a jeden respondent uvedl, že přes noc nemá žádná opatření pro zajištění bezpečnosti.

Otázka č. 6: *Jaké hrozby ohrožují Váš tábor? (požár, povodeň, sesuv půdy)*

Odpovědi:

Graf 16 Otázka č. 6 (vlastní)

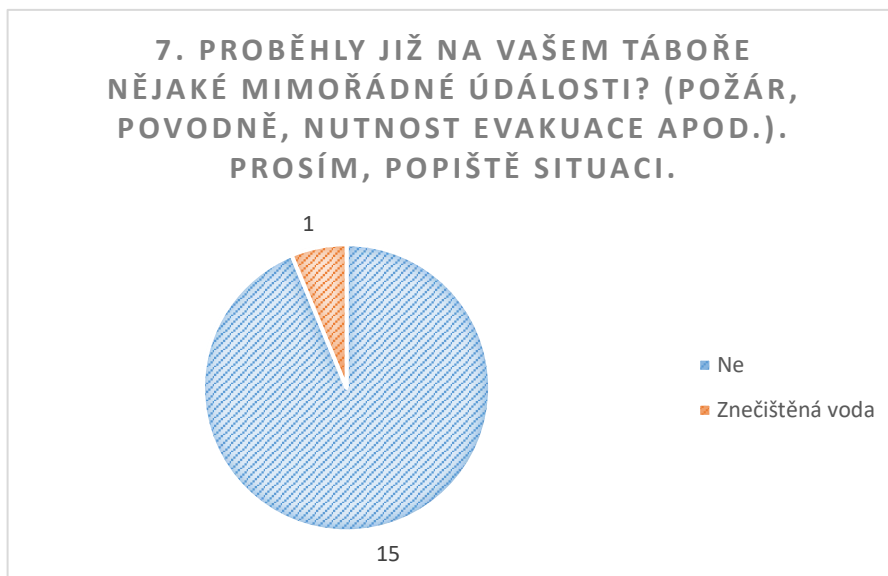
Z hrozeb ohrožujících letní tábory si je 6 respondentů vědomo možnosti vzniku požáru, 3 respondenti uvedli možnost pádu stromů či hrozbu povodní. Dále jsou si respondenti vědomi hrozby, kterou s sebou nese bodavý hmyz či přívalové deště. Další zmíněné hrozby jsou: bouřky, vichřice, klíšťata, epidemie onemocnění nebo lidský faktor. 2 respondenti uvedli, že si nejsou vědomi žádné hrozby, která by mohla jejich tábor ohrozit.

Otázka č. 7: *Proběhly již na Vašem táboře nějaké mimořádné události? (požár, povodeň, nutnost evakuace apod.). Prosím, popište situaci.*

Odpovědi:

Tabulka 11 Otázka č. 7 (Vlastní)

Odpověď	Počet	Procentní vyjádření [%]
Ne	15	93,75
Znečištěná voda	1	6,25
Celkem	16	100

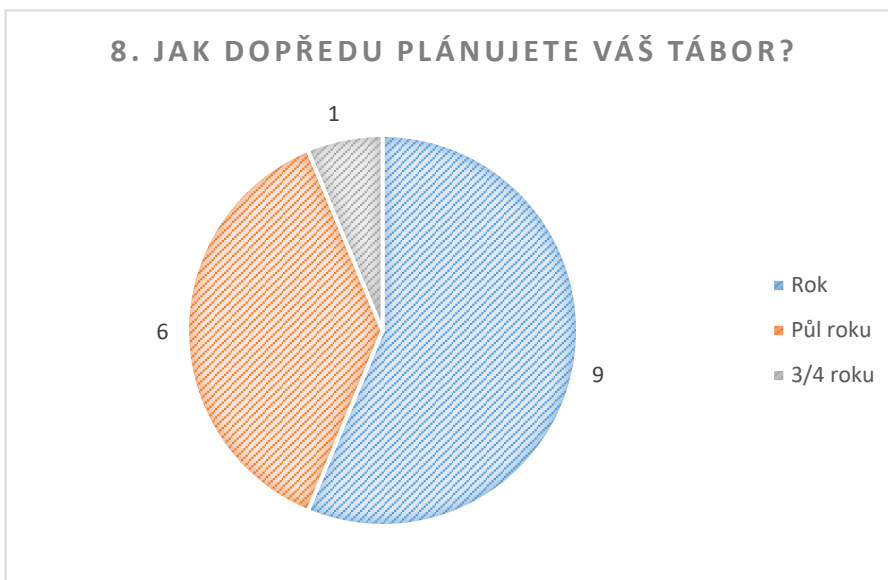

Graf 17 Otázka č. 7 (Vlastní)

15 respondentů uvedlo, že jejich tábor nebyl zasažen žádnou mimořádnou událostí. Jeden respondent uvedl, že jeho tábor byl zasažen znečištěnou vodou.

Otázka č. 8: *Jak dopředu plánujete Váš tábor?*

Odpovědi:

Graf 18 Otázka č. 8 (Vlastní)

Plánování tábora celý rok dopředu uvedlo jako svoji odpověď 9 respondentů (56,25 %). Půl roku dopředu plánuje tábor 6 respondentů (37,5 %) a ¾ roku dopředu plánuje svůj tábor jeden z respondentů.

Otázka č. 9: *Při plánování tábora z pohledu bezpečnosti, co přesně řešíte a připravujete?*

Odpovědi:

Tabulka 12 Otázka č. 9 (Vlastní)

Odpověď	Počet
Bezpečné aktivity	4
Zajištění personálu a jejich školení	4
Protipožární opatření (hasicí přístroje a bezpečnostní zacházení s ohněm)	3
Dokumentace	3
BOZP, PO	3
Kontrola prostředí	3
Bezpečnostní prvky (na lezení, reflexní vesty atd.)	2
Logistika sdělování informací	2
Bezpečný přesun do tábora	1
Zadělání zásuvek	1
Táborový řád	1
Pojištění	1

Při plánování tábora dávají velký pozor na bezpečnost aktivit 4 respondenti, důkladné zajištění personálu spolu s kvalitním proškolením zajišťují v rámci plánování 4 respondenti. Další odpovědi jsou sepsány v tabulce výše (tab. č. 13)

Otázka č. 10: *Jak připravujete Vaše pracovníky tábora na možné mimořádné události (požár, povodně, nutnost evakuace apod.)?*

Odpovědi:

Tabulka 13 Otázka č. 10 (Vlastní)

Odpověď	Počet
Školení	9
Nepřipravuji - znalost ze zaměstnání (bezp. složky)	2
Nepřipravuji	2
BOZP	2
Zavedený systém	1
Celkem	16

Pro přípravu na možné mimořádné situace využívá 9 respondentů (56,25 %) různé typy školení. 2 respondenti uvádí, že své pracovníky nepřipravují, jelikož mají potřebné znalosti ze zaměstnání (jsou součástí bezpečnostních složek apod.), 2 respondenti nepřipravují své pracovníky žádným způsobem. Školení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci považují za adekvátní přípravu na mimořádné události 2 respondenti a jeden respondent uvádí, že má svůj zavedený systém přípravy.

Otázka č. 11: Řešíte pro Váš tábor nějaké pojištění (např. proti škodě, pojištění budov, úrazové pojištění účastníků apod.)? Jaké?

Odpovědi:

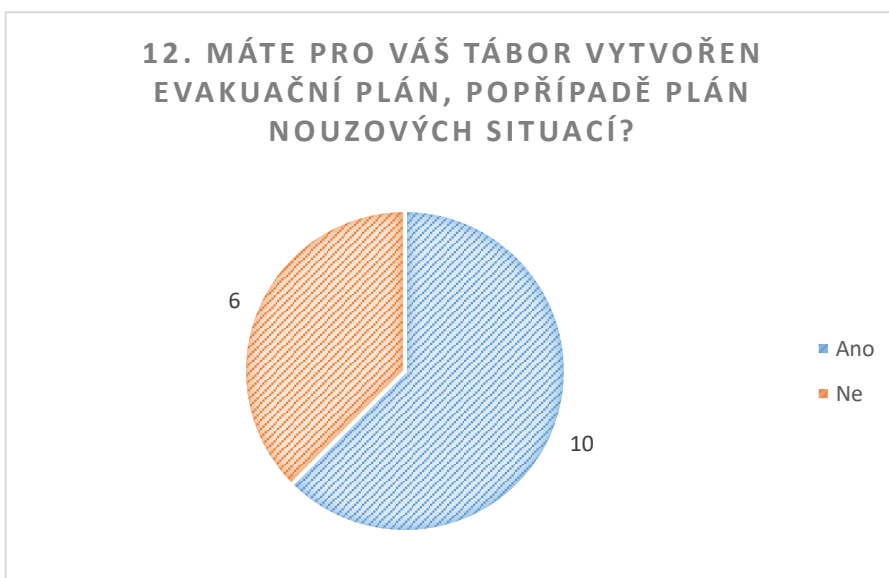
Tabulka 14 Otázka č. 11 (Vlastní)

Odpověď	Počet	Procentní vyjádření [%]
Úrazové	11	47,83
Proti škodě	4	17,39
Žádné	4	17,39
Pojištění budov	2	9
Pojištění organizace	1	4
Pojištění SH ČMS	1	4,35
Celkem	23	100

Úrazové pojištění řeší 11 respondentů, 4 respondenti pojišťují svůj tábor proti škodě. Žádné pojištění nezařizují 4 respondenti. Pojištění budov si zařizují 2 respondenti a pojištění organizace si zařizuje jeden respondent.

Otázka č. 12: Máte pro Váš tábor vytvořen evakuační plán, popřípadě plán nouzových situací?

Odpovědi:

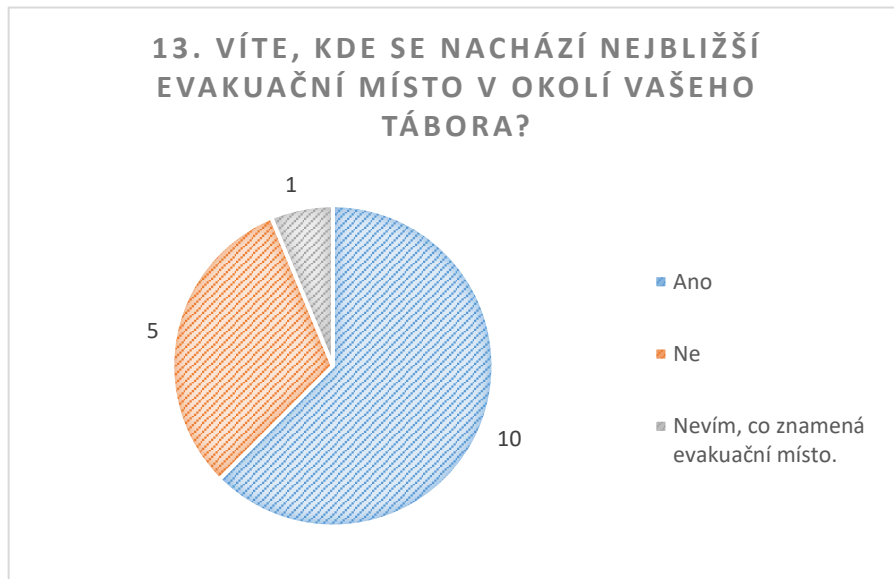

Graf 19 Otázka č. 12 (Vlastní)

10 respondentů (62,5 %) uvedlo, že jejich tábor disponuje evakuačním plánem nebo plánem nouzových situací. Oproti tomu 6 respondentů (37,5 %) uvedlo, že jejich tábor takovými plány nedisponuje.

Otázka č. 13: Víte, kde se nachází nejbližší evakuační místo v okolí Vašeho tábora?

Odpovědi:

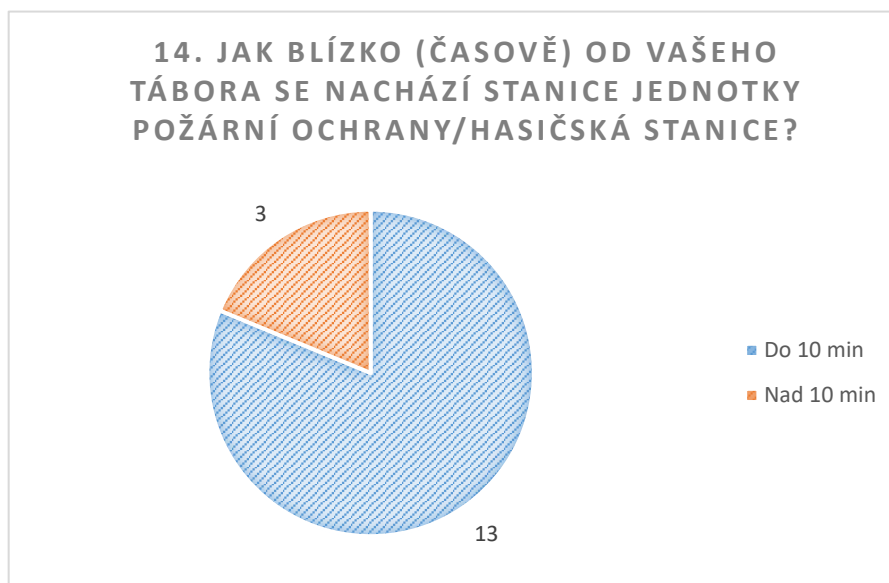

Graf 20 Otázka č. 13 (Vlastní)

10 dotazovaných (62,50 %) ví, kde se nachází evakuační místo v okolí jejich tábora. 5 respondentů (31,25 %) neví, kde se takové místo nachází a jeden respondent uvedl, že neví, co znamená pojem evakuační místo.

Otázka č. 14: Jak blízko (časově) od Vašeho tábora se nachází stanice jednotky požární ochrany/hasičská stanice?

Odpovědi:

Graf 21 Otázka č. 14 (Vlastní)

Dojezdovou dobu k tábořišti do 10 minut z hasičské stanice uvedlo 13 respondentů (81,25 %). Oproti tomu 3 respondenti uvedli časovou dobu dojezdu nad 10 minut.

Otázka č. 15: *Jak blízko (časově) od Vašeho tábora se nachází nejbližší zdravotnické středisko?*

Odpovědi:

Graf 22 Otázka č. 15 (Vlastní)

Dojezdovou dobu k tábořišti ze zdravotního střediska v rámci 20–30 minut uvedlo 12 dotazovaných (75 %), dobu do 10 minut uvedli 3 respondenti a jeden respondent uvedl, že tento údaj mu není znám.

Otázka č. 16: *Jak blízko (časově) od Vašeho tábora se nachází policejní stanice?*

Odpovědi:

Graf 23 Otázka č. 16 (Vlastní)

Otázka č. 17: *Jaké informace v rámci bezpečnosti dostávají po příjezdu na tábor účastníci? Prosím, popište co nejpodrobněji.*

Odpovědi:

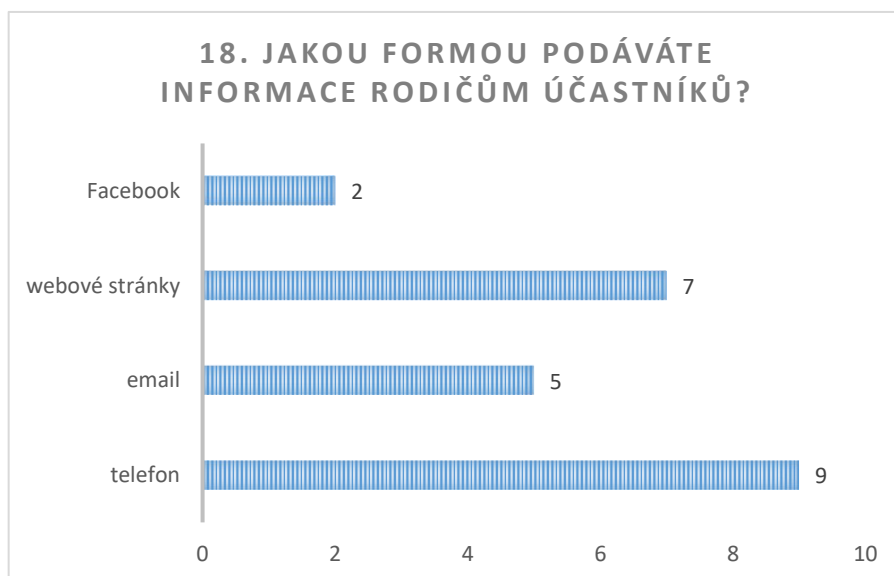
Tabulka 15 Otázka č. 17 (Vlastní)

Odpověď	Počet
Pravidla a řád	12
Bezpečnost	7
Znají před konáním tábora	2
Prostředí	2
Protipožární informace	2
Všude minimálně po dvojicích	1
Celkem	27

Po příjezdu na tábor uvedlo 12 respondentů, že účastníkům tábora podávají bezpečnostní informace formou táborového řádu a stanovenými pravidly. Bezpečnostní pravidla uvedlo 7 respondentů, 2 respondenti odpověděli, že bezpečnostní informace znají účastníci již před příjezdem na tábor. Informace k prostředí podávají 2 respondenti a informace ohledně požární bezpečnosti sdělují účastníkům tábora 2 respondenti. Pravidlo, že se všude chodí minimálně po dvojicích, podává jeden respondent.

Otázka č. 18: *Jakou formou podáváte informace rodičům účastníků?*

Odpovědi:

Graf 24 Otázka č. 18 (Vlastní)

Formy podávání informací rodičům mohou mít různou podobu. 9 respondentů uvedlo, že sdělují informace pomocí telefonu, 7 respondentů využívá své webové stránky, 5 respondentů sděluje informace přes email a 2 respondenti využívají sociálních sítí.

Otázka č. 19: *Jaké informace podáváte rodičům účastníků před táborem ve vztahu k zajištění bezpečnosti účastníků?*

Odpovědi:

Tabulka 16 Otázka č. 19 (Vlastní)

Odpověď	Počet
Nepodáváme	3
Táborový řád, BOZP	2
Seznámení s vybavením a personálem tábora	2
Emailem	2
Informace na webu	1
Pokyny pro účast	1
Zkontrolovat zabalené věci	1
Záleží na aktuální situaci	1
Informace od rodičů ke zdravotnímu stavu dítěte	1
Celkem	16

Před táborem podávají hlavní vedoucí účastníkům různé informace. 3 respondenti odpověděli, že před táborem nepodávají rodičům účastníků žádné informace v rámci zajištění bezpečnosti. Další respondenti odpověděli, že zveřejňují táborový řád, informace ohledně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, představují vybavení a personál tábora, pokyny k účasti a také apelují na kontrolu zabalených věcí dítěte před jeho odjezdem na tábor. V neposlední řadě jeden respondent zmínil, že vyžaduje důkladné informace ke zdravotnímu stavu účastníka spolu s léky, které musí užívat a jejich dávkování.

Otázka č. 20: *Jaké informace podáváte rodičům účastníků v průběhu tábora?*

Odpovědi:

Tabulka 17 Otázka č. 20 (Vlastní)

Odpověď	Počet
Osobní kontakt (skupina na soc. síti, tel. č.)	6
Děni dne na Facebooku či našem webu	6
Pouze zranění či závažné porušení řádu	4
Celkem	16

V průběhu tábora využívá soukromých skupin na sociální síti či telefonního kontaktu 6 respondentů, dalších 6 popisuje táborové dny na webových stránkách či Facebooku.

4 respondenti informují rodiče v průběhu tábora pouze v závažných situacích, kdy je dítě zraněno nebo porušilo táborový řád.

Otázka č. 21: *Než opustíte tábořiště (např. výlet), jaké informace v rámci bezpečnosti dostávají účastníci tábora? Prosím, popište co nejpodrobněji.*

Odpovědi:

Tabulka 18 Otázka č. 21 (Vlastní)

Odpověď	Počet	Procentní vyjádření [%]
Chování na silnici	6	23,08
Chování v přírodě	4	15,38
Trasa a cíl	4	15,38
Držet se své skupiny	4	15,38
Ohledně zdraví (zranění, klíšťata)	3	11,54
Vybavení s sebou	2	7,69
Nedáváme, už je znají	1	3,85
Vše dle platných zákonů ČR	1	3,85
Dávat pozor na cestu	1	3,85
Celkem	26	100

Při výletech je zapotřebí účastníkům připomenout bezpečnostní pravidla, aby se co nejvíce eliminovala možná rizika úrazu či jiných nebezpečných situací. 6 respondentů uvedlo, že před odchodem z tábora informují účastníky o správném chování na silnici, další 4 informují o správném chování v přírodě. 4 respondenti sdělují informace o plánované trase a cíli. 4 respondenti dbají na předání informace o tom, aby se účastníci stále drželi po stanovených skupinách. 3 respondenti kladou důraz na informace ohledně zdraví, pokud se některému účastníkovi stane úraz nebo najde prísáté klíště. Další předávané informace jsou zveřejněny v tabulce č. 18.

Otázka č. 22: *Jak probíhá návštěva vodního prostředí, dostávají účastníci nějaká pravidla chování? Popište prosím co nej přesněji.*

Odpovědi:

Tabulka 19 Otázka č. 22 (Vlastní)

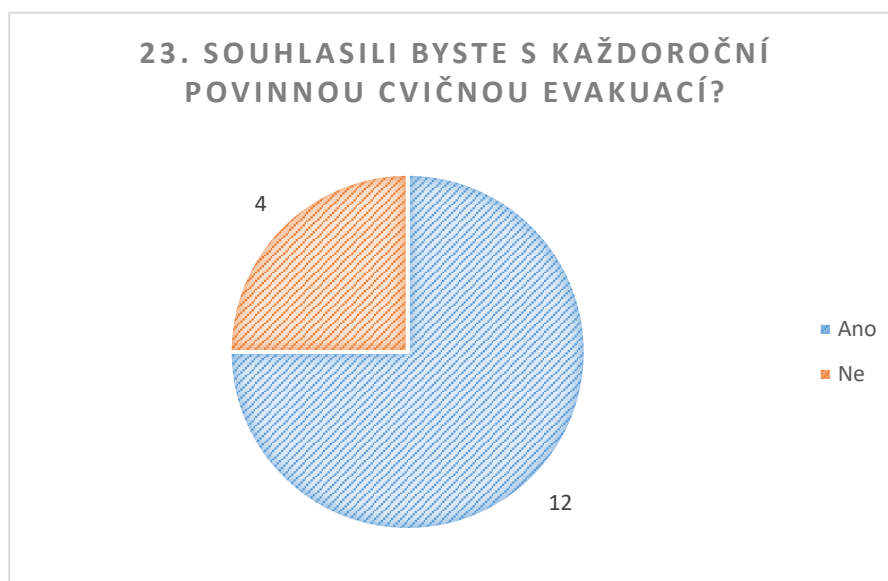
Odpověď	Počet	Procentní vyjádření [%]
Návštěva neprobíhá	6	35,29
Rozdělení dle schopnosti plavat	3	17,65
Na 10 účastníků 1 vedoucí	2	11,76
Instrukce, jak se chovat	2	11,76

Odpověď	Počet	Procentní vyjádření [%]
Prvně kontrola vody	1	5,88
Maximálně po ramena	1	5,88
Ve vodě po skupinkách	1	5,88
Přísně sledováno	1	5,88
Celkem	17	100

Vodní prostředí představuje velkou hrozbu pro letní tábory. 6 respondentů (35,29 %) uvedlo, že nenavštěvují vodní prostředí. 3 respondenti rozdělují účastníky dle jejich plavecké úrovně. 2 respondenti mají stanovené pravidlo, že jeden vedoucí má pod dohledem 10 účastníků. 2 respondenti předávají účastníkům před návštěvou vodního prostředí instrukce, jak se bezpečně chovat. Další odpovědi byly zaměřeny na předběžnou kontrolu vodního prostředí, účastníkům je povolen pobyt ve vodě maximálně po ramena, ve vodě mohou být účastníci po skupinkách a vše je přísně sledováno.

Otázka č. 23: *Souhlasili byste s každoroční povinnou cvičnou evakuací?*

Odpovědi:

Graf 25 Otázka č. 23 (Vlastní)

12 respondentů odpovědělo, že by souhlasili s každoroční povinnou cvičnou evakuací. Zbylí 4 respondenti s touto možností nesouhlasí.

Otázka č. 24: *Jaký je důvod Vaší předchozí odpovědi, prosím?*

Odpovědi:

Tabulka 20 Otázka č. 24 (Vlastní)

Odpověď	Počet
Prevence	6
Může pomoci zabránit chaosu	4
Byla to zábava	2
Praktický	1
Není potřeba pro náš typ tábora	1
Stačí seznámení s evakuačním plánem	1
Jen občas, ne každý rok	1
Celkem	16

S každoroční povinnou cvičnou evakuací by souhlasilo 6 respondentů z důvodu, že se jedná o předcházení nebezpečným situacím, které mohou ohrozit chod tábora či zdraví jeho účastníků. 4 respondenti odpověděli, že by taková cvičná evakuace mohla napomoci snížit chaos při reálné potřebě evakuace. 2 respondenti uvedli, že to byla zábava. Další respondent odpověděl, že to má praktický význam pro letní tábor. S evakuací nesouhlasili z důvodů, že pro určitý tábor není cvičná evakuace potřeba, na jiném táboře je dle respondenta dostatečně představení evakuačního plánu a další respondent by souhlasil s občasnou evakuací, ale ne ji provádět každoročně.

5.3.2 Shrnutí dotazníkového šetření

Po získání vyplněných dotazníků bylo správně vyplněno 16 odeslaných dotazníků. V rámci vyhodnocení byly vytvořeny grafy, které znázorňovaly odpovědi, anebo tabulky se získanými odpověďmi.

Zajímavé zjištění bylo, že 4 respondenti nepodávají rodičům účastníků v průběhu tábora informace o dění na táboře, pouze pokud se stane něco závažného (např. úraz účastníka či závažné porušení táborového řádu). V dnešní době, kdy je na internetu téměř každý, to byla opravdu zajímavá informace. Zbylí respondenti využívají pro sdílení informací soukromé skupiny na sociálních sítích, Facebook anebo webové stránky. Další zajímavostí byl fakt, že ne všichni respondenti (v této situaci hlavní vedoucí) nesouhlasí s každoroční povinnou cvičnou evakuací.

Očekávané zjištění bylo, že 10 respondentů má svůj evakuační plán či plán nouzových situací, zatímco 6 respondentů uvedlo, že žádný takový plán jejich tábor nemá.

5.4 Cvičná evakuace

V rámci praktické části této práce byla na tří táborech v roce 2023 uskutečněna cvičná evakuace. Hlavní vedoucí dostali pouze pokyn ji uskutečnit, ohledně formy uskutečnění a dalších podrobnostech měli volnou ruku, a tak si mohl každý vedoucí cvičnou evakuaci přizpůsobit potřebám a zaměření svého tábora. Cílem cvičných evakuací nebylo splnit určitý čas evakuace, ale zjistit reakce zúčastněných a předat účastníkům tábora informaci, že taková situace může nastat a je zapotřebí vědět, jak správně postupovat.

Každý z hlavních vedoucích dostal informační list, ve kterém byla vysvětlena evakuace a byly popsány dvě možnosti jejího uskutečnění. Těmi byla evakuace nahlášená (s informováním účastníků tábora dopředu) a evakuace nenahlášená (účastníci tábora neměli o cvičné evakuaci dopředu informace, věděli o ní pouze vedoucí). Dále byly hlavním vedoucím letních táborů předány *Formuláře cvičné evakuace*, kam hodnotící evakuace zapisovali potřebné údaje pro následné vyhodnocení autorkou této práce (datum, denní doba, zda byla evakuace ohlášená či neohlášená, harmonogram evakuace, názory účastníků a vedoucích). Všechny tyto informace jsou zapsány v tabulce v kap. 5.4.2.

5.4.1 Provedení cvičné evakuace

Níže budou popsány provedené cvičné evakuace.

Letní tábor Uhelná

V rámci Uhelné byla cvičná evakuace zařazena do programu v první polovině tábora a byla nahlášená. Před samotnou evakuací ohlásila hlavní vedoucí pracovní nástup, kde účastníkům tábora přiblížila, co to evakuace znamená, proč se provádí (příklady), co je při evakuaci důležité a také jak se při evakuaci chovat – nebrat nepotřebné věci, rychle se přemístit a vyhledat svůj oddíl, poslouchat další pokyny pracovníků tábora nebo záchranných složek. Účastníky také informovala o využití zvuku sirény při nácvičce, aby se (především mladší) účastníci příliš nevylekali. Účelem bylo nacvičit správný postup a chování při evakuaci, ne vylekat nejmladší účastníky. Dále také zmínila, kde bude shromaždiště (za branou tábora, na poli). Pracovní nástup byl rozpuštěn, a protože byl polední klid, vrátili se účastníci tábora ke své původní činnosti (hry na pokojích, venkovní hry, odpočinek apod.). Po přibližně 15 minutách se po táboře rozezněl zvuk sirény, vedoucí na nástupovém place křičeli: „evakuace“ a pro jistotu, že uslyší i účastníci v budově, křičeli i uvnitř v budově. Oddíloví vedoucí začali svolávat své členy a jakmile měli oddíl celý, vyšli na shromaždiště. Hlavní

vedoucí rychle zkontrolovala, zda se v tábořišti ještě někdo nenachází a s potřebnými dokumenty dorazila na shromaždiště. Dle jmenného seznamu rychle zkontrolovala účastníky tábora (děti, ale i vedoucí, instruktory, programové vedoucí, kuchařky). Po zjištění, že jsou všichni přítomni, proběhlo ukončení evakuace a byla vyhlášena svačina. Celá evakuace i s kontrolou přítomných trvala tomuto táboru necelých 5 minut. Nikdo z účastníků na shromaždišti nechyběl, což znamená, že se všichni bezpečně evakovali. Z pohledu autorky byla cvičná evakuace na tomto táboře úspěšná. Účastníci pochopili nutnost rychlosti, ale i důrazu na bezpečnost a nevytvářeli zbytečný chaos. Našlo se pár vystrašených jedinců, ovšem těm vrstevníci pomohli a uklidnili je. Po cvičné evakuaci se všichni vrátili ke svým činnostem, bez újmy na zdraví či psychice a měli nový zážitek.

Obrázek 19 Cvičná evakuace LT Uhelná (Vlastní)

Na obr. č. 19 je zachycena cvičná evakuace. V levém horním rohu probíhá tvorba oddílů, v pravém horním rohu probíhá přesun na pole (shromaždiště), levý dolní roh zachycuje postupnou tvorbu oddílů na shromaždišti a na pravém dolním rohu probíhá kontrola přítomných účastníků.

Letní tábor Stopa

Cvičná evakuace na táboře Stopa byla nenahlášená, věděl o ní pouze hlavní vedoucí tábora a 4 oddíloví vedoucí. Nikdo jiný o plánované cvičné evakuaci neměl žádné informace. Důvod evakuace byl blížící se teroristický útok. Hlavní vedoucí vyhlásil píšťalkou evakuaci a svolal všechny účastníky tábora i pracovníky k sobě. Následně stručně sdělil podstatné informace, proč je nutné okamžitě provést evakuaci a jako místo shromaždiště vymezil

prostor pod kopcem, který je cca 200 m od tábořiště. Všichni se rychlým krokem přesunuli na místo shromaždiště. Hlavní vedoucí s vybraným pracovníkem zůstali v tábořišti a prohledali dětské chatky, poté se přemístili na shromaždiště. Zde se již tvořily oddíly a každý vedoucí si spočítal své členy. Bylo zjištěno, že chybí 4 instruktoři. Po jejich dohledání bylo sděleno, že jsou již na shromaždišti přítomni všichni lidé z tábořiště. Byly sděleny podrobnosti k provedené evakuaci a informace o tom, že se jednalo o cvičnou evakuaci. Poté byla evakuace ukončena, všichni se vrátili do tábořiště a program tábora pokračoval.

Letní tábor Soptíkovo táboření

Na tomto táboře proběhla cvičná evakuace jako nenahlášená. Informace k ní měli pouze všichni vedoucí spolu s hlavním vedoucím tábora. Vyhlášení nutnosti evakuace proběhlo elektronickou sirénou spolu s megafonem, kterým bylo sděleno, co se děje. Zde byla důvodem k evakuaci blížící se povodeň. Jako místo shromaždiště byl zvolen prostor nahoře v lese u krmelce – cca 500 m od tábořiště. Každý vedoucí vyhlásil u svých členů (3 chatky vedle sebe = jeden oddíl), že se musí shromáždit před chatkami. Poté bylo účastníkům sděleno místo evakuace a proběhla rychlá kontrola všech přítomných v každém oddílu zvlášť. Mezi tím, co vyrazily oddíly na místo shromaždiště, kontroloval hlavní vedoucí všechny budovy a chatky, následně se připojil k ostatním na shromaždišti. Po cestě se dvě děti schovaly, a tak byla na shromaždišti provedená kontrola neúspěšná. Dva vybraní instruktoři vyrazili stejnou cestou zpátky k tábořišti, kde po cca 100 m od shromaždiště chybějící děti našli. Poté byli na shromaždišti přítomní všichni z tábořiště. Zde se řešily klady a zápory provedené evakuace, jaké chyby byly provedeny a co je pro příště možné zlepšit. Evakuace byla ukončena a všichni se vrátili do tábořiště, kde byly následně zjišťovány názory účastníků na provedenou evakuaci.

5.4.2 Výsledky cvičných evakuací

Po provedení všech cvičných evakuací na vybraných táborech byly seskupeny Formuláře cvičné evakuace, kde hodnotící zaznamenali potřebné údaje k následnému vyhodnocení. Autorka práce tyto formuláře sepsala do tabulky (viz tab. č. 21 a 22) a porovнала provedené evakuace.

Tabulka 21 Informace z formulářů evakuace (Vlastní)

Informace získané z Formulářů cvičné evakuace			
Letní tábor	LT Uhelná	LT Stopa	LT Soptíkovo táboření
Datum	23. 7. 2023	26. 7. 2023	3. 7. 2023
Denní doba	13 hod	15:00	Večer 18:30-19
Důvod	Cvičení	Teroristický útok	Hrozící povodeň
Informace o evakuaci	Ano	Ne	Pouze vedoucí
Informace v průběhu	Ne, informace předem	Ano, bylo oznámeno, že tábor je ohrožen teroristickým útokem	Ne, jen někteří vedoucí řekli svým dětem

V tabulce (tab. č. 21) jsou zaznamenány základní údaje o provedených cvičných evakuacích.

Tabulka 22 Harmonogram cvičných evakuací (Vlastní)

Harmonogram cvičných evakuací						
Aktivita	LT Uhelná		LT Stopa		LT Soptíkovo táboření	
Zjištění mimořádné události	-	-	0:00	-	0:00	Vyhlášení pomocí sirény a megafonu
Vyhlášení evakuace	0:00	Spuštění sirény	0:00	Píšťalka	0:00	Nahlášeno dětem, že se mají seskupit
Začátek evakuace	0:00	-	0:40	-	1:18	První tým, který odchází z tábora
Opouštění místa	0:45	První oddíl opouští tábořiště	2:09/ 2:39	Poslední děti/poslední vedoucí	4:04	Poslední tým, který opustil tábor, hlavní vedoucí kontroloval všechny budovy
Shromáždění se na shromaždišti	2:13	Všechny oddíly nastoupeny, přichází hlavní vedoucí	4:05	Poslední příchozí, začátek hlášení jmenného seznamu	7:14	Poslední tým dorazil na shromaždiště
Konec evakuace	4:52	Úspěšná kontrola všech přítomných	9:56	Poslední hledající instruktor příběhl	9:41	Zjištění, že 2 děti z týmu se ztratily po cestě (našly se, jedno dítě se bálo a zůstalo stát)

V tabulce (tab. č. 22) jsou popsány časové údaje k provedeným cvičným evakuacím, a také poznámky od hodnotících cvičných evakuací.

Autorka práce hodnotí proběhlé cvičné evakuace jako úspěšné. I přes pár problémů (chybějící instruktoři, ztracené děti) si účastníci tábora vyzkoušeli, jak probíhá evakuace a díky výše zmíněným problémům zjistili, jak se chovat, aby se to nestávalo. Tím byl cíl cvičných evakuací splněn (seznámit účastníky s pojmem evakuace, její využití apod.).

Názory účastníků tábora na provedené cvičné evakuace

Po provedení cvičných evakuací byli na každém táboře požádáni někteří oddíloví vedoucí a účastníci o názor. Níže budou tyto získané názory vypsány.

Letní tábor Uhelná – účastníci:

1. Byla dobrá, ale hrozně dlouhá (bylo hrozně dlouhé, jak jsme se seřazovali).
2. Já nevím, pro mě to bylo normální nebo to děláme skoro všude. Sirény jsem se docela bála, bylo to trošku strašidelný. Ale líbilo se mi to, protože jsem si představovala, jako by se to opravdu stalo.
3. Bylo to celkem dlouhý, docela jsem se lekla. Měla jsem strach, že je to opravdové, pak jsem si uvědomila, že je to jen jako a nevnímala jsem okolí, byla jsem zaražená.

Letní tábor Uhelná – oddíloví vedoucí, praktikanti:

1. Bylo to zajímavé, ještě nikdy jsme to tu nedělali. Siréna tomu dodala autentičnost.
2. Prostě jsem si seskupil oddíl a přešli jsme na místo, které nám bylo dopředu řečeno. Musel jsem některé děti uklidňovat, že se opravdu nic neděje a jen to cvičíme.

Letní tábor Stopa – účastníci:

1. Musel jsem tu vše nechat. Řídil jsem se pokynů vedoucích a byl jsem vyděšený, jelikož se nikdy nic takového ještě nestalo.
2. Měla jsem strach. Myslím si, že kdyby to byl skutečný útok, tak bychom to nepřežili.
3. Byla jsem zklamaná, že přijdu o všechny věci. Tušila jsem, že to byla jen zkouška. Jelikož při skutečném nebezpečí by vedoucí nebyli tak v klidu.
4. Nevěděla jsem, proč by někdo útočil i když jsme u trati a jsme tábor. Nevím, proč by někdo útočil na děti. Zajímavé shromaždiště, nevím, proč jsme se museli přesunout na místo, které je z nebe viditelné. Musela bych se smířit s tím, že někdo to na 100 % nepřežije. Bála jsem se o ségru a kdyby zůstala, utíkala bych za ní.
5. Snažil jsem se udržet chladnou hlavu. Nepanikařit, myslím si, že bych šel někam dál. Kdyby zůstal můj malý brácha a nemohli bychom se pro něj vrátit, doufal bych, že to zvládne.

Letní tábor Stopa – hlavní vedoucí, hodnotící evakuace:

1. Neprohledal jsem všechny chatky, jen jsem kontroloval děti. Proto jsem se vrátil znovu do tábořiště a hledal jsem instruktory.
2. Hlavní vedoucí měl zkontrolovat všechny chatky, ne jenom dětské. Dále bych vytkla vyhlášení. Pouze pískat na píšťalku dle mého nestačí. Někteří instruktoři, kteří v danou chvíli spali na chatce nic neslyšeli, a tudíž bychom je nejspíše nemuseli zachránit. Představa, že jsme potenciální měkký cíl může některé i vyděsit. Určitě by nebylo na škodu k vyhlášení využít více hlasitých prostředků (zvon, gong), které máme k dispozici.

Letní tábor Soptíkovo táboření – účastníci:

1. Bála jsem se, nevěděla jsem, co se děje a byla jsem nervózní.
2. Jelikož to bylo přes den, moc mi to nevadilo, ale kdyby se to dělo v noci, bála bych se a nevěděla bych, co se děje. Určitě bych při opravdové situaci zkontrolovala, jestli jsou mí sourozenci v pořádku.
3. Nejdřív jsem si myslela, že je nástup a pak jsem poslouchala vedoucího a ptala se, co se děje, protože jsem to nevěděla.
4. Jelikož jsem ze služebního oddílu, myslel jsem si, že mám poplach, ale zjistil jsem, že jde o něco jiného.
5. Věděl jsem, že něco bude. Ale myslel jsem, že je nástup, poté přišel vedoucí a řekl, co máme dělat.

Letní tábor Soptíkovo táboření – hodnotící cvičné evakuace, oddíloví vedoucí:

1. Myslím si, že kdyby to bylo doopravdy, zvládli bychom to, ale jsou tu i tací, kteří by zmatkovali a mohli by být tedy horší (pomalejší) než jiní. Za sebe dávám provedení evakuace 7/10 bodů.
2. Šlo to. Jako vedoucí, který si má ohlídat pouze svůj tým, jsem si nebyl jistý, potom co začali obvolávat, které děti jsou mé. Jinak ze svého pohledu myslím, že to probíhalo bez problému.
3. Super zkouška jak pro vedoucí, tak pro děti. Za mě to ve skutečnosti nebude probíhat úplně stejně, asi by bylo více zmatků, ale jako zkušenost dobrá.

5.5 SWOT analýza

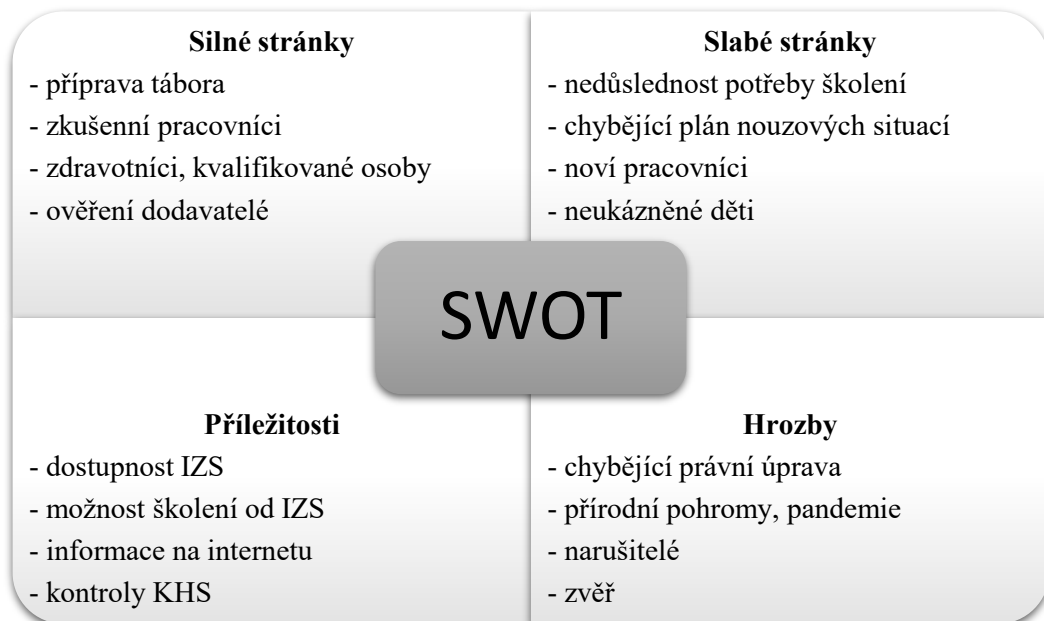
Pokud je potřeba pro určitou organizaci vyhodnotit, zda je něčím ohrožována, či může některé segmenty svého fungování zlepšit, lze využít právě SWOT analýzu.

Zkratka SWOT znamená Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby). Pro její sestavení je zapotřebí znát celou organizaci, jak z její interní stránky, tak i její externí okolí.

Následně se vytvoří seznam faktorů, které:

- mají pozitivní dopad – jak v interní sféře, tak i v externí,
- mají negativní dopad – interní i externí. (Čevelová, 2011)

První část analýzy (seznam faktorů) se většinou znázorňuje graficky (viz obr. č. 20).

Obrázek 20 Seznam faktorů SWOT analýzy (Vlastní)

Druhou částí vypracování SWOT analýzy obsahuje ohodnocení každého faktoru stanovenou hodnotou dle významu a přidělení váhy. Rozhraní přidělovaných hodnot u všech faktorů bylo od čísla 1 (v této práci znamenalo nejnižší stupeň bezpečnosti) po číslo 10 (největší význam pro zajišťování bezpečnosti). Poslední krok analýzy je poté vytvoření grafu, který znázorňuje výsledek celé analýzy.

Tato SWOT analýza byla vyhotovena na základě získaných informací z dotazníkového šetření na vybraných a dalších zapojených táborech od hlavních vedoucích, oddílových vedoucích, praktikantů a dalších pracovníků tábora a také z osobních táborových zkušeností

autorky práce. Částečně posloužil i polostrukturovaný rozhovor s odborníkem na prevenci, ochranu obyvatelstva a krizové řízení (viz kap. 5.6).

Níže bude popsána provedená SWOT analýza, která zohlednila všechny získané informace a zaměřuje se tedy na zajištění bezpečnosti na letních táborech.

Silné stránky letních táborů:

- **příprava tábora předem, plánování** – organizátor letního tábora připravuje dopředu program, plánuje výlety, domlouvá dodavatele potravin, materiálu, odvoz odpadu apod.
- **zkušené pracovníci** – pracovníci, kteří na tábor jezdí opakovaně. Znají okolní prostředí tábora a jeho stálé účastníky.
- **zdravotníci, kvalifikované osoby** – kvalifikované osoby zajistí dostatečnou a kvalitní pomoc v případě potřeby (první pomoc, aktivity vyžadující kvalifikaci apod.). Zdravotníci jsou také zodpovědní za podávání pravidelných léků dle informací získaných od rodičů dětí.
- **ověření dodavatelé** – ověření dodavatelé zajistí jistotu dovozu potřebných komodit (potraviny, odvoz odpadu, pracovní síly – kuchaři), znají lokaci tábora.

U silných stránek byly stanoveny tyto hodnoty a váhy:

Tabulka 23 Silné stránky (Vlastní)

S - Silné stránky	H	V	Výsledek
Příprava tábora	10	0,45	4,5
Zkušené pracovníci	7	0,20	1,4
Zdravotníci, kvalifikované osoby	6	0,20	1,2
Ověření dodavatelé	4	0,15	0,6
Součet			7,7

Součet silných stránek zajišťování bezpečnosti letních táborů vyšel jako číslo 7,7.

Slabé stránky letních táborů:

- **chybějící plán mimořádných událostí a důkladná příprava na ně** – mnoho letních táborů nemá připravený plán mimořádných událostí, který by specifikoval, jaká opatření přijmout pro eliminaci bezpečnostních hrozeb při různých mimořádných událostech. Takový plán je schopný zjednodušit rozhodování při mimořádné události a sníží chaos a paniku. S plánem pak musí být seznámeni všichni pracovníci letního tábora.

- **nedůslednost potřeby školení** – neškolení pracovníci tábora mohou ohrozit bezpečnost účastníků letního tábora, například při úrazu nebo vypuknutí mimořádné události, popřípadě i při nesprávné manipulaci s rizikovými věcmi (sekera, při táborovém ohni apod.).
- **noví pracovníci** – noví pracovníci většinou nejsou seznámeni s okolím tábora, neznají táborové zvyklosti ani stálé účastníky tábora.
- **neukázněné děti** – mohou být zdrojem rizikových/mimořádných událostí. Při neuposlechnutí se mohou např. odloučit od skupiny a ztratit se, zranit sebe či jinou osobu, způsobit požár či poškozená majetku apod.

U slabých stránek byly stanoveny tyto hodnoty a váhy:

Tabulka 24 Slabé stránky (Vlastní)

W - Slabé stránky	H	V	Výsledek
Chybějící plán nouzových situací	10	-0,45	-4,5
Nedůslednost potřeby školení	8	-0,25	-2
Noví pracovníci	6	-0,15	-0,9
Neukázněné děti	6	-0,15	-0,9
Součet			-8,3

Součet slabých stránek vyšel číslem **-8,3**.

Silné a slabé stránky tvoří dohromady **interní část faktorů této analýzy**. Výpočet se provede sečtením výsledku silných a slabých stránek, tedy $7,7 + (-8,3) = -0,6$. Hodnota interních faktorů je rovna **-0,6**.

Příležitosti letních táborů:

- **dostupnost IZS** – aktuální plošné pokrytí jednotkami (především) základních složek IZS je na velmi dobré úrovni, a tak je zajištěna dobrá dostupnost při potřebě pomoci. Aktuálně se uvádí dojezdová doba záchranné zdravotnické služby na místo potřeby do 20 minut (Zákon č. 374/2011Sb., zákon o zdravotnické záchranné službě)
- **školení od IZS** – složky integrovaného záchranného systému nabízí různé možnosti (ukázky, přednášky, školení) jak přiblížit správné reakce na mimořádné události a celkové zajišťování bezpečnosti. Vhodné jsou jak pro pracovníky tábora, tak i pro účastníky tábora.
- **kontroly HZS** – krajské hygienické stanice (a i jiné úřady) uskutečňují každoročně kontroly na dětských letních táborech. Letní tábory tak musí dodržovat určité standardy a pokud tak nečiní, letní tábor může být ukončen.

- **množství informací na internetu** – žijeme v době, kdy lze na internetu najít spousty kvalitních a potřebných informací, dle kterých si mohou organizátoři tábora vytvořit svůj základní plán reakcí na mimořádné události, či sestavit základní informace k zajištění bezpečnosti, které by měli předat svým pracovníkům tábora pro hladký a bezpečný průběh celého tábora. Prostřednictvím internetu pak mohou též poskytovat průběžné informace rodičům účastníků. Díky tomu jsou rodiče klidnější a v tábor mají větší důvěru.

Příležitostem byly přiděleny tyto hodnoty a váhy:

Tabulka 25 Příležitosti (Vlastní)

O - Příležitosti	H	V	Výsledek
Dostupnost IZS	10	0,45	4,5
Možnost školení od IZS	8	0,25	2
Kontroly KHS	6	0,20	0,4
Informace na internetu	4	0,10	1,2
Součet			8,1

Součet faktorů příležitosti je roven **8,1**.

Hrozby letních táborů:

- **přírodní pohromy, pandemie** – v dnešní době se neustále potýkáme s mimořádnými událostmi přírodního (ale i antropogenního) charakteru, které mohou narušit letní tábory a ohrozit jejich účastníky.
- **zvěř** – zvířata mohou také ohrozit bezpečnost účastníků letního tábora. Může se jednat o hmyz (vosy, včely apod.), nebo například hospodářská či domácí zvířata (např. útěk krav z ohrady) apod.
- **narušitelé** – čím dál častější jsou útoky na měkké cíle, nejen ze stran teroristů. Vezměme si příklad u nedávného útoku samotného útočníka na filozofickou fakultu v Praze (roku 2023). Nikdy nevíme, kdy si někdo vybere jako svůj cíl jakoukoliv zotavovací akci.
- **chybějící právní úprava** – aktuálně neexistuje právní norma, která by vymezovala práva a povinnosti vedoucích letních táborů a jejich pracovníků či zajišťování bezpečnosti na letních táborech a jiných zotavovacích akcích.

Hrozbám byly přiděleny tyto hodnoty a váhy:

Tabulka 26 Hrozby (Vlastní)

T - Hrozby	H	V	Výsledek
Přírodní pohromy, pandemie	10	-0,40	-4
Zvěř	8	-0,25	-2
Narušitelé	8	-0,25	-2
Chybějící právní úprava	4	-0,10	-0,4
Součet			-8,4

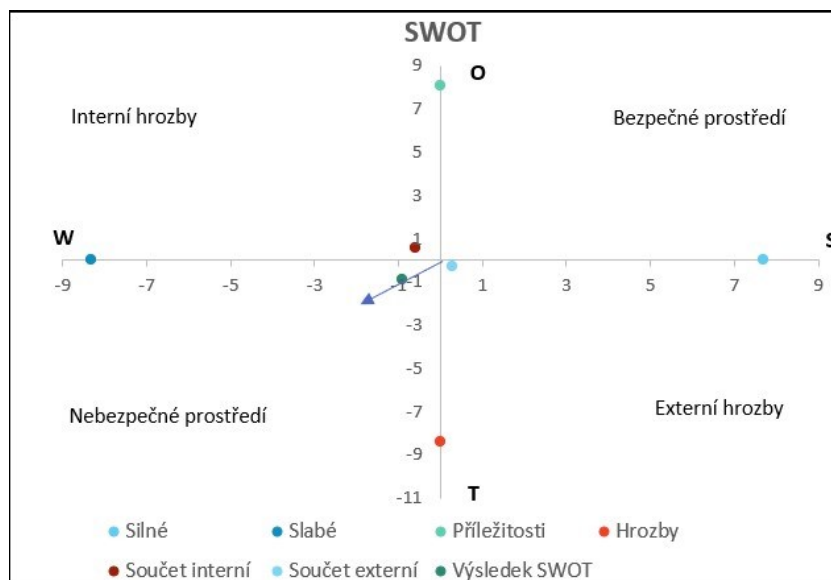
Součet faktorů hrozeb je roven **-8,4**.

Příležitosti a hrozby tvoří dohromady **externí část faktorů této analýzy**. Jejich hodnota se vypočítá součtem výsledku hrozeb a příležitostí, tedy: $8,1 + (-8,4) = -0,3$. Hodnota externích faktorů provedené analýzy je rovna **-0,3**.

Celkový výsledek provedené SWOT analýzy se poté vypočítá sečtením výsledku interních a externích hodnot, tedy: $(-0,6) + (-0,3) = -0,9$.

Výsledek provedené SWOT analýzy na zajištění bezpečnosti letních táborů je roven **-0,9**.

Výsledný graf provedené analýzy zajišťování bezpečnosti na letních táborech vypadá následovně.

Graf 26 Výsledek SWOT analýzy (Vlastní)

Provedená SWOT analýza vyšla negativně s výsledkem $-0,9$. Tento výsledek směřuje ve vytvořeném grafu do kvadrantu „nebezpečné prostředí“, kde se protínají externí i interní hrozby. Oba faktory (interní i externí) mají výslednou hodnotu zápornou. To znamená, že je důležité se věnovat všem faktorům, jenž ovlivňují zajišťování bezpečnosti na táborech. Výsledné hodnoty nebyly nijak zásadně závažné, nicméně opatrnost je zde potřebná.

Výsledek SWOT analýzy směřuje mezi slabé stránky letních táborů a hrozby, které mohou tábory ohrozit. Jedná se tedy o strategii „WT“, která naznačuje, že by se měla značná pozornost zaměřit na to, aby nedošlo k ohrožení táborů především přes jejich slabé stránky. Je tedy důležité věnovat se jak hrozbám, jimž tábory čelí z externího prostředí, tak i slabým stránkám, které každý tábor má.

Ačkoliv není výsledek velmi závažný (oba faktory vyšly s hodnotou v rámci záporných desetinných čísel), je zapotřebí se věnovat zajišťování bezpečnosti na letních táborech a snažit se úroveň bezpečnosti na táborech neustále zvyšovat.

Možnosti, jak zvýšit úroveň bezpečnosti na letních táborech a tím i převést negativní výsledky provedené SWOT analýzy na kladné, jsou uvedeny v poslední kapitole této práce.

5.6 Polostrukturovaný rozhovor s pracovníkem HZS Zlínského kraje

Pro vytvoření SWOT analýzy bezpečnosti vybraných letních táborů byl mimo dotazníkové šetření uskutečněn polostrukturovaný rozhovor s **vedoucím pracoviště prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení** při HZS Zlínského kraje. Cílem bylo zjistit postavení hasičů vůči bezpečnosti na letních táborech a do jaké míry jsou hasiči zapojováni do zajišťování bezpečnosti na táborech.

Polostrukturovaný rozhovor je nejpřijatelnější varianta rozhovoru, kdy má tazatel předem připravené otázky, ovšem pokládat je může různě, a prokládány mohou být dalšími otázkami, které tazatele napadnou při rozhovoru. (Bláha, 2019) Níže budou vypsány otázky, které byly položeny pracovníkovi HZS a autorka práce je vyhodnotila jako nejdůležitější pro řešenou problematiku. Všechny položené otázky jsou uvedeny v Příloze III.

Dotýká se náplně Vaší práce nějakým způsobem problematika zajištění bezpečnosti letních táborů?

„V rámci výkonu státního požárního dozoru.“

Hlásí Vám organizátoři letních táborů dopředu informace o jejich konání? Je to jejich povinnost, popř. na základě jaké právní normy?

„Není žádná taková právní norma.“

Pokud se jedná o vážný typ mimořádné události a hrozí psychická újma, je možná rychlá pomoc psychologa? Kdo o tom rozhoduje?

„Ano, je možná intervence psychologa. O jeho nasazení rozhoduje velitel zásahu.“

Účastní se HZS kontrol na letních táborech? Pokud ano, na co jsou tyto kontroly zaměřeny?

„HZS Zlínského kraje neprovádí kontroly objektů letních táborů. Pokud by se kontroly prováděly, byly by zaměřeny na dodržování předpisů o požární ochraně. (Vybavení objektu požárními hasicími přístroji a požárním bezpečnostním zařízením, označení únikových cest a východů, komunikační prostory, zveřejnění čísel tísňového volání).“

Provádí HZS ukázkou své práce pro účastníky letních táborů, pro přiblížení jejich činnosti?

„V případě zájmu je možnost domluvení ukázkou činnosti na letním táboře, případně přímo na některé z hasičských stanic v rámci preventivně výchovné činnosti.“

Myslíte si, že má každý letní tábor svůj plán pro mimořádné události? Popřípadě, existuje právní norma, která to organizátorům nařizuje?

„Ano, každý letní tábor by měl mít plán pro přípravu na mimořádné události.“

Souhlasil byste se zavedením každoroční povinné cvičné evakuace na letních táborech?

„Ano.“ (Pracovník HZS Zlínského kraje, 2024)

Dotazovaný pracovník HZS Zlínského kraje odpovídal dosti stručně, nicméně vcelku výstižně. Z rozhovoru je možné zjistit, že se hasiči ve Zlínském kraji neúčastní kontrol prováděných na táborech, ovšem pokud má organizátor či hlavní vedoucí tábora zájem, nabízí hasiči možnost ukázkou své práce v prostředí tábora nebo přímo na některé z hasičských stanic. Tato ukáзка může účastníkům tábora přiblížit, co obnáší práce hasiče, ale také vysvětlit, jaké mimořádné události na táborech (a nejen na nich) hrozí, a jak na ně správně reagovat. Dotazovaný hasič neshledává chybějící právní normu jako velký problém, ale s každoroční povinnou cvičnou evakuací by souhlasil. Stěžejní zjištění z provedeného rozhovoru je informace, že by každý letní tábor dle dotazovaného pracovníka HZS měl mít svůj plán přípravy před mimořádnými událostmi.

5.7 Úroveň zajišťování bezpečnosti na letních táborech

Pro účely diplomové práce byla stanovena hodnotící škála v rozmezí 1–6. Číslo 1 zde značí nejlepší možnou úroveň zajišťování bezpečnosti na letních táborech, kde letní tábor plní všechny stanovené podmínky bezpečnosti. Zatímco číslo 6 znázorňuje nepřijatelnou úroveň zajišťování bezpečnosti účastníků, kde tábor neplní základní minimum bezpečnosti.

Základní minimum bezpečného tábora v rámci této práce tvoří:

- dodržování hygieny,
- vlastní táborový řád,
- plnění podmínek požární ochrany.

Níže jsou popsány všechny stanovené úrovně spolu s podmínkami pro zařazení letního tábora do určité úrovně zajišťování bezpečnosti.

Tabulka 27 Vytvoření podmínek hodnocení úrovně bezpečnosti (Vlastní)

Podmínka	Úroveň zajišťování bezpečnosti účastníků letních táborů					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Dodržování pravidel hygieny	√	√	√	√	√	χ
Táborový řád	√	√	√	√	√	χ
Plnění podmínek požární ochrany	√	√	√	√	√	χ
Evakuační plán	√	√	√	√	χ	χ
Proškolení všichni pracovníci tábora (BOZP, PP, PO)	√	√	√	√	χ	χ
Noční hlídky	√	√	√	√	χ	χ
Oplocené tábořiště	√	√	√	χ	χ	χ
Znalost okolí tábořiště (všichni pracovníci)	√	√	√	χ	χ	χ
Řeka/rybník není v bezprostředním okolí tábořiště	√	√	χ	χ	χ	χ
Občasná cvičná evakuace na program tábora	√	√	χ	χ	χ	χ
Plán nouzových situací letního tábora	√	χ	χ	χ	χ	χ
Kamerový systém	√	χ	χ	χ	χ	χ

Dle tabulky č. 27 byly pro vybrané tábory stanoveny tyto úrovně:

- Letní tábor Stopa dosáhl dle dotazníkového šetření a poskytnutých informací úrovně č. 2. Tábořiště je umístěno ve Výcvikovém středisku AČR, a proto disponuje oplocením tábora po celé jeho délce, tábor má vytvořen evakuační plán, který je vyvěšen na několika místech po tábořišti. Dále má tábor také zvon a rozhlas pro případné vyhlášení evakuace, kterou občas trénují.
- Zbylé letní tábory, které se účastnily dotazníkového šetření mají po vyhodnocení poskytnutých informací a dotazníkového šetření úroveň zajišťování bezpečnosti 3. Vybrané tábory mají základní bezpečnostní minimum obohacené o další z podmínek bezpečnosti (oplocení, noční hlídky, školení apod.).

5.8 Dílčí závěr

Pro praktickou část práce bylo využito dotazníkového šetření, které bylo rozděleno na dva rozdílné dotazníky. První dotazník byl zaměřen na zajišťování bezpečnosti z pohledu pracovníků letních táborů a jejich znalostí, druhý byl podrobněji zaměřen na zajišťování bezpečnosti z pohledu hlavních vedoucích letních táborů. Následně byly oba dotazníky vyhodnoceny a jejich závěrem bylo zjištěno, že jsou určité nedostatky, které by bylo dobré zlepšit pro vyšší úroveň zajišťování bezpečnosti účastníků.

Následně byly provedeny cvičné evakuace na 3 z vybraných táborů. Dvě z evakuací byly neohlášené, kdy účastníci a ani někteří pracovníci neměli ponětí, že se jedná o cvičení a tím byla evakuace více autentická. Třetí tábor měl evakuaci nahlášenou, kdy účastníci byli dopředu informováni, že cvičná evakuace proběhne. Všechny evakuace proběhly bez újmy na zdraví a účastníci získali nové zkušenosti.

Provedeným rozhovorem s pracovníkem oddělení prevence pod HZS Zlínského kraje bylo zjištěno, že HZS neprovádí kontroly na letních táborech, pokud k tomu není vyloženě vyzván z důvodu kontroly požární ochrany. Je však možné pro letní tábory domluvit přednášky o činnosti hasičů nebo přímo o MU. Pracovník HZS Zlínského kraje také podotknul, že každý tábor by měl mít svůj plán přípravy na MU.

Na základě poznatků zjištěných pomocí dotazníkového šetření, pozorování při cvičných evakuacích, sběru informací a rozhovoru byla stanovena úroveň 2 pro letní tábor Stopa a úroveň 3 pro další z vybraných táborů. Důvody stanovení úrovní a popis každé úrovně je blíže popsán v kap. 5.7.

6 MOŽNOSTI ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI LETNÍCH TÁBORŮ

V provedeném průzkumu na základě seznámení s vybranými letními tábory a uskutečnění dotazníkového šetření bylo zjištěno, že zajišťování bezpečnosti na letních táborech je prováděno na dobré úrovni. Nicméně existuje možné zlepšení v různých sférách zajišťování bezpečnosti účastníků letních táborů. Níže budou popsány návrhy autorky práce na možné zlepšení zajišťování bezpečnosti. Návrhy práce byly konzultovány s odborníkem na prevenci a zajišťování ochrany obyvatelstva spolu s odborníkem na celkovou ochranu obyvatelstva.

6.1 Vlastní návrh bezpečnostních elementů

Po vyhodnocení dotazníkového šetření bylo zjištěno, že je možné úroveň zajišťování bezpečnosti účastníků letních táborů zvýšit.

Právní prostředí

Nejvíce významné v této oblasti by bylo právní omezení. Jednalo by se o vytvoření **právní normy**, která by se věnovala zotavovacím akcím, a především zajišťování bezpečnosti účastníků na nich. Norma by obsahovala vymezení práv a povinností pracovníků letních táborů, požadavků při přijímání pracovníků na zotavovací akci (trestní bezúhonnost, bez závislosti na návykových látkách apod.), podmínky návštěvy různých prostor (vodní prostředí, hory, jeskyně apod.). Dále by obsahovala povinnost konat cvičnou evakuaci (viz níže).

Výběr pracovníků tábora

Před uskutečněním letního tábora by měl být proveden **adekvátní výběr pracovníků tábora**. Organizátor tábora by měl možného zájemce o pozici pracovníka letního tábora poznat dříve než v rámci samotného konání tábora. Měl by být schopen zjistit, jak dotyčný pracuje s dětmi, zda má již nějaké předchozí zkušenosti a především by měl mít ověřené informace ohledně trestní minulosti dotyčné osoby (ta osobně předloží výpis z rejstříku trestů). Rozhodně by se nemělo jednat pouze o jediný pohovor v rámci několika desítek minut, na základě kterého by se dotyčný ihned dostal k možnosti pracovat s dětmi. Každý pracovník tábora by měl projít minimálně základním školením, do kterého autorka práce řadí školení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a první pomoci. Například na internetu lze dohledat spousty nabídek kurzů první pomoci. Většinou se jedná o kurzy, kdy musí být dotyčný přítomen fyzicky na lekci a vše si vyzkoušet. Pokud se daná osoba nemůže účastnit,

není si jistá svými dovednostmi nebo se jednoduše ostýchá, právě MUDr. Marek Dvořák (urgentní lékař a záchranář) vymyslel něco, co na českém internetu zatím absentuje. Jedná se o online kurz první pomoci – **Kryjeme Vám záda**, kdy v průběhu krátkých videí právě MUDr. Marek Dvořák vysvětluje ty nejdůležitější věci z první pomoci (vlastní bezpečnost, resuscitace, první pomoc u dětí apod.). Jelikož je MUDr. Dvořák obohacen o smysl pro humor, i ten ve videích nechybí – a tak je vše odlehčeno, ale ve správné míře. Kurz vytvořil s odborníky a podílela se na něm i Nikol Leitgeb, která se právě s Markem Dvořákem poprvé setkala, když její syn bojoval o svůj život. Dvořák při rozhovoru sdělil, že byl jedním ze záchranářů, kteří dorazili zachránit jejího syna. Ovšem manžel Nikol se zachoval, dle slov MUDr. Dvořáka, naprosto správně a provedl adekvátní úkony laické první pomoci, díky kterým zachránil život jejich dítěte. (DVTV, 2021) Celý kurz první pomoci netrvá déle než 2 hodiny a je jen na majiteli kurzu, zda ho zvládne celý, nebo si jej bude postupně přehrávat a vstřebávat dané informace déle. Cena kurzu je 299 Kč a kurz zůstane majiteli napořád dostupný. Je důležité si pamatovat, že: „*První pomoci nejde ublížit.*“ (DVTV, 2021) Autorka práce si sama kurz zakoupila a postupně prostudovala. Doporučuje jej všude, kde může. Jedná se o kvalitně zpracovaný kurz, který není pouze o teorii a pojmech, ale opravdu předá potřebné a důležité informace.

Obrázek 21 Logo kurzu první pomoci
(Kryjeme Vám záda, 2024)

Informování rodičů

Dalším návrhem autorky práce je **poskytovat rodičům účastníků tábora podstatné informace** v rámci zajišťování bezpečnosti a celkového chodu tábora ještě před samotným konáním tábora. Jedná se například o uvedení popisu pracovníků tábora (např. seznam pracovníků, jejich předchozí zkušenosti a jejich záliby, popřípadě i zveřejnění fotky). Rodiče tak budou vědět, komu své dítě svěřují a jejich důvěra v bezpečnost tábora bude hned o něco větší. V rámci bezpečnosti by měl organizátor tábora popsat, jak se snaží ji zajistit, co pro to dělá a jaké možnosti má (např. informace, že má tábor svůj evakuační plán či plán nouzových situací, nebo že spolupracuje s místními složkami IZS apod.).

Bezpečnostní značení

Podstatnou část zajišťování bezpečnosti by mělo tvořit **správné označení** evakuačních tras, nouzových východů, místa umístění požárních hasicích přístrojů apod. v rámci budov, ale i stanových táborů. Toto vše by měl obsahovat evakuační plán budovy/tábora.

Bezpečnostní list

Každý letní tábor by měl mít připravený „**bezpečnostní list**“, který bude dostupný na webových stránkách tábora nebo bude zaslán rodičům účastníků ještě před termínem tábora. Tento bezpečnostní list by měl obsahovat základní pravidla a bezpečnostní pokyny v rámci tábora, se kterými rodiče účastníka seznámí, aby jel na tábor připraven. Následně budou stanovená pravidla, zákazy a podmínky předneseny při seznamování s místem tábora. Dále by měl každý letní tábor mít připravenou složku, ve které budou nejdůležitější dokumenty (seznam účastníků, praktikantů a všech lidí zajišťujících chod tábora; informace o zdravotním stavu účastníků apod.). Tuto složku zabezpečí v případě evakuace hlavní vedoucí. Pokud ten bude indisponován či nepřítomen, měla by být určena druhá osoba, která bude znát umístění této dokumentace a v případě evakuace zajistí její dostupnost.

Cvičná evakuace

Autorka práce navrhuje, aby každý letní tábor prováděl **cvičnou evakuaci** (nahlášenou či nenahlášenou) každoročně, v rámci zlepšení a zajištění své bezpečnosti. Pokud se jedná o tábor, který má každoročně více turnusů, v tomto případě by měla cvičná evakuace proběhnout na každém turnusu (z důvodu obměny účastníků tábora). Potvrzením o provedení cvičné evakuace by byly zápisy z provedených evakuací, které by mohly obsahovat podobné informace, jako jsou požadovány ve Formuláři cvičné evakuace (viz Příloha V). Zápisy by se poté předávaly zvolenému orgánu (např. HZS ČR, Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy apod.). Díky provádění cvičné evakuace budou děti více připraveny na reálnou situaci, kdy bude potřeba letní tábor evakuovat. Při opravdové hrozbě budou účastníci více informovaní o způsobech chování při evakuaci a také budou více vnímat své okolí (tuto situaci budou mít již zažitou z cvičných evakuací). Autorka práce by také cvičné evakuace navrhla jako povinné, aby bylo zajištěno, že opravdu každý tábor bude mít připravené účastníky, kteří při reálném vzniku mimořádné situace budou mít základní povědomí o tom, jak postupovat. Povinnost cvičné evakuace by byla stanovena právní normou, jenž by se věnovala bezpečnosti a dalším důležitým aspektům v problematice zotavovacích akcí.

Příručka pro řešení mimořádných událostí

Dalším návrhem autorky je vytvořit kvalitně propracovanou příručku **Reakce letních táborů na mimořádné události**, která by obsahovala vybrané typy MU (které nejčastěji ohrožují letní tábory) spolu se správnými opatřeními a postupy. Jednalo by se o obecné postupy, které by si každý hlavní vedoucí tábora upravil dle podmínek v místě tábořiště. Každý letní tábor by tak měl vytvořen svůj Plán nouzových situací, se kterým by museli být seznámeni pracovníci tábora a díky tomu by byla bezpečnost daného tábora na vyšší úrovni. K této práci je přiložena příručka *Reakce letních táborů na mimořádné události*, kterou vytvořila autorka práce. Blíže je popsána v kap. 6.2.

Plán nouzových situací by si vytvořil každý hlavní vedoucí (se svým týmem pracovníků) pro svůj tábor, v něm by byly popsány možné nouzové situace, které mohou na táboře nastat. Ke každé ze situací by byly vypsány správné postupy. Dále by měl tento plán obsahovat i evakuační plán a výpis nejbližších evakuačních míst, spolu s evakuačními trasami. S těmito plány nouzových situací by měl následně hlavní vedoucí seznámit všechny pracovníky letního tábora a ve zkratce by zásady chování při nouzových situacích měl přiblížit i účastníkům tábora po příjezdu na místo tábořiště.

Bezpečnostní výklad

V rámci zahájení letního tábora a ihned po přivítání účastníků v tábořišti by měl proběhnout **výklad cílený na bezpečnost účastníků**. Účastníkům by měl být představen táborový řád, následně zásady bezpečného chování spolu s informací o tom, jaké hrozby mohou účastníky ohrozit a jak si počínat, aby nenastala žádná nebezpečná situace. V průběhu tohoto výkladu by pak měly být účastníkům představeny základní zásady při vzniku mimořádných událostí (evakuace, povodeň, požár apod.).

Ostraha tábora

V silách tábora je možné zajistit si vlastními silami **noční hlídky**, které budou neustále ve střehu pro možné odhalení vzniku MU a následné včasné řešení. Hlídky mohou být tvořeny pouze dospělými osobami, nebo doplněny o účastníky tábora. Musí se však dbát na to, aby i přes účast v noční hlídce měl každý z účastníků správnou délku spánku, která je stanovena na 8-9 hodin. (Mrnušík, 2014)

V rámci finančně nákladných návrhů se jedná např. o doporučení **kamerových systémů** pro tábořiště. Hlavní vedoucí (či jiný určený pracovník) by měl neustálý přístup ke kamerovým záznamům, dle kterých by mohl sledovat jak aktuální dění v táboře (např. při nepřítomnosti),

nebo také zpětně dohledávat potřebné informace (např. při ztrátě dítěte – pro popis jeho oblečení a směr útěku, popřípadě osobu, která dítě odvedla apod. nebo při vloupání do tábořiště). Může se jednat například o kamerový systém zprostředkovaný pomocí sítě Wi-Fi, který je možné zakoupit do částky 5 000 Kč (dohledáno pomocí internetového obchodu Datart). I když se částka nezdá být příliš velká, ne každý tábor si ji může dovolit (veškeré peníze využívají především na program apod.) a některé tábory jsou bez přístupu k internetu či celkově k elektřině.

Dalším nákladným výdajem může být zajištění **hlídacího pracovníka**, který bude mít na starost ostrahu tábořiště a kontrolu vstupu osob. Pokud by dotyčný vykonával pouze tuto činnost, znamenalo by to pro organizátora tábora značný výdaj. Z webových stránek nabízejících pracovníky ostrahy lze dohledat, že průměrná hodinová mzda činí 126 Kč, což by při 14denním táboře tvořilo při např. pouze nočních směnách (12 hodin, 14 nocí) částku 21 168 Kč. (Jooble, 2024)

Bezpečnostní akreditace letního tábora

Příklad by si letní tábory v ČR mohly vzít ze Spojených států, kde je vytvořena Americká asociace táborů, která na základě splnění určitých podmínek bezpečnosti udělí **akreditaci** táborům, jež podmínky plní. Rodiče tak nemusí mít strach poslat své dítě na takto ověřený tábor a ví, že je jeho bezpečnost zajištěna na velmi vysoké úrovni. Asociace je zaměřena na řízení rizik a bezpečnost, dále se věnuje také nouzové připravenosti táborů a vytváří různé vzdělávací programy na podporu získávání znalostí pracovníků a organizátorů letních táborů. (American Camp Association, © 2024) Udělení této akreditace pak dokazuje, že se tábor a jeho pracovníci snaží zajistit bezpečnost a pohodu účastníků. Pokud by něco takového vzniklo i v rámci ČR, měli by hlavní vedoucí táborů možnost dokázat zájemcům, že na bezpečnost kladou velký důraz a jejich úsilí bylo oceněno udělením akreditace. Tato akreditace by však musela být obnovována po stanovené době, aby měl kontrolní orgán jistotu, že je bezpečnost stále zajišťována na potřebné úrovni.

Spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému

V neposlední řadě by měli organizátoři letních táborů spolupracovat se složkami IZS, pokud je to možné. Složky IZS nabízí velké spektrum možností, jak lze získat kvalitní informace v problematice bezpečnosti. Jedná se o různá školení (první pomoc, chování v krizových situacích apod.) nebo například ukázky práce složek IZS ať už v prostředí tábora nebo přímo

na pracovišti dané složky. HZS může také organizátorovi tábora poradit s tvorbou Plánu nouzových situací letního tábora.

6.2 Reakce letních táborů na mimořádné události

Na základě výsledků, získaných provedením průzkumu v oblasti zajišťování bezpečnosti účastníků letních táborů, byla autorkou práce vytvořena příručka *Reakce letních táborů na mimořádné události*, která je samostatnou volnou přílohou k této práci. Cílem je představit (nejen) hlavním vedoucím možné základní MU, které mohou ohrozit letní tábor a také vysvětlit správné postupy, pokud je letní tábor touto MU zasažen. S pomocí příručky si následně hlavní vedoucí může vytvořit Plán nouzových situací pro svůj vlastní tábor, a tím mít o něco vyšší úroveň bezpečnosti svého tábora.

Reakce letních táborů na mimořádné události je dokument preventivního charakteru, využitelný i v případě vypuknutí MU. Díky předčasnému plánování a hledání možných hrozeb tábora může organizátor značně eliminovat možné MU. Pokud však ještě nemá svůj vlastní plán, tento mu bude sloužit i v případě nouze a povede ho správným směrem.

Tento dokument obsahuje základní bezpečnostní zásady každého tábora. Do těch patří:

- existence táborového řádu a jeho nutné představení všem účastníkům tábora po příjezdu do tábořiště,
- denní režim,
- vytyčení hranic tábořiště (minimálně slovně, lepší i vizuálně),
- základní bezpečnostní pravidla.

Dále obsahuje základní informace pro hovor s tísňovou linkou, ve kterém je zásadní uvést: KDO volá, ODKUD volá, CO se stalo. Pokud volající propadne panice a neví, co má oznámit, operátor tísňové linky hovor povede a postupnými dotazy si zjistí potřebné informace a popřípadě volajícímu poradí další postup při MU (např. telefonická asistovaná první pomoc). Po představení základních bezpečnostních zásad uvádí dokument postupně všechny základní MU, jež mohou ohrozit bezpečnost účastníků letního tábora. Každá z událostí je popsána, rozdělena a má přiřazeny správné postupy reakcí na ni. Jsou zde uvedeny tyto události:

- evakuace,
- extrémní počasí – přívalové deště, bouřka,

- požár,
- povodeň,
- útok cizí osobou.

Pro tvorbu vlastního plánu nouzových situací jsou zmíněny některé plány nouzových situací ze zahraničí, ze kterých může organizátor tábora čerpat další inspirace.

Celý dokument uzavírá všeobecná kapitola důležitých informací pro různé typy MU.

V závěru práce autorka znovu zdůrazňuje fakt, že každý letní tábor by měl mít vypracovaný vlastní Plán nouzových situací. S ním by měli být seznámeni v celé jeho délce pracovníci tábora. Stručné shrnutí by mělo zaznít pro účastníky tábora při úvodním seznámení s místem tábořiště. Dále by měl mít každý tábor svůj evakuační plán spolu s plněním podmínek požární ochrany.

6.3 Dílčí závěr

Možností, jak zvýšit úroveň zajišťování bezpečnosti účastníků na letních táborech, je opravdu mnoho. Výše byly popsány návrhy, které autorka považuje jako podstatné anebo momentálně v rámci letních táborů v ČR jako absentující. Návrhy byly vytvořeny na základě získaných informací z dotazníkového šetření, řízeného rozhovoru a sběru informací v průběhu celého průzkumu. Po jejich vytvoření byly návrhy konzultovány s odborníky.

Ze získaných názorů pracovníků na provedené cvičné evakuace autorku překvapily tyto názory:

- „...evakuace zabere příliš času z táborového programu,“
- „Každoročně to nebude účastníky bavit.“

Každý názor je vítán a zde jsou odpovědi autorky s vysvětlením pozitivního dopadu cvičných evakuací:

- A. Z časového hlediska záleží pouze na pořadateli cvičné evakuace, jak náročnou si ji naplánuje. Pokud bude zvoleno místo shromaždiště v bezprostřední blízkosti tábořiště, není problém mít cvičnou evakuaci úspěšně hotovou do 10 minut (viz evakuace LT Uhelná – trvala necelých 5 minut).
- B. Ohledně atraktivnosti cvičné evakuace záleží opět na pořadateli cvičné evakuace a programátorech tábora. Fantazii se meze nekladou. Ze získaných názorů

účastníků tábora nebyl ani jeden záporný. Žádný z názorů také neobsahoval informaci, že by to účastníka nebavilo i přes to, že jeden z táborů cvičné evakuace pořádá, a tudíž tato evakuace nebyla první. Cvičná evakuace nemá účastníky bavit, ale naučit je správné postupy.

Provedením dotazníkového šetření byla zjištěna informace, že ne všechny dotazované tábory mají svůj Plán nouzových situací nebo Evakuační plán. Tyto dokumenty jsou zásadní v plánování reakcí na MU a jejich následné řešení. Jejich absence tak ukazuje, že letní tábor nemusí být dostatečně a kvalitně připraven na řešení MU. To může vyústit v ohrožení zdraví či života účastníků letního tábora. Nejen z tohoto důvodu byla autorkou práce vytvořena příručka Reakce letních táborů na mimořádné události. Byly navrženy další možné elementy, díky kterým by byla zvýšena úroveň bezpečnosti účastníků letních táborů.

ZÁVĚR

Diplomová práce se věnovala problematice zajišťování bezpečnosti účastníků na vybraných letních táborech. Práce byla zpracována na základě poznatků autorky a literární rešerši, kde bylo zjištěno, že (nejen) v ČR nedisponujeme velkou dostupností kvalitní a moderní literatury ohledně zajišťování bezpečnosti letních táborů.

Cíl práce byl splněn. Byla zjištěna úroveň u vybraných letních táborů, která byla stanovena na základě získaných poznatků, provedeném dotazníkovém šetření a následném vyhodnocení všech informací.

Provedeným šetřením byly zjištěny určité nedostatky, mezi které lze zařadit špatnou informovanost při pravidlech pohybu organizovaného útvaru dětí a mládeže po silnici nebo například scházející plán nouzových situací nebo alespoň evakuační plán u některých z táborů. Oproti tomu pozitivním zjištěním bylo, že většina pracovníků letních táborů si je vědoma důležitosti informovat při návštěvě vodního prostředí účastníky o bezpečnostních pravidlech, nebo také, že většina hlavních vedoucích plánuje celý tábor (program, bezpečnost) rok dopředu.

Pozitivem praktické části práce bylo zjištění kladných reakcí jak od pracovníků letních táborů, tak od účastníků na provedené cvičné evakuace. Po získání reakcí nebyla ani jedna z nich negativní, i když jeden z vybraných letních táborů pořádá cvičnou evakuaci pravidelně. Lze tedy konstatovat, že účastníky tábora příprava na možné mimořádné události kladně ovlivnila i přes to, že bylo možné, že se právě jedná o reálnou situaci. Účastníci byli odvázní, a nakonec získali nové zkušenosti do svého života.

Praktickou část práce doprovázela neochota ze stran vedení letních táborů. Bylo vcelku obtížné domluvit alespoň 5 letních táborů, kde budou hlavní vedoucí souhlasit s poskytnutím informací o jejich táboře a provedením dotazníkového šetření. Osloveno bylo přes 30 letních táborů, ze kterých se 5 zúčastnilo celého průzkumu (další 1 hlavní vedoucí souhlasil s průzkumem, ovšem pak již nebylo možné se s ním spojit a průzkum provést).

Výstupem práce jsou autorkou stanovené návrhy, které jsou popsány v kapitole 6.1 a dále byla k práci vytvořena příručka *Reakce letních táborů na mimořádné události*, která je popsána v kapitole 6.2 a je přiložena jako volná příloha. Příručka byla vytvořena na základě zjištěné informace, že ne každý tábor má vytvořeny své Plány nouzových situací.

Do přínosů práce lze zařadit aktuálnost tématu spolu s řešením problematiky, která v takové míře v rámci ČR ještě nebyla zkoumána. Dále zde patří již zmíněná příručka, která je vhodná pro využití nejen pro hlavní vedoucí letních táborů. A v neposlední řadě je přínosem důraz na potřebu vytvoření právní normy, která by sjednotila požadavky na bezpečnost na letních táborech i práva a povinnosti pracovníků letních táborů. Provedenými cvičnými evakuacemi v rámci praktické části práce bylo ukázáno, že je zapotřebí se na MU připravovat ještě před jejich vznikem. Většina respondentů z řad pracovníků letních táborů by také souhlasila se zavedením každoroční povinné cvičné evakuace na letních táborech (což je jeden z návrhů autorky práce).

Pro tuto problematiku by bylo vhodné vytvořit například webovou stránku, kde by byly uvedeny možnosti, které nabízí IZS pro zkvalitnění přípravy na MU (nejen) pro letní tábory. Stránka by obsahovala kontakty spolu se způsobem domluvy. Toto by usnadnilo hlavním vedoucím hledání možností ke zkvalitnění zajišťování bezpečnosti a přímo by jim nabídlo přednášky nebo například ukázky od IZS v jejich okolí.

V budoucnu by mohly být podobným způsobem zkoumány případy ztráty účastníka v prostředí tábořiště, ale i mimo něj (např. při výletu), tonutí účastníka a celkově bezpečnost účastníků zotavovacích akcí v okolí vodního prostředí a při pohybu na silnici. Vhodným a aktuálním tématem by bylo řešení MU útoku na letní tábor. V rámci letních táborů by také bylo vhodné ustanovit, jak bude postupováno v případě, že chce rodič přihlásit na letní tábor dítě, které nepodstoupilo všechna povinná očkování.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

© ČESKÁ TELEVIZE. *Za popálení dětí při chemickém pokusu potrestal soud vedoucí tábora podmínkami.* Online. ČT24, 2022. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/3517173-za-popaleni-deti-pri-chemickem-pokusu-potrestal-soud-vedouci-tabora-podminkami>. [citováno 2023-12-14].

AMBROSE, Michael J. a WALTON, Edward A. *Improving Health and Safety at Camp.* Online. *Pediatrics*. 2019, č. 144. Dostupné z: <https://doi.org/10.1542/peds.2019-1355>. [citováno 2024-03-24].

AMERICAN CAMP ASSOCIATION. *Safety at Camp.* Online. American Camp Association, © 2024. Dostupné z: <https://www.acacamps.org/about/safety>. [citováno 2024-03-18].

ANDRESOVÁ, Nela. *Letní tábory 2022.* Online. Česká rada dětí a mládeže, 2022. Dostupné z: <https://crdm.cz/clanky/aktuality/letni-tabory-2022/>. [citováno 2023-12-14].

ANDRESOVÁ, Nela. *Statistika úrazů za rok 2022.* Online. Česká rada dětí a mládeže, 2023. Dostupné z: <https://crdm.cz/clanky/aktuality/statistika-urazu-za-rok-2022/>. [citováno 2023-12-14].

BÁDAL, Marek. *Trvám na své kastraci, prohlásil u soudu pedofil. Soud mu za zneužívání dětí potvrdil 5,5 roku.* Online. Novinky.cz, 2023. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-trvam-na-sve-kastraci-prohlasil-u-soudu-pedofil-soud-mu-za-zneuzivani-deti-potvrdil-55-roku-40441356>. [citováno 2023-12-14].

BARTÁK, Libor. *Policisté zavítali na letní tábor v Heřmanicích v Podještědí.* Online. 2023. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/policiste-zavitali-na-letni-tabor-v-hermanicich-v-podjestedi.aspx>. [citováno 2024-03-23].

BARTOSZ, Jakub. *Táborový vedoucí na Příbramsku sexuálně obtěžoval dívku, obviněný 64letý muž je ve vazbě.* Online. Novinky.cz, 2023. Dostupné z: https://www.novinky.cz/clanek/krimi-taborovy-vedouci-na-pribramsku-sexualne-obtezoval-divku-policie-64leteho-muze-obvinila-40441811#utm_content=ribbonnews&utm_term=letn%C3%AD%20t%C3%A1bor&utm_medium=hint&utm_source=search.seznam.cz. [citováno 2023-12-14].

BERKOVÁ, Monika. *Historie a současnost dětských táborů v Moravských Budějovicích.* Online, Bakalářská práce, vedoucí Mgr. Helena Stejskalová. České Budějovice: Jihočeská

univerzita v Českých Budějovicích – Fakulta Pedagogická, 2015. Dostupné z: https://theses.cz/id/gmsc10/berkova_historie_a_soucasnost_detskych_taboru_v_moravskyc.pdf?lang=en;zpet=%2Fvyhledavani%2F%3Fsearch%3DStejskalov%C3%A1%20Michaela%26start%3D69. [citováno 2024-03-24].

BEROŮŠEK, Petr. *Rádce provozovatele a vedoucího dětského tábora*. Praha: Soudy, 1999. Paragrafy do kapsy

BLÁHA, Ladislav. *Rozhovor pravidla*. Online. Univerzita J. E. Purkyně – Pedagogická fakulta, 2019. Dostupné z: <https://www.pf.ujep.cz/wp-content/uploads/2019/03/6-Rozhovor-pravidla.pdf>. [citováno 2024-03-11].

BRZOBOHATÁ, Zuzana; BULÍN, Jiří; BURDA, Jan; JELENOVÁ, Michaela; JONÁŠ, Jakub et al. *Velká kniha o táborech*. Prostějov: Computer Media, 2022. ISBN 978-80-7402-454-2.

CRDR SPOL. S.R.O. *Mimořádná událost*. Online. © 2023. Dostupné z: <https://www.bozp.cz/aktuality/mimoradna-udalost/>. [citováno 2023-11-25].

ČESKO. *Vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti*. Online. Zákony pro lidi, © 2010–2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-106>. [citováno 2023-11-27].

ČESKO. *Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*. Online. Zákony pro lidi, © 2010–2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>. [citováno 2023-11-25].

ČESKO. *Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů*. Online. Zákony pro lidi, © 2010–2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-258>. [citováno 2023-11-25].

ČESKO. *Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí*. Online. Zákony pro lidi, © 2010–2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-359>. [citováno 2023-11-25].

ČESKO. *Zákon č. 374/2011 Sb., zákon o zdravotnické záchranné službě*. Online. Zákony pro lidi, © 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-374>. [citováno 2024-03-06].

ČEVELOVÁ, Magdalena. *SWOT analýza*. Online. Magdalena Čevelová, 2011. Dostupné z: <https://www.cevelova.cz/proc-swot-analyza/>. [citováno 2024-03-06].

DATART. *Kamerový systém Tenda*. Online. DATART. © 2024. Dostupné z: https://www.datart.cz/kamerovy-system-tenda-k4w-3tc-video-security-kit-2k-4x-camera-k4w-3tc-cerny-bily.html?gad_source=1&gclid=CjwKCAjwzN-vBhAkEiwAYiO7oOGGRSB16A25k2_sT1LrNvc0ydsj4Cx5OM6kkGyKjAFHfBnpyxwmpxoCkGcQAvD_BwE. [citováno 2024-03-18].

DIAKONIE ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ. *Evakuace a sirény? Podívejte se, jak o nich učíme děti na letních táborech*. Online. 2022. Dostupné z: <http://odolnaobec.cz/2021/07/30/evakuace-a-sireny-podivejte-se-jak-o-nich-ucime-deti-na-letnich-taborech/?fbclid=IwAR3IPef09nMVI-XvUGuZqU-AdT1VASrXk14WuReym5YWLAE6s9ZXqHZkPFY>. [citováno 2024-03-23].

Dobrý tábor. Online. SKYLAB, SPOL. S R. O. Pionýr.cz, © 2023. Dostupné z: <https://pionyr.cz/rodice/dobry-tabor/>. [citováno 2023-12-14].

Druhy táborů. Online. CCUSA. Dostupné z: <https://www.ccusa.cz/PROGRAMY/Camp-Counselors-USA/Druhy-t%C3%A1bor%C5%AF>. [citováno 2023-12-14].

DVOŘÁK, Jan. *Téměř sto účastníků letního dětského tábora pod Templštejnem muselo cvičně opustit tábořiště*. Online. Požáry.cz, 2015. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/119507-temer-sto-ucastniku-letniho-detskeho-tabora-pod-templstejnem-muselo-cvicne-opustit-taboriste/>. [citováno 2023-12-14].

Ernest Thompson Seton with an early group of Woodcraft Indians. Online. In: ResearchGate. 2010. Dostupné z: https://www.researchgate.net/figure/Ernest-Thompson-Seton-with-an-early-group-of-Woodcraft-Indians-circa-1903-Courtesy-of_fig2_249734002. [citováno 2024-03-30].

Evakuační místa Kořenec. Online. In: ENVIPARTNER S.R.O. Portál obce, 2024. Dostupné z: <https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/evakuacni-mista/korenc>. [citováno 2024-03-18].

Evakuační místa Mladkov. Online. In: ENVIPARTNER S.R.O. Portál obce, 2024. Dostupné z: <https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/evakuacni-mista/mladkov>. [citováno 2024-03-18].

FILOUŠ, Michal. *Tábor a právo*. Tábor (Mravenec). Brno: Mravenec, 2006. ISBN 80-86994-11-2.

FISHER, Kristen. *Want a safe summer camp experience? What to look for—and what to avoid.* Online. Motherly. 2022. Dostupné z: <https://www.mother.ly/parenting/safety/summer-camp-safety-tips-for-parents/>. [citováno 2024-03-23].

FLAJŽÍKOVÁ, Natálie. „Děti s ADHD by jinde moc nechtěli.“ *Nemocnice v Ostravě pořádá vlastní tábor pro děti z psychiatrie.* Online. Irozhlas.cz, 2023. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/spolecnost/adhd-deti-tabor-psychiatrie-ostrava-fakulni-nemocnice_2308171411_kac?_gl=1*18xv2ao*_ga*ODkyMzMyMzEwLjE2OTYyNDg1MTE.*_ga_NHXTP7RWNV*MTY5NjI0ODUwOC4xLjEuMTY5NjI0ODUwOC4wLjAuMA..&_ga=2.39047904.2119909633.1696248511-892332310.1696248511/. [citováno 2023-12-14].

FOLWARCZNY, Libor a Jiří POKORNÝ. *Evakuace osob.* V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 125 s. SPBI Spektrum. Červená řada, 2006. ISBN 8086634922.

FRYŠOVÁ, Marie. *EVALVACE LETNÍCH DĚTSKÝCH TÁBORŮ.* Online, Bakalářská práce, vedoucí PhDr. Hana Dvořáčková. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2010. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/32436/BPTX_2009_1_11280_LD_EF01_298661_0_80352.pdf?sequence=1/. [citováno 2023-12-14].

Gaza gunmen 'set fire to UN summer camp for children'. Online. BBC.com, 2010. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/10433004/>. [citováno 2023-12-14].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR. *Zvláštní povodně.* Online. Kraj Vysočina – Hasičský záchranný sbor České republiky, © 2023. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/zvlastni-povodne.aspx/>. [citováno 2023-11-27].

Germany: Excavator accident leaves 2 dead, several injured. Online. DW.com, 2023. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/germany-excavator-accident-leaves-2-dead-several-injured/a-66023509/>. [citováno 2023-12-14].

GESKE, Stefanie. *Unwetter überschwemmt Lagerplatz: «Wir haben das Nötigste gepackt und mussten in der Zivilschutzanlage übernachten».* Online. Nidwaldner Zeitung, 2021. Dostupné z: <https://www.nidwaldnerzeitung.ch/zentralschweiz/nidwalden/oberrickenbach-jubla-lager-von-unwetter-ueberrascht-wir-haben-das-noetigste-zusammengepackt-und-wurden-in-die-zivilschutzanlage-gebracht-ld.2162474/>. [citováno 2023-12-14].

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR JIHOMORAVSKÉHO KRAJE. *Evakuace*. Online. Portál krizového řízení JHM, © 2023. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/rady/chytre-blondynky-radi/evakuace?fbclid=IwAR05xargNUw-oPqpH8dj7OJSK712BkJoXi-j5FwW7AAsDGaf2Rj374cuU0Y#spec/>. [citováno 2023-11-27].

Historie dětských letních táborů v Čechách. Online. NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR. Ptejsk knihovny.cz, 2016. Dostupné z: <https://www.ptejsekknihovny.cz/dotazy/historie-detskych-letnich-taboru-v-cechach>. [citováno 2023-12-14].

HRČKOVÁ, Kamila. *Přírodní rizika a jejich předcházení při táboření v přírodě*. Online, Diplomová práce, vedoucí doc. PaedDr. Eduard Hofmann, CSc. Brno: Masarykova univerzita – Pedagogická fakulta, 2010. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/173846/pedf_m/. [citováno 2024-03-24].

HUBÁČEK, Milan. *Historie skautingu*. Online. Nakolisku.net. Dostupné z: <https://nakolisku.net/historie-skautingu>. [citováno 2023-10-28].

HUTCHINSON, Bill. *Summer camp safety in spotlight after Texas shooting*. Online. Abcnews.com, 2022. Dostupné z: <https://abcnews.go.com/US/top-camp-director-vows-texas-shooting-disrupt-summer/story?id=85406508>. [citováno 2023-12-14].

HZS KHK - PS RYCHNOV N/KN. *Dílčí zpráva o zásahu: Technická pomoc*. 2023.

CHANG, Megan et al. *Assessing Disaster Preparedness Among Select Children's Summer Camps in the United States and Canada*. Online. Southern Medical Journal, vol. 110, August 2017. Dostupné z: <https://doi.org.10.14423/SMJ.0000000000000678/>. [citováno 2023-12-08]

Jak poznat dobrý tábor. Online. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, © 2013–2023. Dostupné z: https://www.msmt.cz/mladez/jak-poznat-dobry-tabor?fbclid=IwAR2Wx_o5-PIWjxJrAPRJaOek0kaHgQoshTz9zuES8mtfJSeIRm72dCuJLPQ. [citováno 2023-12-14].

Jedovnice. Online. In: GOOGLE. Google maps, 2024. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Jedovnice,+679+06+Jedovnice/@49.3333637,16.7728818,582m/data=!3m1!1e3!4m6!3m5!1s0x47128cd5b4f6c253:0xc4de622b28469627!8m2!3d49.3445311!4d16.7559549!16s%2Fm%2F03cxkzt?entry=ttu>. [citováno 2024-03-18].

KARBAN, Filip. *Jak skončili sexuální predátoři z filmu V síti*. Online. Seznam zprávy, 2021. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/jak-skoncili-sexualni-predatori-z-filmu-v-siti-146775>. [citováno 2023-12-14].

KLEVETOVÁ, Barbora. *Zdraví ohrožující aktivity dětí na dětských táborech*. Online, Bakalářská práce, vedoucí Mgr. Jan Sýkora. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové Pedagogická fakulta, 2014. Dostupné z: <https://theses.cz/id/hxde4q/>. [citováno 2024-03-24].

Kolik vydělává Ostraha v České republice? Online. Jooble, © 2007–2024 Dostupné z: <https://cz.jooble.org/salary/ostraha/>. [citováno 2024-03-18].

KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA do roku 2025 s výhledem do roku 2030. Online. Ministerstvo vnitra - Generální ředitelství HZS ČR, 2020. Dostupné také z: <https://www.hzscr.cz/soubor/koncepce-oob-2025-2030-pdf.aspx>.

KOPŘIVA, Jakub. *Na dětském táboře pro youtubery ve Volyni zemřel nezletilý*. Online, 2015. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/smrt-na-detskem-tabore-ve-volyni.A150807_210400_in_domov_ELE/. [citováno 2023-12-14].

Kořenec. Online. In: GOOGLE. Google maps, 2024. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/49%C2%B031'09.5%22N+16%C2%B044'59.5%22E/@49.5218297,16.7485206,2257m/data=!3m1!1e3!4m4!3m3!8m2!3d49.51931!4d16.74986?entry=ttu/>. [citováno 2024-03-18].

KOZIK, Tomasz. *Scouting in East Europe: basic stages, examples of historiographic works, institutions of history*. Wydanie I. Wyszaków: Altmedia, 2017. ISBN 978-83-927956-6-7.

KRAJČI, Marek. *ČRDM – výsledky šetření Tábory 2016–2017*. Online. Česká rada dětí a mládeže, 2017. Dostupné z: <https://crdm.cz/clanky/aktuality/crdm-vysledky-setreni-tabory-2016-2017/>. [citováno 2023-12-14].

KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ ML. a Libor FOLWARCZNY. *Ochrana obyvatelstva*. 2. vydání. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. ISBN 978-80-7385-134-7

Kryjeme Vám záda: Online kurz první pomoci. Online. In: Kryjeme Vám záda. © 2024. Dostupné z: <https://kryjemevamzada.cz/>. [citováno 2024-03-24].

KURUTZ, Steven. *A New Summer Camp Activity: Dealing With Extreme Weather*. Online. The New York Times, 2023. Dostupné

z: <https://www.nytimes.com/2023/07/19/style/summer-camp-heat.html/>. [citováno 2023-12-14].

Letní tábor Uhelná. (2023, June 12). Facebook, 2023. Dostupné z: https://www.facebook.com/photo/?fbid=637582121731649&set=pb.100064396014360.-2207520000&locale=cs_CZ. [citováno 2024-01-22]

LLAKAJ-LOLJA, Gerta, KOVNER, Bella a GRACENI, Faviola (ed.), 2012. *Summer Camps, Protection, Learning and Fun!: A practical Handbook to Organizing Summer Camps for Children.* Online. Albania: Terre des hommes, 2012. Dostupné z: <https://childhub.org/en/child-protection-online-library/summer-camps-protection-learning-and-fun?language=ru/>. [citováno 2023-05-18].

MATYÁŠ, Milan. *Příprava, personální, organizační a obsahové zabezpečení tábora: příručka pro účastníky kurzu – pracovní text ke studiu.* Online. Pojďme spolu. Brno: Jihomoravská krajská organizace Pionýra, 2015. Dostupné z: https://pionyr.cz/wp-content/uploads/2021/01/03_04_05_06_Program_Organizace_Personalistika.pdf. [citováno 2024-03-24].

Milovy. Online. Google maps. 2024. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Penzion+Posledn%C3%AD+M%C3%ADle/@49.6679175,16.0859422,680m/data=!3m1!1e3!4m6!3m5!1s0x470d990df3f15131:0x7199de004cd3e3aa!8m2!3d49.6687214!4d16.0872459!16s%2Fg%2F11b6cb3c5b?entry=ttu>. [citováno 2024-03-24].

MINAŘÍKOVÁ, Kamila. *Útěk od tubery, nácvik na povodně. Letní tábory byly za Masaryka státním zájmem.* Online. Deník.cz, 2022. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/letni-tabory-historie.html/. [citováno 2023-12-14].

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Ochrana měkkých cílů.* Online. Ministerstvo vnitra České republiky, © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx>. [citováno 2023-11-27].

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Bezpečnostní politika.* Online. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/index.html. [citováno 2023-11-25].

MRNUŠTÍK, Pavel. *Organizace letního dětského tábora a aspekty jeho výběru*. Online, Diplomová práce, vedoucí Mgr. Viktor Pacholík, Ph.D. Brno: Masarykova univerzita, 2014. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/umk49/annotation_english.txt?info. [citováno 2024-03-18].

NADAČNÍ FOND DĚTSKÉ ONKOLOGIE KRTEK. *Akce dětem*. Online. © 2024. Dostupné z: <https://krtek-nf.cz/pro-rodiny/akce-detem/>. [citováno 2024-03-18].

Návštěva Moravské ligy TFA. Online. In: Nadační fond dětské onkologie Krtek. Dostupné z: https://www.facebook.com/photo?fbid=874688157494982&set=pcb.874688544161610&locale=cs_CZ. [citováno 2024-03-24].

NAZAREJ, Kateřina. 11. 12. 2023. *Informace o letním táboře Letní tábor Nadačního fondu dětské onkologie* [osobní komunikace].

NEDĚLNÍKOVÁ, Hana a kol. *STATISTICKÁ ROČENKA Hasičského záchranného sboru České republiky*. Online. Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., 2022. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/informacni-servis-statistiky-rocenka-2022-pdf.aspx>. [citováno 2023-12-14].

NOVINKY.CZ. *Stromy popadaly na stany na dětském táboře, další hasiči evakuují*. Online. Novinky.cz, 2021. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-kvuli-bourkam-museli-hasici-evakuovat-detske-tabory-40365718?fbclid=IwAR04k3HbIWzcth3slj-gMddyik2Qy6W3GmLkEkVKt3xCGegVGwND4n9sJs4>. [citováno 2023-11-27].

NOVOTNÁ, Jana; EIBEL, Zdeněk a TŮMA, Jiří. *Surveillance dětských úrazů na letních dětských táborech*. Online. *Prevence úrazů, otrav a násilí*. S. 44-57. ISSN 1804-7858, 2010. Dostupné z: <http://casopis-zsfju.zsf.jcu.cz/prevence-urazu-otrav-a-nasili/administrace/clankyfile/20120509125801812355.pdf>. [citováno 2023-12-09].

NOVOTNÁ, Markéta a POLÁK, Jan. *Učitelé by měli vědět, jak se pohybovat se skupinou dětí v silničním provozu*. Online. Tým silniční bezpečnosti. 2019. Dostupné z: <https://www.tymbezpecnosti.cz/novinka/1011/ucitele-by-meli-vedet-jak-se-pohybovat-se-skupinou-deti-v-silnicnim-provozu.html>. [citováno 2024-03-20].

Opilí vedoucí změnili tábor v krvavý horor. Online. Blesk.cz, 2004. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/25020/opili-vedouci-zmenili-tabor-v-krvavy-horor.html>. [citováno 2023-12-14].

Pavlátova louka. Online. In: GOOGLE. Google maps, 2024. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Pavl%C3%A1tova+louka/@50.3475913,16.1661905,335m/data=!3m1!1e3!4m6!3m5!1s0x470e71a71559b1bd:0x4c5e6cd2e169a292!8m2!3d50.3475373!4d16.1681544!16s%2Fg%2F11h15xmvhc?entry=ttu>. [citováno 2024-03-18].

PELIKÁN, Aleš. *Trosky vyhlídky na Děčínsku, z níž spadly děti, odvezli*. Online. Novinky.cz, 2023. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-trosky-vyhličky-na-decinsku-z-niz-spadly-deti-odvezli-40441206>. [citováno 2023-12-14].

PLECHÁČEK, Václav. *Kvůli silným bouřkám hasiči v kraji evakovali dva dětské tábory. Naštěstí se nikomu nic nestalo*. Online. Český rozhlas, 2021. Dostupné z: <https://hradec.rozhlas.cz/kvuli-silnym-bourkam-hasici-v-kraji-evakovali-dva-detske-tabory-nastesti-se-8530676?fbclid=IwAR0hQjOgNcPRpiCdfS0M4XhymptQChpxHI0PQk28lQlejDpMpmp5OdABS1E>. [citováno 2023-12-14].

PLUCKOVÁ, Irena, Dušan VIČAR, Tomáš MILÉŘ, Petr SLÁDEK, Ivo SVOBODA, Kateřina ŠMEJKALOVÁ, Jiří ŠIBOR a Magdalena KONEČNÁ. *Jak se zachovat, když...: pro 2. stupeň ZŠ vztahující se k osvojování účelného chování při mimořádných událostech a při ohrožení v každodenních rizikových situacích*. Brno: Nová škola, 2016. Duhová řada. ISBN 978-80-7289-746-9.

PLUMMER, Robert a ARMSTRONG, Kathryn. *Greece wildfires: 1,200 children evacuated from summer camp as blaze nears*. Online. BBC.com, 2023. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-europe-66226500>. [citováno 2023-12-14].

POLÁK, Michael. *Polovina dětí na tábore na Liberecku onemocněla. Případ řešili hygienici*. Online. Novinky.cz, 2023. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-polovina-deti-na-tabore-na-liberecku-onemocnela-pripad-resili-hygienici-40439648>. [citováno 2023-12-14].

POLÁK, Michael. *Šel na toaletu a pro pivo. Táborový vedoucí dostal za utonutí dítěte podmínku*. Online. Novinky.cz, 2023. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-sel-na-toaletu-a-pro-pivo-taborovy-vedouci-dostal-za-utonuti-ditete-podminku-40433262>. [citováno 2023-12-14].

Portál obce. Online. ENVIPARTNER, S.R.O. © 2021. Dostupné z: <https://www.portalobce.cz/>. [citováno 2024-03-24].

Poučení o bezpečnosti na letním táboru (LT) OSH Rychnov N. K. Online. In: NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ. OSH RYCHNOV N. K. 2023. Dostupné z: https://www.oshrychnov.cz/wp-content/uploads/2023/01/Pouceni_o_bezpecnosti_2023.pdf. [citováno 2024-03-24].

Pracovník oddělení prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje. 28. 2. 2024. *Rozhovor o zajišťování bezpečnosti na letních táborech* [osobní komunikace].

PRINC, Ivan a ŠAFAŘÍK, Zdeněk. Rizika a prevence v oblasti ochrany dětí v dětských táborech. *Krizový manažment*. Roč. 16, č. 1/2017, s. 74-82. 2018. ISSN 1336-0019.

PRINC, Ivan; LIPOVSKÝ, Ivan a ŠAFAŘÍK, Zdeněk. Rizika, prevence a ochrana dětí v dětském táboře Kennolyn Camps v USA. *Krizový manažment*. Roč. 17, č. 1-2018, s. 34-33. 2018. ISSN 1336-0019.

RAY, Michael. *Oslo and Utøya attacks of 2011*. Online. Britannica.com, 2018. Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/Oslo-and-Utoya-attacks-of-2011>. [citováno 2023-12-14].

SAADOUNI, Štěpánka. *Evakuace tábora: Rychle pryč, řekli si tam, když se začala zvedat Doubrava*. Online. Deník.cz, 2020. Dostupné z: <https://www.denik.cz/regiony/evakuace-tabora-rychle-pryc-rekli-si-tam-kdyz-se-zacala-zvedat-doubrava-20200630.html?fbclid=IwAR31o3YjqkOgouAv8pWgPQQV5oA5A15k99uWFqTzo1doKcRrD4MiR5sRPK8>. [citováno 2023-12-14].

STREICHSBIEROVÁ, Eva. *Voda vtrhla do táborů, nemocnice řešila řadu zranění při úklidu po bouřce*. Online. Idnes.cz, 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/jihlava/zpravy/hasici-evakuace-detsky-tabor-krelovice-pelhrimov.A210709_112632_jihlava-zpravy_evs. [citováno 2023-12-14].

Stromy popadaly na stany na dětském táboře, další hasiči evakuují. Online. Novinky.cz, 2021. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-kvuli-bourkam-museli-hasici-evakuovat-detske-tabory-40365718>. [citováno 2023-12-14].

ŠEJTKA, Ondřej. *Přehled legislativy pro pořádání letních táborů*. Online. Poradna ČRD pro organizace pracující s dětmi a mládeží, 2016. Dostupné z: <http://poradna.crdm.cz/letni-tabory/prehled-legislativy-pro-poradani-letnich-taboru-306>. [citováno 2023-11-27].

ŠEVČÍK. *Pořádání a organizace dětských táborů z hlediska právních norem*. Online, 2014. Dostupné z: <https://publi.cz/books/174/05.html>. [citováno 2023-11-27].

ŠKODA, Martin. *Příprava praktikantů k vedení dětských oddílů na letních táborech*. Online, Bakalářská práce, vedoucí Mgr. Andrea Rozkocová, Ph. D. Liberec: Technická univerzita v Liberci – Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, 2019. Dostupné z: <https://dspace.tul.cz/items/19c732d8-21ce-44d9-b4d6-e7d8f23a6ab5>. [citováno 2024-03-24].

TROUSILOVÁ, Alžběta. *Z rozhledny na Děčínsku se zřítilo osm dětí*. Online. Novinky.cz, 2023. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-z-rozhledny-na-decinsku-spadlo-sest-deti-zasahuje-vrtulnik-40439705>. [citováno 2023-12-14].

Uhelná. Online. In: GOOGLE. Google maps, 2024. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/@50.3638089,17.025129,1123m/data=!3m1!1e3?entry=ttu>. [citováno 2024-03-18].

Utøya memorial. Online. BucketlistNorway.com, 2022. Dostupné z: <https://bucketlistnorway.com/item/utoya-memorial/>. [citováno 2023-12-14].

VALLORY, Eduard. *Světový skauting*. Junák - český skaut, 2016. ISBN 978-80-7501-097-1.

Vůdcovská zkouška: příručka nejen k přípravě na vůdcovskou zkoušku. Junák – český skaut. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, Tiskové a distribuční centrum. ISBN 978-80-86825-81-6, 2017. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/files/2a645999-315b-4152-83d9-1d7369f25cda/>. [citováno 2023-11-06]

Výcvikové centrum Armády ČR Mladkov. Online. In: GOOGLE. Google maps, 2024. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/V%C3%BDcvikov%C3%A9+centrum+Arm%C3%A1dy+%C4%8CR+-+Mladkov/@50.110809,16.6081675,553m/data=!3m1!1e3!4m1!1m8!3m7!1s0x470dfe8261d1c419:0x400af0f66157730!2sMladkov!3b1!8m2!3d50.0968525!4d16.6269248!16s%2Fm%2F03m4dcr!3m5!1s0x470dfd0dafb35e2f:0xf17ca0d427deb1d!8m2!3d50.1118843!4d16.611001!16s%2Fg%2F11k5hsy008?entry=ttu>. [citováno 2024-03-18].

VYSTRČIL, Pavel. 1. 11. 2023. *Informace o letním táboře Letní expedice Vlků* [osobní komunikace].

Záhadná smrt malého táborníka (13): Stojí za ní počítačové hry? Online. TN.cz, 2015. Dostupné z: <https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/318231-zahadna-smrt-maleho-tabornika-13-stoji-za-ni-pocitacove-hry>. [citováno 2023-12-14].

Zástava dechu u dítěte? Bez pomoci zemře, to Štíbrové zachránil otec, říká lékař záchranky Dvořák. Online. In: DVTV, 2021. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=dr8TKR_m4Jo. [citováno 2024-03-24].

Znásilnil šest malých chlapců během tří let. Žil řádně, byl to exces, vysvětlil soud velice mírný trest. Online. Novinky.cz, 2023. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-znasilnil-sest-malych-chlapcu-behem-tri-let-zil-radne-byl-to-exces-vysvetlil-soud-velice-mirny-trest-40441593>. [citováno 2023-12-14].

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČR	Česká republika
ČRDM	Česká rada dětí a mládeže
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
HZS KHK	Hasičský záchranný sbor Královehradeckého kraje
IZS	Integrovaný záchranný systém
KSČ	Komunistická strana Československa
LARP	Live action role play (hraní rolí naživo)
LT	Letní tábor
MŠ	Mateřská škola
MU	Mimořádná událost
NARVAL	Netradiční, akční, rozvojový, vzdělávací a lesní kurz
NFDO	Nadační fond dětské onkologie
PČR	Policie České republiky
PO ČSM	Pionýrská organizace československého svazu mládeže
PO	Požární ochrana
PP	První pomoc
ROH	Revoluční odborové hnutí
ZoVZ	Zákon o ochraně veřejného zdraví

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Seton s táborníky (ResearchGate, 2010)	25
Obrázek 2 Stanová podsada (FB LT Uhelná, 2023)	27
Obrázek 3 Statistika ubytování na letních táborech (Krajčí, 2017)	38
Obrázek 4 Poničený stan, Verněřovice (Novinky, 2021)	40
Obrázek 5 Památník Utoya (BucketlistNorway, 2022)	45
Obrázek 6 Tábořiště LT Uhelná (Vlastní)	51
Obrázek 7 Lom Pelnář (Vlastní)	52
Obrázek 8 Okolí LT Uhelná (Google maps, 2024)	52
Obrázek 9 Okolí LT Soptíkovo táboření (Google maps, 2024)	53
Obrázek 10 Okolí LT Stopa (Google maps, 2024)	54
Obrázek 11 Evakuační místa Mladkov (Portál obce, 2024)	54
Obrázek 12 Stany týpí a zubřici (Vystrčil, 2023)	55
Obrázek 13 Okolí LT Letní expedice Vlků (Google maps, 2024)	56
Obrázek 14 Okolí LT NFDO Krtek (Google maps, 2024)	56
Obrázek 15 Vesmírné dobrodružství (NFDO Krtek, 2023)	57
Obrázek 16 Výklad o soutěži TFA (FB NFDO Krtek, 2023)	58
Obrázek 17 Okolí LT Dlouhá Loučka (Google maps, 2024)	58
Obrázek 18 Fotodokumentace okolí LT Dlouhá Loučka (Vlastní)	59
Obrázek 19 Cvičná evakuace LT Uhelná (Vlastní)	87
Obrázek 20 Seznam faktorů SWOT analýzy (Vlastní)	92
Obrázek 21 Logo kurzu první pomoci (Kryjeme Vám záda, 2024)	102

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Otázka č. 1 (Vlastní).....	60
Graf 2 Otázka č. 2 (Vlastní).....	60
Graf 3 Otázka č. 3 (Vlastní).....	61
Graf 4 Otázka č. 4 (Vlastní).....	62
Graf 5 Otázka č. 5 (Vlastní).....	63
Graf 6 Otázka č. 6 (Vlastní).....	63
Graf 7 Otázka č. 8 (Vlastní).....	65
Graf 8 Otázka č. 9 (Vlastní).....	65
Graf 9 Otázka č. 10 (Vlastní).....	66
Graf 10 Otázka č. 11 (Vlastní).....	67
Graf 11 Otázka č. 14 (Vlastní).....	69
Graf 12 Otázka č. 1 (Vlastní).....	72
Graf 13 Otázka č. 2 (Vlastní).....	72
Graf 14 Otázka č. 4 (Vlastní).....	74
Graf 15 Otázka č. 5 (Vlastní).....	74
Graf 16 Otázka č. 6 (vlastní).....	75
Graf 17 Otázka č. 7 (Vlastní).....	76
Graf 18 Otázka č. 8 (Vlastní).....	76
Graf 19 Otázka č. 12 (Vlastní).....	78
Graf 20 Otázka č. 13 (Vlastní).....	79
Graf 21 Otázka č. 14 (Vlastní).....	79
Graf 22 Otázka č. 15 (Vlastní).....	80
Graf 23 Otázka č. 16 (Vlastní).....	80
Graf 24 Otázka č. 18 (Vlastní).....	81
Graf 25 Otázka č. 23 (Vlastní).....	84
Graf 26 Výsledek SWOT analýzy (Vlastní).....	96

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Otázka č. 3 (Vlastní)	61
Tabulka 2 Otázka č. 4 (Vlastní)	62
Tabulka 3 Otázka č. 7 (Vlastní)	64
Tabulka 4 Otázka č. 10 (Vlastní)	66
Tabulka 5 Otázka č. 12 (Vlastní)	67
Tabulka 6 Otázka č. 13 (Vlastní)	68
Tabulka 7 Otázka č. 15 (Vlastní)	69
Tabulka 8 Otázka č. 16 (Vlastní)	70
Tabulka 9 Otázka č. 3 (Vlastní)	73
Tabulka 10 Otázka č. 4 (Vlastní)	73
Tabulka 11 Otázka č. 7 (Vlastní)	75
Tabulka 12 Otázka č. 9 (Vlastní)	77
Tabulka 13 Otázka č. 10 (Vlastní)	77
Tabulka 14 Otázka č. 11 (Vlastní)	78
Tabulka 15 Otázka č. 17 (Vlastní)	81
Tabulka 16 Otázka č. 19 (Vlastní)	82
Tabulka 17 Otázka č. 20 (Vlastní)	82
Tabulka 18 Otázka č. 21 (Vlastní)	83
Tabulka 19 Otázka č. 22 (Vlastní)	83
Tabulka 20 Otázka č. 24 (Vlastní)	85
Tabulka 21 Informace z formulářů evakuace (Vlastní)	89
Tabulka 22 Harmonogram cvičných evakuací (Vlastní)	89
Tabulka 23 Silné stránky (Vlastní)	93
Tabulka 24 Slabé stránky (Vlastní)	94
Tabulka 25 Příležitosti (Vlastní)	95
Tabulka 26 Hrozby (Vlastní)	96
Tabulka 27 Vytvoření podmínek hodnocení úrovně bezpečnosti (Vlastní)	99

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník pro praktikanty a oddílové vedoucí

Příloha P II: Dotazník pro hlavní vedoucí letních táborů

Příloha P III: Otázky pro řízený rozhovor s pracovníkem HZS Zlínského kraje

Příloha P IV: Informace ke cvičné evakuaci letního tábora

Příloha P V: Formulář cvičné evakuace letního tábora

Příloha P VI: Reakce letních táborů na mimořádné události – volná příloha

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK PRO PRAKTIKANTY A ODDÍLOVÉ VEDOUCÍ

Dotazník pro praktikanty a oddílové vedoucí

Dobrý den, jsem studentka Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, a právě zpracovávám diplomovou práci na téma "Zajištění bezpečnosti vybraných letních táborů".

Ráda bych Vás tímto poprosila o vyplnění dotazníku, který mi pomůže při zpracování praktické části práce.

Dotazník je anonymní, otázky jsou uzavřené nebo s možností otevřené odpovědi.

Velmi Vám děkuji za pomoc,

Bc. Nikola Zedníková, fakulta logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati

* Označuje povinnou otázku

1. Kterého tábora se účastníte? *

Označte jen jednu elipsu.

- Letní tábor Uhelná
- Letní tábor Stopa
- Letní tábor Dlouhá Loučka
- Letní tábor Soptíkovo táboření
- Letní expedice Vlků - Liga lesní moudrosti
- Letní tábor Nadačního fondu dětské onkologie KRTEK
- Jiné:

2. Prošel/prošla jste nějakým typem školení před účastí na letním táboře jako praktikant/oddílový vedoucí? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

3. Pokud ano, jaké školení jste absolvoval/a? Pokud jich bylo více, prosím o jejich vypsání, pokud žádné, vložte pouze tečku. *
-

4. Jaké hrozby ohrožují Váš tábor (např. požáry, povodně apod.)? Můžete vybrat více možností. *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Požár
- Povodeň (v okolí tábora je řeka/potok/jezero/rybník...)
- Únik nebezpečné látky (v okolí je firma pracující s nebezpečnými látkami)
- Dopravní nehoda (tábor se nachází přímo u silnice)

5. Než jste se poprvé účastnil/a tábora jako praktikant/oddílový vedoucí, znal/a jste jeho okolí? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

6. Při přípravě i v průběhu tábora, připravujete se na možné nebezpečné situace, které mohou ohrozit bezpečnost na táboře? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

7. Pokud se připravujete na možné nebezpečné situace, jakým způsobem? *
-

8. Myslíte si, že v případě mimořádné situace (požár, nutnost evakuace apod.) jste schopen/schopna jednat okamžitě a efektivně? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

9. Byl/a jste seznámen/a s evakuačním plánem Vašeho tábora? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano, s evakuačním plánem jsem byl/a seznámen/a
- Ne, evakuační plán jsem neviděl/a, ale náš tábor ho má
- Ne, náš tábor nemá evakuační plán
- Nejsem si jist/a, zda má náš tábor evakuační plán

10. Pokud jdete po silnici se skupinou více jak 2 osob, po které straně silnice půjdete? *

Označte jen jednu elipsu.

- Pravá
- Levá
- Podle provozu

11. Když navštěvujete vodní prostředí, upozorňujete účastníky tábora na nějaká pravidla chování? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne
- Nevím

12. Co budete dělat, když spatříte oheň ve vašem okolí?

13. Co budete dělat, když bude extrémní vítr v noci poškozovat majetek tábora (např. ničit stany)? *

14. Souhlasil/a byste s každoroční povinnou cvičnou evakuací na táborech? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

Je mi to jedno

15. Váš důvod odpovědi, prosím. *

16. Máte nějaké další informace ohledně zajišťování bezpečnosti na Vašem táboře, o které byste se chtěl/chtěla podělit? *

Děkuji za Váš čas a přeji krásný den!

Google Formuláře

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK PRO HLAVNÍ VEDOUCÍ LETNÍCH TÁBORŮ

Dotazník pro hlavní vedoucí

Dobrý den, jsem studentka Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, a právě zpracovávám diplomovou práci na téma "Zajištění bezpečnosti vybraných letních táborů".

Ráda bych Vás tímto poprosila o vyplnění dotazníku, který mi pomůže při zpracování praktické části práce.

Dotazník je anonymní, otázky jsou většinou otevřené.

Velmi Vám děkuji za pomoc,

Bc. Nikola Zedníková, fakulta logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati

* Označuje povinnou otázku

1. Kolik účastníků (dětí) přibližně navštěvuje Váš tábor? *

Označte jen jednu elipsu.

- 10-20
- 20-30
- 30-40
- 40-50
- 50 a více

2. Kolik zdravotníků pracuje na Vašem táboře v rámci jednoho turnusu? *
-

3. Jaká školení mají Vaši praktikanti a vedoucí? Jsou povinná? *
-

4. Jak je Váš tábor zajištěn v rámci bezpečnosti? (kamery, plot, táborová hlídka) *

5. Je Váš tábor v noci zabezpečen? Jakým způsobem? *

6. Jaké hrozby ohrožují Váš tábor? (požár, povodeň, sesuv půdy) *

7. Proběhly již na Vašem táboře nějaké mimořádné události? (požár, povodeň, nutnost evakuace apod.). Prosím, popište situaci. *

8. Jak dopředu plánujete Váš tábor? *

9. Při plánování tábora z pohledu bezpečnosti, co přesně řešíte a připravujete? *

10. Jak připravujete Vaše pracovníky tábora na možné mimořádné události (požár, povodeň, nutnost evakuace apod.)? *

11. Řešíte pro Váš tábor nějaké pojištění (např. proti škodě, pojištění budov, úrazové pojištění účastníků apod.)? Jaké? *

12. Máte pro Váš tábor vytvořen evakuační plán, popřípadě plán nouzových situací? *

13. Víte, kde se nachází nejbližší evakuační místo v okolí Vašeho tábora? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

Nevím, co znamená evakuační místo.

14. Jak blízko (časově) od Vašeho tábora se nachází stanice jednotky požární ochrany/hasičská stanice? *

15. Jak blízko (časově) od Vašeho tábora se nachází nejbližší zdravotnické středisko? *

16. Jak blízko (časově) od Vašeho tábora se nachází policejní stanice? *

17. Jaké informace v rámci bezpečnosti dostávají po příjezdu na tábor účastníci? Prosím, popište co nejpodrobněji. *

18. Jakou formou podáváte informace rodičům účastníků? *

19. Jaké informace podáváte rodičům účastníků před táborem ve vztahu k zajištění bezpečnosti účastníků? *

20. Jaké informace podáváte rodičům účastníků v průběhu tábora? *

21. Než opustíte tábořiště (např. výlet), jaké informace v rámci bezpečnosti dostávají účastníci tábora? Prosím, popište co nejpodrobněji. *

22. Jak probíhá návštěva vodního prostředí, dostávají účastníci nějaká pravidla chování? Popište prosím co nejpřesněji. *

23. Souhlasili byste s každoroční povinnou cvičnou evakuací? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

24. Jaký je důvod Vaší předchozí odpovědi, prosím? *

Děkuji za Váš čas věnovaný tomuto dotazníku. Přeji Vám krásný den.

PŘÍLOHA P III: OTÁZKY PRO ŘÍZENÝ ROZHOVOR S PRACOVNÍKEM HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE

Otázky pro pracovníka HZS Zlínského kraje

Téma diplomové práce: Zajištění bezpečnosti vybraných letních táborů

Autor: Bc. Nikola Zedníková

Obecné:

- 1) Jaká je Vaše pracovní pozice, co obvykle řešíte v rámci Vaší pozice?
- 2) Dotýká se náplni Vaší práce nějakým způsobem problematika zajištění bezpečnosti letních táborů?

K letním táborům:

- 3) Hlásí Vám organizátoři letních táborů dopředu informace o jejich konání? Je to jejich povinnost, popř. na základě jaké právní normy?
- 4) V jakých případech mimořádných událostí byste jako HZS zasahovali na letních táborech?
- 5) Jak probíhá zásah na letním táboře, odlišuje se něčím od „běžného“ zásahu?
- 6) Pokud se jedná o vážný typ mimořádné události a hrozí psychická újma, je možná rychlá pomoc psychologa? Kdo o tom rozhoduje?
- 7) Řešil jste již nějakou mimořádnou událost na letním táboře? Pokud ano, o jakou mimořádnou událost se jednalo? Jaký byl Váš postup?
- 8) Účastní se HZS kontrol na letních táborech? Pokud ano, na co jsou tyto kontroly zaměřeny?
- 9) Je nějaká možnost školení pro organizátory letních táborů od HZS? Pokud ano, kdo je může vykonávat?
- 10) Provádí HZS ukázkou své práce pro účastníky letních táborů, pro přiblížení jejich činnosti?
- 11) Musí být letní tábor vybaven prostředky požární ochrany? Pokud ano, jaká jsou pravidla?

Vlastní názor:

- 12) Podle jakých kritérií byste vybíral letní tábor pro své děti?
- 13) Myslíte si, že jsou letní tábory připraveny na mimořádné události?
- 14) Myslíte, že má každý letní tábor svůj plán pro mimořádné události? Popřípadě, existuje právní norma, která to organizátorům nařizuje?
- 15) Souhlasil byste se zavedením každoroční povinné cvičné evakuace na letních táborech?
- 16) Je dle Vás chybějící právní norma, která by řešila bezpečnost na letních táborech, velkým problémem? Pokud ano, proč?

PŘÍLOHA P IV: INFORMACE KE CVIČNÉ EVAKUACI LETNÍHO TÁBORA

Informace ke cvičné evakuaci tábora

1) Účastníci byli předem informováni, kdy a jak proběhne cvičná evakuace

- na začátku tábora (by měla proběhnout) informace o možných rizicích - dle místa tábora, o chování při mimořádných událostech (především bezpečnost a chování dle pokynů dospělých) apod.
- informovat účastníky tábora před provedením evakuace o důležitosti evakuace (bezpečnost)
- informovat předem, jakým způsobem se evakuovat:

- v klidu,
- včas (po informování, že probíhá evakuace, ihned poslechnout dospělé - nehrát si, nebalit si VŠECHNY věci apod..),
- s dospělou osobou,
- nikam nechodit sám,
- pokud někdo neslyšel informaci o evakuaci, informovat ho,
- chovat se dle pokynů dospělých osob (vedoucí, instruktor, zdravotník apod.),
- jak se mají chovat dospělé osoby (uklidnit děti; pohlídat si svůj oddíl, pokud je to možné; kontrolovat, zda jsou všechny děti mimo evakuovaný prostor,...)
- kam se bude evakuovat (možná místa shromaždiště v okolí).

- ZAPNOUT STOPKY

- vyhlásit dostatečným způsobem, že probíhá evakuace (píšťala, rozhlas, troubení auta,...),
- dospělé osoby plní funkce dle domluvy (kontrola všech dětí, zabezpečení seznamu dětí...),
- evakuace na (předem) domluvené místo = shromaždiště, dle situace,
- na shromaždišti postupně dle seznamu dětí kontrolovat jejich přítomnost,
- po zjištění přítomnosti VŠECH dětí a ostatních osob z evakuovaného prostoru **VYPNOUT STOPKY**,
- návrat zpátky do bezpečného evakuovaného prostoru (tábora).

2) Účastníci nebyli předem informováni, že proběhne v určitý čas evakuace

- na začátku tábora (by měla proběhnout) informace o možných rizicích - dle místa tábora, o chování při mimořádných událostech (především bezpečnost a chování dle pokynů dospělých) apod.

- ZAPNOUT STOPKY

- vyhlásit evakuaci dostatečným způsobem (píšťala, křik),
- pověřená osoba musí sehnat seznam všech účastníků tábora,
- chování dle evakuačního plánu budovy, venku dle pokynů vedoucích (dle situace),
- dospělé osoby hlídají, že evakuovaný prostor opustily VŠECHNY děti,
- dospělé osoby shromažďují děti a informují, kam se evakuují (shromaždiště),
- během evakuace je nutné dodržovat bezpečnost (na silnici, u vody, na schodech apod.),
- na místě shromaždiště se postupně kontroluje přítomnost VŠECH dětí,
- jakmile jsou na místě VŠECHNY děti a VŠECHNY osoby, které byly přítomné v evakuovaném místě **VYPNOUT STOPKY**,
- čeká se na další instrukce (od IZS, vedoucího tábora, který sleduje situaci na evakuovaném místě apod.),
- jakmile (jestli) je evakuované místo opět bezpečné, evakuované osoby se mohou vrátit (BEZPEČNĚ).

Poznámky:

Tábor by měl mít (pro případ mimořádné situace) **předem připraveny důležité dokumenty** - především tedy seznam účastníků tábora (pro kontrolu přítomnosti) - na předem určeném místě a VYTIŠTĚNÉ, aby stačilo je pouze rychle vzít, a jít (zálohu mít i online, pro možnost, že se do daného místa uloženi nelze dostat - požár apod.).

Dospělé osoby podílející se na chodu tábora by měly být informovány, kde tyto důležité informace mohou v případě potřeby najít.

Možnosti evakuace tábora

Hrozící povodně, požár (v budově, ve stodole, auta, v budově blízko tábora - kouř, pole kolem tábora apod.), extrémní počasí - bouřky, tornádo apod., bleskové povodně, nebezpečná osoba/osoby v okolí, teroristický útok v okolí, možnost teroristického útoku (např. nahlášení bomby v táboře, nahlášení bomb v různých táborech - preventivní evakuace), nález nebezpečných látek či věcí v prostoru tábora nebo jeho okolí apod.

PŘÍLOHA P V: FORMULÁŘ CVIČNÉ EVAKUACE LETNÍHO TÁBORA

CVIČNÁ EVAKUACE TÁBORA (pracovní list)

Dne:

Denní doba (dopoledne, odpoledne, večer, v noci):

Důvod provedení cvičné evakuace:

Věděli evakuující (cvičící – účastníci tábora), že se bude evakuace konat?:

Byli evakuující (cvičící – účastníci tábora), informováni v průběhu evakuace, proč musí opustit tábořiště/místo kde se nacházeli?:

Přibližný časový harmonogram evakuace:

Co	Časový úsek	Poznámka
Zjištění mimořádné události		
Vyhlášení evakuace		
Začátek evakuace		
Opouštění místa		
Shromáždění se na shromaždišti		
Konec evakuace		

Názor vedoucího cvičné evakuace:

Názor některých z vedoucích, kteří se evakuace účastnili:

1.

2.

3.

4.

Názor některých z dětí, které se evakuace účastnily:

1.

2.

3.

4.

Prostor pro poznámky:

Výsledné zhodnocení evakuace: